

Sollentuna

Årsredovisning 2022

Sollentuna kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	4
1.2 Sammanfattning.....	5
2 Förvaltningsberättelse	7
2.1 Den kommunala koncernen.....	8
2.2 Översikt över verksamhetens utveckling.....	15
2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	18
2.4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	24
2.5 Händelser av väsentlig betydelse.....	26
2.6 Resultatuppföljning - kommunen.....	30
2.7 Väsentliga personalförhållanden.....	42
2.8 Balanskravsresultat.....	47
2.9 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	47
2.10 Förväntad utveckling.....	56
2.11 Samband mellan årsredovisningens delar.....	59
3 Resultaträkning	60
4 Balansräkning	61
5 Kassaflödesanalys	63
6 Driftredovisning	64
6.1 Driftsredovisningens uppbyggnad och principer för internredovisning.....	64
6.2 Driftredovisning.....	65
7 Investeringsredovisning	72
7.1 Investeringsredovisningens uppbyggnad.....	72
7.2 Investeringar.....	72
7.3 Exploatering.....	74
8 Noter	76
8.1 Not 1 Redovisningsprinciper.....	76
8.2 Not 2 Uppskattningar och bedömningar.....	79
8.3 Not 3-9 Resultaträkning.....	79
8.4 Not 10-25 Balansräkning.....	81
8.5 Not 26 Leasing.....	87
8.6 Not 27 Upplysningar om upprättade särredovisningar.....	89
8.7 Not 28 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision.....	89

DET HÄR ÄR SOLLENTUNA

Sveriges mest attraktiva kommun

Sollentuna har ett attraktivt läge nära både storstad och natur. Här sjuder av liv, med många företagare och handelsplatser, fina friluftsområden och stora möjligheter till idrott och kulturaktiviteter.

Sollentuna är en kommun som växer med 300-500 nya hushåll varje år. Vi arbetar för att kommunen ska växa med kvalitet och stå för en hållbar tillväxt – socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Vi levererar service av hög kvalitet och lägger grunden till framtida investeringar i välfärd. Kommunens arbete genomsyras av ett stort ansvarstagande - varje skattekrona används så effektivt som möjligt, med långsiktighet och hållbarhet i verksamheterna.

Kommunen arbetar aktivt med Förenta Nationernas (FN) globala hållbarhetsmål i Agenda 2030, som medlemsstaterna har formulerat tillsammans för att vi ska kunna skapa en hållbar värld; ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Att förebygga och öka tryggheten är ett prioriterat område inom alla verksamheter. Målet är att Sollentuna kommun år 2030 inte ska ha några områden med på Polisens lista över utsatta områden. Vi har också ett tufft mål för kommunens miljöarbete; att vara den första kommunen som inte tär på jordens resurser. Där ingår både att miljöanpassa kommunens egen verksamhet och att underlätta så att alla invånare, ska kunna leva så hållbart som möjligt. Det ska vara lätt att göra rätt!

Vår vision

Sollentunas vision är att vara Sveriges mest attraktiva kommun. Det sammanfattar vad vi vill uppnå och beskriver vad vi arbetar för; att göra det bästa vi kan för alla invånare och företag i Sollentuna, och, utifrån de förutsättningar vi har, bli lite bättre varje dag.

Så styrs Sollentuna 2022-2026

Kommunen styrs av en majoritet som består av Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Majoritetens gruppledare: Henrik Thunes (M), Anna-Lena Johansson (L), Jonas Riedel (C) och Thomas Nyman (KD).

MANDAT	M	L	C	KD	S	V	MP	SD	TOTALT
	19	5	5	3	17	4	3	5	61

”Sollentuna har sedan lång tid tillbaka byggt upp en stark ekonomi. Även 2022 kommer vi ut med starka finanser.”

- Henrik Thunes (M)

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

År 2022 går tyvärr till historien som året då ett nytt krig bröt ut i Europa. Rysslands invasion av Ukraina har präglat året och även påverkat Sollentuna. Vi såg under året över vår förmåga att hantera kriser genom att skärpa den civila beredskapen. Det har handlat om att inventera skyddsrum och se över så kallade trygghetspunkter. De senare rör platser där sollentunabor i händelse av kris eller krig kan få stöd och information. Under året inleddes även en utvecklingsresa för att säkerställa att kommunens verksamheter kan upprätthållas vid en allvarlig kris.

Sollentuna har sedan lång tid tillbaka byggt upp en stark ekonomi. Även 2022 kommer vi ut med starka finanser. Med ett resultat på 6,5 procent, motsvarande 291 miljoner, och helt utan extern belåning är Sollentuna en välskött kommun med god ordning. Att Sollentuna fortsätter gå starkt är av extra vikt i en omvärld där Sverige går mot tuffare tider efter en lång tid av stark tillväxt.

Trygghetsarbetet har under året fortsatt med såväl långsiktiga som kortsiktiga åtgärder. Som en del i vårt arbete mot välfärdsbrottslighet har en kartläggning genomförts för att identifiera verksamheter som riskerar att bli utsatta för otillbörlig påverkan. Vi har också genomfört en riktad satsning på svenskundervisning i områden där språkkunskaperna är relativt låga.

Inom grundskola och gymnasieskola ser vi fortsatt jämna och starka resultat. Många når kunskapsmålen och meritvärdena blir högre. Förskolan har stabila resultat och vårdnadshavarna är överlag mycket nöjda med verksamheten.

Under året ökade folkmängden med 1 129 personer. Vid årsskiftet bestod Sollentuna av 76 237 invånare. Åldersmässigt är de flesta som flyttar till kommunen mellan 20-39 år. Det handlar om personer i livets ”etableringsfas”. I Sollentuna finns närhet till både storstadspuls och friluftsliv. Bland boende i Sollentuna finns en hög nöjdhet med kommunen – drygt 98 procent av boende anser att kommunen är en mycket eller ganska bra plats att bo i. I slutet av året kom SCB:s medborgarundersökning som visade att sollentunaborna är fjärde nöjdast i riket med hur kommunen hanterar sina verksamheter.

Trenden håller i sig med att allt fler väljer att bli företagare här, förra året registrerades 593 nya företag. Under fjolåret färdigställdes 856 nya bostäder, vilket är fler än på många år. Sammantaget visar detta att vi lever upp till visionen om Sveriges mest attraktiva kommun. När det kommer till antal bostäder är det samtidigt viktigt att inte bara se till volymer. Det handlar om att bygga smarta bostäder med en mix av upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar omgivna av trygga och inkluderande utemiljöer där människor kan mötas.

Varmt tack till invånare, företagare och medarbetare för allt det fina som åstadkommits i Sollentuna under 2022!

Henrik Thunes (M)

Kommunstyrelsens ordförande

I.2 Sammanfattning

Kommunen kan se tillbaka på ett år där verksamheten återstartats efter pandemin, men nya utmaningar har tillkommit i och med Rysslands invasion av Ukraina och ett försämrat ekonomiskt läge i landet. Behovet av att förstärka det civila försvaret har aktualiserats, och som en följd av kriget uppstod en energikris med ökade kostnader för bränsle och energi som följd. Detta har påverkat flera nämnder och bolag negativt med ökade driftskostnader som följd.

Minskad köpkraft har bland annat ändrat marknadsförutsättningarna inom bygg- och anläggningssektorn. Trots osäkerheter har flera spadtag för bostadskvarter tagits i bl.a. Häggvik, Tureberg och Väsjön.

Kommunens verksamheter har genomgående goda resultat men även områden med utmaningar. I grundskolans årskurs 6 och 9 noteras att ämnen där flest elever nått betygen A eller B även har ett högre antal elever som inte når kunskapskraven, detta gäller bland annat ämnet engelska vilket har en direkt påverkan på behörigheten till gymnasieskolan. Gällande behörighet till gymnasieskolan samt meritvärde finns skillnad mellan pojkar och flickor där pojkar i lägre utsträckning uppnår gymnasiebehörighet samt har lägre meritvärde än flickor. I gymnasiet har skolnärvaron under läsåret sjunkit från 90 procent till 85 procent, främst bland elever i årskurs 3. Detta bedöms få en direkt påverkan på elevernas studieresultat och andel elever med gymnasieexamen.

Inom LSS och äldreomsorg har uppföljningen både på individ- och utförarnivå ökat. Detta har medfört nya insikter om kvalitetsnivå samt lett till att flera utförare inom hemtjänst har sagts upp, sagts upp på egen begäran eller har belagts med beställningsstopp.

Under hösten 2022 uppdagades problem inom AB SOLOM. Av kommunen, nämnden och bolaget genomförda utredningar påvisar problematik med uteblivna insatser samt avgifter för insatser som inte blivit utförda. Kommunens visseblåsarutredning visar även att uppgifterna om icke-tillåtna tidsavdrag för timanställda förefaller vara korrekta. Styrelsen för AB SOLOM har inlett arbetet med att skyndsamt vidta erforderliga åtgärder för att återupprätta allmänhetens och kommunens förtroende för bolaget och dess verksamhet. Mer information under 2.5 Händelser av väsentlig betydelse.

Resultat

Sollentunas kommunkoncern har ett utfall på 451 mnkr att jämföra med budget på 209 mnkr. Den positiva avvikelsen ligger till största delen i kommunens verksamhet och förklaras nedan.

Sollentuna kommun har ett utfall på 345 mnkr att jämföras med budget på 105 mnkr. De positiva avvikelserna beror till stor del av överskott på nämndernas verksamhet 52 mnkr, skattenetto 190 mnkr, reavinster på 54 mnkr, finansnetto 33 mnkr samt att posten KS oförutsett 30 mnkr inte nyttjats. Negativa avvikelser är utrangeringar/avsättningar på 116 mnkr samt kostnad för finansiell leasing 19 mnkr.

Driftsredovisning

Nämndverksamheten redovisar sammanlagt ett överskott om 51,7 miljoner vilket motsvarar en budgetavvikelse på 1,3 %. Nämndverksamhetens nettokostnader blev 229,4 miljoner kronor högre än 2021. Den största nettokostnadsökningen återfinns inom vård- och omsorgsnämnden och utbildningsnämnden. KS oförutsedda medel har inte nyttjats vilket ger ett överskott på 30 mnkr, ej budgeterade reavinster med utfall på 55 mnkr bidrar också till överskott. Ej budgeterade engångskostnader för exploatering/fastigheter med 99 mkr reducerar dock överskottet.

Totalt sett så redovisar driftredovisningen (verksamhetens intäkter och kostnader) ett överskott på 186,5 mnkr.

Investeringar

Kommunkoncernen har under året investerat 1,1 mdkr.

Bolagskoncernen har investerat 790 mnkr i Turebergshuset, nyproduktion av bostäder samt i infrastruktur jämfört med budget 1 141 mnkr. Den lägre investeringarna jämfört med budget beror bland annat på försenade projekt i Väsjön samt att några bostadsprojekt flyttats framåt i tiden.

Kommunens investeringar är 343 mkr, att jämföra med budget på 548 mnkr. Skillnaden mellan budget och utfall är 205 mnkr och består av lägre investeringar i infrastruktur med ca 100 mnkr men även Turebergshuset 37 mnkr som skjutits till 2023 samt uteblivna investeringar i LSS boende som kommer utföras av SKAB.

Finansiella mål

Av kommunens tre finansiella mål (Soliditet, Resultatmål samt Finansiering) har två av dem uppnåtts medan det tredje Soliditet inte nått målet då redovisningen även innefattar finansiell leasing enligt RKR:s rekommendation R5. Målet har för 2023 sänkts till 50 procent för att hantera rekommendationen. Utfallet 2022 blev följande:

- Soliditet 54 % (mål 60 %)
- Resultatmål 6,5 % (mål 2,5 %)
- Extern finansiering, kommunen saknar externa lån där målet är under 2 000 mnkr.

Kommunkoncernen har också ett finansiellt mål gällande den extern finansiering där målet är max 4 000 mnkr. Då kommunkoncernens lån ligger på 2 175 mnkr så har även det målet uppnåtts.

Balanskrav

Kommunallagens krav på en ekonomi i balans, dvs ett positivt resultat över tid har uppnåtts för året, då balanskravsresultatet för året slutar på 343 mnkr.

Sammanfattande bedömning

Mot bakgrund av det som redovisats ovan bedöms att Sollentuna kommun uppnår de uppsatta kriterierna för god ekonomisk hushållning gällande verksamhetsåret 2022.

Förväntad utveckling

Räntorna har under slutet på 2022 stigit kraftigt och fortsätter att stiga. Detta tillsammans med hög inflation ger en pressad situation främst för våra fastighetsbolag Sollentunahem AB och Sollentuna Kommunfastigheter AB, vilket anstränger deras resultat som behöver mötas med resultatförstärkande åtgärder. För kommunen innebär det ökade risker i exploateringsprojekten under kommande år.

Lågkonjunkturen kommer innebära ökad arbetslöshet och minskat antal arbetade timmar, vilket i sin tur innebär en minskad ökningstakt i skatteunderlaget de närmaste åren.

Ökat prisbasbelopp och nytt pensionsavtal kommer ge kraftigt ökade pensionskostnader under åren 2023 - 2024 vilket också påverkar kommunens ekonomi negativt.

Kommunen kommer utifrån lagd budget 2023, samt plan 2024-2025 uppnå de finansiella målen.

2 Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Sollentuna kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse.

Följande rubriker ska ingå i förvaltningsberättelsen och bör redovisa följande:

Den kommunala koncernen.

Beskriver på ett överskådligt sätt de olika enheter som ingår i den kommunala koncernen allt från nämnder, bolag, samägda företag och privata utförare. Den beskriver också nämndernas verksamhet/ansvar samt var det anlitas privata utförare. Bolagens verksamheter beskrivs översiktligt. För mer detaljerad information om bolagen hänvisas till respektive bolags årsredovisning.

Översikt över verksamhetens utveckling.

Beskriver på ett översiktligt sätt kommunens utveckling under en femårsperiod där större förändringar kommenteras.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.

Beskriver förhållanden som inte redovisas i de finansiella rapporterna men som ändå är viktiga för att kunna bedöma kommunens resultat och ekonomisk ställning. Det kan vara förhållanden rörande befolkningsutveckling, arbetsmarknad, bostadsmarknad, näringsliv mm. Hantering av finansiella risker samt pensionsförpliktelser redovisas också här.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.

Denna rubrik beskriver kommunens processer för att fastställa mål, budget, uppföljning, internkontroll samt beskriver de styrdokument som gäller för kommun och bolag.

Händelser av väsentlig betydelse.

Här beskrivs större händelser som inträffat under eller efter räkenskapsårets utgång. Det kan vara större köp/försäljning av verksamheter, omstruktureringar, större avtal som påverkar verksamheten eller stora investeringar.

Väsentliga personalförhållanden

Här ska det översiktligt upplysas om personalförhållanden som sjukfrånvaro, antal anställda och dess anställningsformer, könsfördelning, personalpolitik samt olika personalundersökningar.

Balanskravsresultat

Balanskravet redovisas dvs årets resultat efter balanskravsjusteringar som kan vara justering för reavinst som exempel. Balanskravet gäller bara kommunen inte de kommunala bolagen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

Här utvärderas hur mål och riktlinjer uppnåtts. Det innebär att målen avstäms mot vad som budgeterats och avvikelser analyserats och kommenteras. En utvärdering görs även av kommunen och bolagens ekonomiska ställning avseende resultat, drift och investeringsredovisningens utfall mot budget.

Förväntad utveckling

Här beskrivs kommunens förväntade utveckling under de kommande åren baserad på konkreta kända förhållanden utifrån upprättad budget/plan. Eventuella osäkerhetsfaktorer som kan påverka belyses.

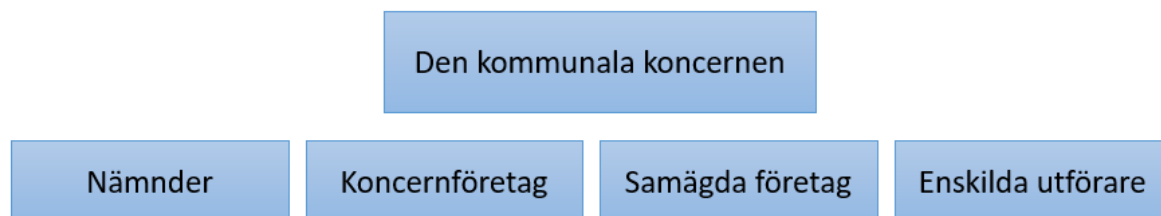
2.1 Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten i Sollentuna kommun drivs i nämnds- och förvaltningsorganisation samt i koncernföretag där Sollentuna Stadshus AB är helägt moderbolag som i sin tur äger ett antal dotterbolag. Kommunen är även delägare i ett antal samägda företag kopplad till de verksamheter kommunen nyttjar, bland annat räddningstjänst, vattenproduktion och avfallshantering. Delägarskap i Kommuninvest där kommunkoncernen finansierar stora delar av det externa lånebehovet för investeringar.

I Sollentuna kommun drivs en stor del av välfärdstjänsterna av enskilda utförare. Generellt sett gäller att kommunen har det övergripande ansvaret för verksamheten oavsett om själva utförandet ligger utanför kommunens organisation.

Beskrivningen nedan är bara på en övergripande nivå för att läsaren av årsredovisningen ska förstå hur kommunens olika verksamheter är organiserade. Mer detaljerad beskrivning finns i nämndernas egna verksamhetsberättelser samt i bolagens respektive årsredovisningar.

Beskriven organisation nedan är den som gäller per 2022-12-31. Kommunfullmäktige beslutade på möte 2022-12-15 om en ny nämndorganisation som började gälla 2023-01-01.

2.1.1 Nämnder

2.1.1.1 Kommunstyrelsen

Ordförande: Henrik Thunes (M)

Kommundirektör: Per Törnvall

Verksamhet: Kommunstyrelsen har som uppgift att leda och samordna förvaltningen av kommunens verksamheter och se till att övriga nämnder genomför de beslut som kommunfullmäktige fattat. Arbetet är också inriktat på att stödja och hjälpa övriga kontor i deras arbete och ha uppsikt över nämndernas verksamheter samt över kommunens bolag och de kommunalförbund kommunen är medlem i.

2.1.1.2 Utbildningsnämnden

Ordförande: Soley Aksöz Lithborn (M)

Förvaltningschef: Linda Ekstrand

Verksamhet: Utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamheten, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasiesärskola samt gymnasieskola i kommunal regi.

2.1.1.3 Vård- och omsorgsnämnden

Ordförande: Anna-Lena Johansson (L)

Förvaltningschef: Pia Bornevi

Verksamhet: Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för vård och omsorg om äldre personer och för personer med funktionshinder, ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården inklusive den kommunala patientnämndsverksamheten, bostadsanpassningsbidrag och riksfärdtjänst.

2.1.1.4 Socialnämnden

Ordförande: Seppo Karmitsa (KD)

Förvaltningschef: Elisabeth Bengtsson

Verksamhet: Socialnämnden ansvarar för stöd och bistånd enligt socialtjänstlagen, utom vad gäller särskilda bestämmelser för personer över 65 år. Nämnden ansvarar även för kommunens konsumentvägledning och skuldrådgivning. Nämnden är huvudman för kommunens flyktingverksamhet.

2.1.1.5 Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande: Thomas Nyman (KD)

Förvaltningschef: Eva Wiström

Verksamhet: Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för allmän kulturverksamhet, biblioteksverksamhet, kulturskola, idrottsverksamhet, fritidsverksamhet för barn och ungdomar 13 - 20 år, turism och lotteriverksamhet. I uppdraget ingår även att fördela bidrag till ungdoms- och kulturföreningar samt till föreningar med verksamhet för personer med funktionsnedsättning.

2.1.1.6 Natur- och tekniknämnden

Ordförande: Thomas Ardenfors (M)

Verksamhet: Natur- och tekniknämnden ansvarar för skötseln av kommunens gator, vägar och övriga allmänna platser. Nämnden svarar även för kommunens parkeringsövervakning och är tillika trafiknämnd. Nämnden förvaltar kommunens naturreservat och övrig naturmark samt svarar för fritidsfiske i kommunens sjöar och vattendrag. Nämnden ansvarar även för kommunens uppgifter enligt ordningslagen samt bevakar siktskymmande växtlighet som utgör trafikfara.

2.1.1.7 Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden

Ordförande: Anders Manell (L)

Verksamhet: Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen (Komvux), utbildning i svenska för invandrare (SFI) och särskild utbildning för vuxna (särsvux) samt för arbetsmarknadsfrågor. Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden svarar även för kommunens operativa näringslivsarbete när det gäller samverkan med företag kring bland annat praktikplatser, feriejobb och rekryteringsmässor.

2.1.1.8 Miljö- och byggnadsnämnden

Ordförande: Oscar Nyströmer (M)

Verksamhet: Nämnden ansvarar för kommunens tillsyn enligt miljöbalken och inom det övriga speciallagsreglerade miljö- och hälsoskyddsområdet. Nämnden ansvarar för kommunens tillståndsgivning och kontroll enligt lagen om sprängämnesprekursorer, alkohollagen, lagen om tobaksvaror och liknande produkter, lagen om handel med receptfria läkemedel och lagen om tobaksfria nikotinprodukter. Nämnden svarar även för kommunens kontroll och tillståndsgivning för bland annat bygglov och krav på byggnader.

2.1.1.9 Klimatnämnden

Ordförande: Jonas Riedel (C)

Verksamhet: Klimatnämnden ansvarar för att planera och samordna det övergripande arbetet med att minska kommunens miljö- och klimatpåverkan, att sammanställa kommunens miljöinformation, att planera och samordna kommunens förebyggande och åtgärdande arbete med buller, energi och vattenfrågor samt att ansvara för energirådgivningen.

2.1.1.10 Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande: Moa Rasmusson (L)

Verksamhet: Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för att ta fram kommunens detaljplaner. Nämnden hanterar även gatukostnadsersättningar samt ansvarar för namnsättning av gator, torg och kommunägda byggnader. Nämnden har rätt att köpa och sälja sådana fastigheter som är nödvändiga för genomförande av detaljplan samt får fatta vissa beslut avseende exploateringsverksamheten. Nämnden beslutar om exploatering inom områdena gata och park allt under förutsättning att den totala kostnaden för exploateringsprojektet inte överstiger 20 miljoner kronor. Nämnden ansvarar för kommunens mät- och karttekniska uppgifter.

2.1.1.11 Överförmyndarnämnden

Ordförande: Ylva Mozis (L) Vallentuna

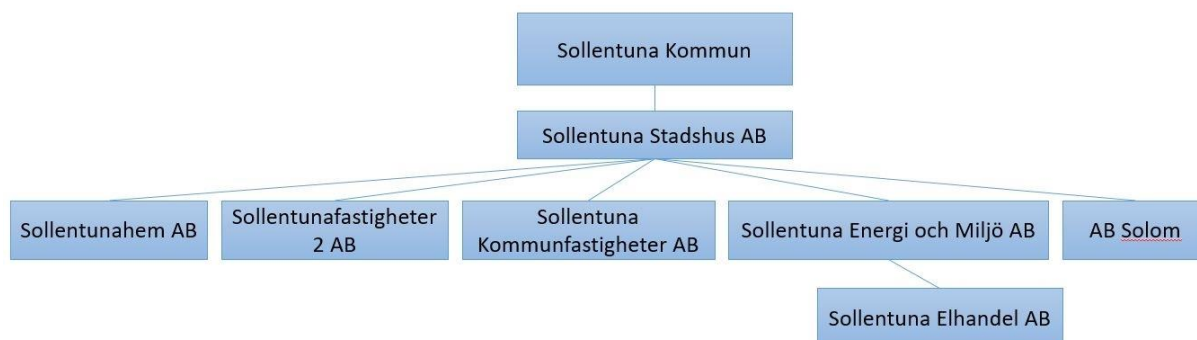
Verksamhet: I varje kommun ska det finnas en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd med uppgift att utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns förvaltning samt efter ansökan eller anmälan utreda behovet av nämnda insatser. Överförmyndarnämnden är gemensam mellan kommunerna Sigtuna, Sollentuna, Upplands Väsby och Vallentuna. *Sollentuna kommun är värdkommun och den gemensamma nämnden ingår i värdkommunens organisation.*

2.1.1.12 Valnämnden

Ordförande: Benkt Kullgard (M)

Verksamhet: Valnämnden ansvarar för att genomföra allmänna val, val till EU-parlamentet och eventuella folkomröstningar i kommunen. Valnämnden utför de uppgifter som en lokal valmyndighet ska göra enligt vallagen och övriga valförfattningar.

2.1.2 Koncernföretag

Ägarandelar

Alla bolag i koncernen ägs direkt eller indirekt till 100 procent av Sollentuna kommun.

2.1.2.1 Sollentuna Stadshus AB

Ordförande: Henrik Thunes (M)

Verkställande direktör: Per Törnvall

Verksamhet: Sollentuna Stadshus AB bildades 2016. Det är moderbolaget i Sollentuna kommuns bolagskoncern. Moderbolaget ansvarar för övergripande planering och samordning för dotterbolagen.

2.1.2.2 Sollentunahem AB

Ordförande: Maria Stockhaus (M)

Verkställande direktör: Anna Mellström

Verksamhet: Sollentunahem AB är Sollentuna kommuns bostadsbolag. Bolaget äger omkring 5 800 hyresbostäder som är spridda över hela kommunen. De flesta ligger intill de fem pendeltågsstationerna i Sollentuna. Sollentunahems uppdrag innebär att bygga, förvalta och utveckla hyresbostäder. Bolaget ska också bidra aktivt till arbetet med trygghet och integration i bostadsområdena.

2.1.2.3 Sollentunafastigheter 2 AB

Ordförande: Maria Stockhaus (M)

Verkställande direktör: Anna Mellström

Verksamhet: Bolaget äger och förvaltar fastigheter med hyresrätt i Sollentuna kommun.

2.1.2.4 Sollentuna Kommunfastigheter AB

Ordförande: Thomas Ardenfors (M)

Verkställande direktör: Andreas Hellström

Verksamhet: Sollentuna Kommunfastigheter AB (SKAB) äger egna fastigheter samt förvaltar och utvecklar kommunens fastigheter. Det är till exempel skolor, förskolor, gruppboenden och kulturfastigheter.

2.1.2.5 Sollentuna Energi och Miljö AB

Ordförande: Towe Ireblad (KD)

Verkställande direktör: Monika Söderlund Andreasson

Verksamhet: Bolaget ansvarar tillsammans med dotterbolaget Sollentuna Elhandel AB att inköpa, producera och distribuera energi, bedriva elhandel, bedriva fjärrvärmeverksamhet, bedriva verksamhet för vattenförsörjning och avlopp, anlägga och underhålla ledningssystem samt tillhandahålla bredbandstjänster. Bolaget ska också ombesörja renhållningsverksamhet och transporttjänster åt kommunen.

2.1.2.6 AB SOLOM

Ordförande: Torbjörn Rosdahl (M)

Verkställande direktör (TF): Eva Jonbacker

Verksamhet: Bolaget bedriver verksamhet inom äldreomsorg, tillhandahåller stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt boenden till ensamkommande asylsökande barn.

2.1.3 Samägda företag

I bolagen ovan har Sollentuna kommun en ägarandel med andra kommuner. Det är verksamheter som kommunen nyttjar men som inte är av den omfattningen att det är lönsamt att driva i egen regi. Kommunens andel i respektive bolag samt vilken verksamhet som bedrivs beskrivs översiktligt nedan.

2.1.3.1 Brandkåren Attunda

Ägarandel: 21,5 %

Verksamhet: Brandkåren Attunda är ett kommunalförbund med sex medlemskommuner; Järfälla, Knivsta, Sigtuna, Sollentuna, Upplands-Bro och Upplands Väsby. Varje distrikt består av distriktschef, brandinspektörer, brandingenjörer samt brandgrupper. Förbundsledning och administration är placerade på Sollentuna brandstation. Förbundet har cirka 255 anställda, varav 73 av dessa är anställda som räddningstjänstpersonal i beredskap.

2.1.3.2 Norrvatten kommunalförbund

Ägarandel: 10,3 %

Verksamhet: Norrvatten är ett kommunalförbund som producerar och distribuerar dricksvatten av hög kvalitet till 14 medlemskommuner med stark expansion i norra Storstockholm. Närmare 700 000 människor, flera stora sjukhus samt Arlanda flygplats är beroende av att Norrvatten garanterar hälsosamt dricksvatten och därmed möjliggör regionens utveckling.

Norrvatten är Sveriges fjärde största dricksvattenproducent med ungefär 70 anställda. Vårt vattenverk, Görvälnverket, ligger vid Mälaren i Järfälla kommun. Här producerar vi 1600 liter dricksvatten per sekund.

Norrvattens uppdrag är att förse våra medlemskommuner med hälsosamt dricksvatten. I vårt uppdrag

ingår att anlägga, underhålla och driva vattenverk, vattentorn, pumpstationer och ledningar.

Norrsvatten producerar och levererar dricksvatten fram till kommunernas vattenledningsnät. Varje kommun ansvarar sedan för att leverera vattnet till hushåll och verksamheter i kommunen.

2.1.3.3 Käppala kommunalförbund

Ägarandel: 14,1 %

Verksamhet: Käppalaförbundet är ett kommunalförbund som består av elva medlemskommuner. Följande kommuner är medlemmar i Käppalaförbundet: Danderyd, Lidingö, Nacka, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Vallentuna samt Värmdö.

Käppalaförbundet renar avloppsvatten från mer än en halv miljon människor i elva medlemskommuner norr och öster om Stockholm. Reningen sker på ett mycket effektivt sätt i Käppalaverket som ligger på Lidingö. Vi tar också tillvara den näring och energi som finns i avloppsvattnet och återför slam, biogas och värme till samhällets kretslopp

2.1.3.4 Kommuninvest

Ägarandel: 0,49 %

Verksamhet:

Kommuninvest är en medlemsorganisation som utifrån en kommunal värdegrund verkningsfullt företräder den kommunala sektorn i finansieringsfrågor.

Kommuninvests kreditvärdighet bärs upp av en solidarisk borgen från medlemmarna, vilken bidrar till att göra Kommuninvest till en attraktiv motpart för kvalificerade investerare och finansiella institutioner.

Kommuninvest har inget eget vinstsyfte. Ändamålet är att bereda medlemmarna ekonomisk nytta. Efter nödvändig konsolidering tillförs medlemmarna resultatet.

Samhället och finansmarknadens aktörer ska uppfatta Kommuninvest som en stabil, effektiv och kunnig aktör, vars roll som samhällsnyttig kammungäld ger kommunsektorn i Sverige effektivast möjliga finansförvaltning med fokus på finansiering.

2.1.3.5 Söderhalls renhållningsverk AB

Ägarandel: 15 %

Verksamhet: SÖRAB är ett regionalt bolag som ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna. Vårt uppdrag är att på ett miljöriktigt och rationellt sätt ta hand om det hushållsavfall som uppkommer i samtliga ägarkommuner förutom Stockholm. Bolaget tar även emot verksamhetsavfall från företag i regionen.

2.1.3.6 Stockholmsregionens Försäkrings AB

Ägarandel: 6 %

Verksamhet: Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF) erbjuder försäkringar och försäkringskompetens till sina ägarkommuner och deras bolag. Bolaget ägs av Botkyrka, Danderyd, Ekerö, Haninge, Huddinge, Järfälla, Lidingö, Nacka, Norrtälje, Nynäshamn, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Södertälje, Tyresö, Täby, Upplands Väsby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

2.1.4 Enskilda utförare

Följande nämnder har lagt ut hela eller delar av sin verksamhet på enskilda utförare. Nämnderna ska ange hur stor del av verksamheten som lags ut på enskilda utförare. I nedan rapportering anges andelen privat bedriven verksamhet i belopp och i procentuell andel av totalt bedriven verksamhet.

I enlighet med kommunallag och program för mål och uppföljning av enskilda utförare ska nämnderna i samband med verksamhetsberättelsen återrapportera hur uppföljningen av de enskilda utförarnas verksamhet genomförts. Rapporteringen omfattar all upphandlad verksamhet enligt LOV, LOU eller med stöd av direktupphandlad verksamhet som riktar sig till kommuninvånarna. I respektive nämnds verksamhetsberättelse finns en detaljerad beskrivning av uppföljningen och dess resultat kopplat till nämndens mål.

Kommunstyrelsen

8,3 procent av samhällsbyggnadsverksamhetens entreprenadverksamhet inom kommunstyrelsen har utförts av enskilda utförare. Leverantörer som verksamheten använt är bland annat Svensk Entreprenadteknik AB, Turebergs Holding AB och Svensk Entreprenadteknik AB.

Utbildningsnämnden

42 procent av utbildningsnämndens verksamhet som förskolor, fritidshem, grundskolor, särskolor och gymnasieskolor utförs av fristående utövare till vilka utbildningsnämnden betalar ut medel. Några av de skolor och förskolor som drivs av fristående utövare är British international School, Vittra Rösjötorp, Dibber International School och I Ur och Skurkojan förskola.

Vård- och omsorgsnämnden

99,4 procent av kommunens verksamhet för äldreomsorg, funktionshinder samt förebyggande verksamhet utförs av enskilda utförare inklusive Sollentuna kommuns egna bolag AB Solom. Förutom AB Solom finns utförare som Vardaga och Akedo Omsorg med flera.

Socialnämnden

70,3 procent av kommunens verksamhet för vård och boende för barn och vuxna med specifika behov utförs av enskilda utförare. Gillbostråkets stödboende, Nytida AB, Söderstöd AB och Vipans stödboende är några företag som utför verksamhet åt nämnden.

Kultur- och fritidsnämnden

7,5 procent av kommunens verksamhet utförs av enskilda utförare. Verksamhet såsom Sim- och sporthall (Medley AB), Väsjöbacken (Hajstar Fritid AB) och Överby Hästsportförening är några företag som utför verksamhet åt nämnden.

Natur- och tekniknämnden

31 procent av kommunens verksamhet för underhåll av gata, park och naturmark utförs av enskilda utförare. De största utförarna åt nämnden är bland annat Peab anläggning AB, PEAB asfalt, JR Markteknik AB och Turebergs Holding AB.

Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden

83 procent av kommunens verksamhet för vuxenutbildning, SFI och arbetsmarknadsåtgärder utförs av enskilda utförare. Kista folkhögskola Förening, ABF Norra Stockholm och Accepta är några företag som utför verksamhet åt nämnden.

2.2 Översikt över verksamhetens utveckling

2.2.1 Den kommunala koncernen

Flerårsöversikt	2022	2021	2020	2019	2018
Resultat, mkr	451	1 226	596	312	389
Balansomslutning, mkr	14 460	14 141	12 811	12 505	10 897
Investeringar, mkr	1 150	851	1 104	1 533	1 018
Soliditet %	64	62	59	55	60

Över en 5-årscykel är det inte mycket som sticker ut i år. Stabila resultat och en god soliditet. Investeringarna beror lite på vad som avslutas de olika åren, därav marginella svängningar mellan åren. Mer information om kommunkoncernen resultat och ställning finns under kapitel 2.9.2.

2.2.2 Kommunen

Flerårsöversikt	2022	2021	2020	2019	2018
Folkmängd	76 237	75 108	73 990	73 857	72 528
varav 1-5 år	4 483	4 516	4 441	4 494	4 455
varav 6-15 år	10 719	10 830	10 836	11 025	10 799
varav 16-18 år	3 395	3 202	3 157	3 006	2 871
varav 80+ år	3 417	3 203	3 038	3 000	2 850
Förändring av folkmängden	1 129	1 118	133	1 329	680
Kommunal skatt					
Kommunal skattesats, kronor	18,12	18,12	18,12	18,12	18,12
Skatteintäkt i kronor/invånare	57 387	54 282	51 899	51 938	51 070
Personalförhållanden					
Antal årsarbetare	2 654	2 675	2 649	2 687	2 689
Sjukfrånvaro	6,5	6,1	7,2	5,7	5,5
Personalkostnader, mnkr	1 803	1 791	1 725	1 719	1 623
Resultat (mnkr)					
Verksamhetens intäkter	1 071	1 254	995	957	1 178
Verksamhetens kostnader	-4 941	-4 777	-4 963	-4 561	-4 471
Avskrivningar	-259	-199	-360	-193	-171

Flerårsöversikt	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens nettokostnader	-4 129	-3 722	-4 328	-3 797	-3 464
Skatteintäkter	4 375	4 077	3 840	3 836	3 704
Generella statsbidrag och utjämning	75	160	169	-10	0
Verksamhetens resultat	321	515	-319	29	240
Finansnetto	24	20	448	27	29
Årets resultat, mnkr	345	535	129	56	269
<i>Årets resultat exklusive reavinst/exploateringsresultat</i>	<i>291</i>	<i>277</i>	<i>59</i>	<i>36</i>	<i>115</i>
Ställning (mnkr)					
Tillgångar	10 620	9 626	8 085	7 434	6 549
Eget kapital	-5 701	-5 445	-4 869	-4 589	-4 534
Skulder, mnkr	-4 919	-4 181	-3 216	-2 845	-2 015
Pensionsförpliktelser	920	963	982	988	1 026
Övriga ansvarsförbindelser	2 624	2 930	2 702	2 449	1 504
Soliditet %	54	56	60	62	69
Soliditet, inklusive pensionsförpliktelse	45	46	48	48	54
Investeringar					
Investeringar netto	343	124	174	432	533
Självfinansieringsgrad	176	581	159	58	83
Exploatering					
Exploateringsutgifter	179	167	292	238	405
Exploateringsintäkter	68	0	0	40	315
Exploatering netto	111	167	292	198	90

Förändrade redovisningsprinciper

Förändrade redovisningsprinciper enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning som började gälla 2019, innebär att vissa poster i resultat- och balansräkning ska redovisas på ett annat sätt. De poster som påverkas har inte justerats för åren 2018-2020.

Folkmängd

Sollentunas folkmängd har under år 2022 ökat med 1 129 personer. De senaste fem åren har Sollentunas folkmängd ökat med i genomsnitt cirka 900 personer per år. Mer information om befolkningsförändringen finns under kapitel 2.3.4 Befolkning/Bostadsmarknad.

Kommunalskatt

Kommunalskatten ligger oförändrad på 18,12 sedan år 2017 i denna jämförelse och är budgeterad att göra så även under 2023. Sollentuna kommun ligger lågt jämfört med länet i övrigt som ligger på i genomsnitt 18,40 för 2022.

Personalförhållanden

Antal årsarbetare har de senaste fyra åren legat på en nivå mellan 2 600 - 2 700 personer. Sjukfrånvaron har ökat från 6,1 % till 6,5 %. Mer om personal finns under rubriken 2.7 Väsentliga personalförhållanden.

Resultat

Årets resultat slutar på 345 miljoner kronor. Reducerat för reavinster så är resultatet 291 miljoner kronor. Det är det högsta resultatet de senaste 5 åren. Mer analys av resultatutvecklingen under rubriken 2.9 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.

Ställning

Kommunen har fortsatt bra ekonomi med god soliditet som dock minskat från 69% till 54% under de senaste fem åren. Från och med år 2021 har redovisning av finansiell leasing som tidigare inte redovisats i balansräkningen påverkat soliditeten negativt, då balansomslutningen ökat med drygt 2,3 miljarder gällande hyreskontrakt. Detta har påverkat soliditeten med ca 15 procentenheter som annars skulle legat på ca 69%.

Redovisning av finansiell leasing på hyreskontrakt påverkade balansomslutningen för 2021 respektive 2022 då redovisningen gick från att ta med de 6 st största hyreskontrakten för 2021 till att ha med 43 st hyreskontrakt för 2022. 2021 har inneburit en ökning av fastigheternas värde med ca 1,1 miljarder kronor med motsvarande ökning av leasingsskuld. Redovisningen för 2022 innebär att fastigheternas värde totalt ökat med ca 2,3 miljarder kronor med motsvarande ökning av leasingsskuld.

Investeringar

Kommunens investeringar har ökat detta år. De senaste årens lägre investeringsnivå beror på att kommunens investeringar numera ligger i de kommunala bolagen samt att det varit lägre investeringstakt under pandemiåren.

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.3.1 Ekonomiska förutsättningar/omvärld

	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BNP	4,9	2,7	-1,0	1,6	2,5	2,7
Arbetade timmar	2,3	2,3	0,5	1,0	1,7	1,0
Arbetslöshet	8,8	7,5	8,2	8,6	8,1	7,6
KPI 1)	2,2	8,4	8,6	3,6	2,4	1,9
Styrränta 2)	0,0	2,5	3,2	3,3	3,3	3,3
Realt skatteunderlag	2,6	1,9	-2,9	0,7	4,7	1,5

1) Riksbankens prognos årsgenomsnitt för åren 2023-2025

2) Riksbankens prognos årsgenomsnitt för åren 2023-2026

Under det fjärde kvartalet 2022 sjönk BNP med 0,5 procent jämfört med föregående kvartal. Under året steg inflationen i form av KPI och i december månad toppade den med till 12,3 procent. Den höga inflationen fick till följd att Riksbanken började höja styrräntan och den landade på 2,5 procent i slutet av året. Tillväxten i BNP avtog jämfört med tidigare år, och Sverige hamnade i en lågkonjunktur i slutet av 2022.

Den höga inflationen, liksom den snabba ränteuppgången, kommer att ge stora negativa effekter för global konjunktur 2023. Den ekonomiska tillväxten fortsätter att mattas av, såväl globalt som i Sverige. EU-kommissionen prognosticerar att Sveriges tillväxt 2023 blir den lägsta i hela EU.

Riksbanken bekämpar nu den höga inflationen med att höja styrräntan. De höga priserna och räntorna innebär att företagen kommer att anpassa sin personalstyrka vilket i sin tur medför en ökad arbetslöshet under de kommande åren.

Den ökade arbetslösheten innebär att antalet arbetade timmar minskar vilket i sin tur innebär minskad ökningstakt för skatteunderlaget de närmaste åren. Inräknat pris- och löneutvecklingen under de kommande åren blir tillväxten i det reala skatteunderlaget negativt under 2023, och på en låg nivå åren därefter. De senaste tio åren har det reala skatteunderlaget ökat med 1,7 procent per år i genomsnitt. Det reala skatteunderlaget beräknas öka med 1 procent per år i genomsnitt 2023–2026.

En stor effekt på kommunernas ekonomi de kommande 2 åren är pensionerna som höjts avsevärt beroende på det högre basbeloppet och det nya pensionsavtalet.

Förutsättningarna för bostadsmarknaden och bostadsbyggandet har försämrats mycket snabbt sedan början av 2022. Inflationen har medfört att priserna stigit för byggande av infrastruktur samtidigt som markpriserna sjunkit. Exploatering utgör en stor del av investeringsportföljen där finansieringen av projekten är en väsentlig del av verksamheten och av vikt för att uppnå finansiella målet självfinansieringsgrad, och indirekt ett kassaflöde.

2.3.2 Hållbarhet

Sollentuna kommun ska bli klimatneutralt och inte tära på jordens resurser. Inom agenda 2030 prioriterar kommunen sju av målen:

Genom ökat medvetande och teknikutvecklingen är Sollentuna på god väg. Utsläppen av växthusgaser har mellan 1990 och 2020 minskat med 39%. Klimatneutralitet kräver dock ytterligare minskningar. Minskat resande och krav i upphandlingar är delar i denna strävan som har effekt både inom och utom kommunen.

Kommunens vattenvård och naturvård är positivt för både klimatet, naturen och invånarna. Flera av kommunens ytvatten dras med problem och olika åtgärder genomförs för att sjöar och vattendrag ska må bättre. Sjön Norrviken har behandlats mot övergödning och snart kommer turen till kommunens havsvik Edsviken.

Trygghet är centralt för den sociala hållbarheten. 31 procent av Sollentunas invånare avstår från att gå ut ensamma, jämfört med 24 procent i landet som helhet. Skillnaderna i socioekonomiska förhållanden är stor mellan kommundelarna. Ett koncerngemensamt utvecklingsuppdrag genomförs för att ingen del av Sollentuna ska vara på Polisens lista över utsatta områden 2030.

Se vidare kommunens policy för Agenda 2030 och resultat: <https://www.sollentuna.se/kommun--politik/vision-och-overgripande.mal/agenda-2030/> samt kommunens miljöbarometer: <https://sollentuna.miljobarometern.se/>

2.3.3 Näringsliv/Arbetsmarknad

I Sollentuna kommun förvärvsarbetar 80,8 procent av befolkningen som är mellan 20 och 64 år. Det är något högre än genomsnittet i Stockholms län som är 80,0 procent. Högst förvärvsintensitet i Sollentuna finns i gruppen inrikes födda kvinnor (85,9 procent). Lägst förvärvsintensitet finns i gruppen utrikes födda kvinnor (70 procent).

De socioekonomiska skillnaderna inom kommunen är stora och andelen förvärvsarbetande varierar mellan 64 och 92 procent i Sollentunas olika områden.

Arbetslösheten ökade markant under coronapandemins första år för att sedan minska kontinuerligt under år 2021. Under 2022 har arbetslösheten fortsatt att minska något. Uppgifter för Sollentuna kommun visar att 5,9 procent av personerna i arbetskraften var arbetslösa eller ingick i något arbetsmarknadsprogram i slutet av året. Motsvarande uppgift för Stockholms län var 6,3 procent och riket 6,6 procent.

I åldersgruppen 18-24 år minskade arbetslösheten under 2022 till 6 procent i Sollentuna vid årsskiftet 2022/2023. I länet var arbetslösheten 6,8 procent bland de unga vuxna, och i riket 8,1 procent.

Arbetslösheten bland utrikes födda invånare var 12,6 procent i Sollentuna i december 2022, vilket kan jämföras med 12,9 procent i länet och 16,6 procent i riket. Bland utrikes födda invånare i åldern 18-24 år är arbetslösheten hög och uppgick till 14,4 procent i Sollentuna i slutet av 2022. Motsvarande andel i länet var 13,7 procent och i riket 17,2 procent.

Cirka 26 500 personer har sin arbetsplats inom Sollentuna kommuns geografiska gränser. Antalet personer med arbetsplats i kommunen har inte förändrats så mycket de senaste tio åren och nästan alla andra kommuner i länet redovisar en mer positiv utveckling av antalet arbetstillfällen. Ungefär 8 500 personer både bor och arbetar i Sollentuna, cirka 18 000 pendlar in från andra kommuner och cirka 28 900 personer som bor i Sollentuna pendlar till arbete i andra kommuner.

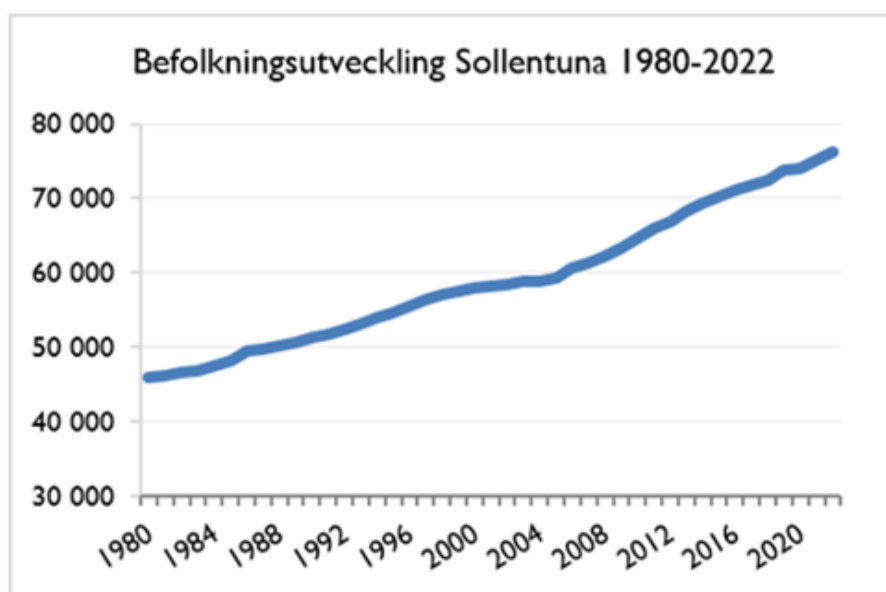
2.3.4 Befolkning/Bostadsmarknad

I Stockholms län ökade befolkningen med 24 888 personer under 2022 och länet har nu drygt 2 440 000 invånare. De kommuner i länet som växte mest procentuellt under 2022 var Sigtuna, Upplands Väsby och Järfälla. Sollentuna kommuns befolkning ökade under året med 1 129 personer, vilket motsvarar 1,5 procent och är en högre befolkningstillväxt än genomsnittet i länet (+1,0) och riket (+0,7). Vid årsskiftet 2022/2023 var 76 237 personer folkbokförda i kommunen. Folkmängden ökade främst i Södra Häggvik, Väsjön och Silverdal under år 2022 i och med färdigställandet av nya bostäder.

Den största delen av folkökningen i Sollentuna 2022 utgörs av ett positivt flyttnetto, det vill säga fler inflyttade än utflyttade personer. Även födelsenettet är positivt i och med att antalet födda barn är större än antalet avlidna personer. Trenden med ett minskat barnafödande fortsätter dock, på nationell nivå noteras 2022 det lägsta barnafödandet på 17 år.

Både in- och utflyttare är till största delen personer i åldern 20-39 år. I åldersgrupperna 20-24 år och 50-79 år är det fler som flyttar från än till kommunen. I åldersgrupperna 30-39 år samt barn 0-9 år är det fler som flyttar till än från Sollentuna.

I jämförelse med genomsnittet i Sverige har Sollentuna kommun en större andel barn och unga samt en mindre andel äldre över 65 år. Den demografiska försörjningsbördan, det vill säga andelen personer i arbetsför ålder i förhållande till andelen barn och äldre, ökar inte i Sollentuna. Inom gruppen äldre över 65 år ökar dock andelen över 80 år när den stora gruppen 1940-talister blir äldre.

Sollentuna är en del av en sammanhängande arbets- och bostadsmarknadsregion där bostadsbeståndet till en del bestämmer befolkningsutvecklingen. Totalt fanns det cirka 31 900 bostäder i kommunen i början av 2022. Bostadsbeståndet i kommunen består till 41 procent av småhus och till 59 procent av flerbostadshus samt specialbostäder (exempelvis bostäder för äldre och studentbostäder). Upplåtelseformerna för lägenheter i flerbostadshus är 39 procent hyresrätter och 61 procent bostadsrätter.

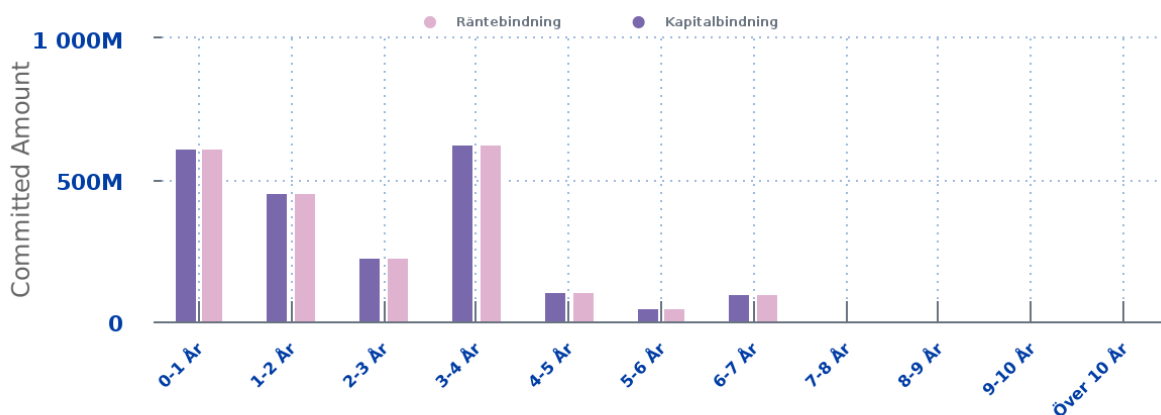
Under perioden 2019-2021 färdigställdes drygt 500 nya bostäder per år i Sollentuna kommun. Enligt en preliminär uppgift från SCB har 856 nya bostäder färdigställts i kommunen under 2022, varav drygt 70 småhus. Det är det högsta antalet bostäder under ett enskilt år sedan mitten av 1970-talet. En stor del av de nya bostäderna (449 st) finns i det första färdigställda flerbostadshuset i Södra Häggvik. Övriga nybyggda bostäder finns främst i Silverdal och i Väsjön.

2.3.5 Finansiella risker

Vid 2022 års slut uppgick koncernens räntebärande skulder till 2,2 miljarder kronor (2,6 mdkr). Sollentuna kommun har inga egna räntebärande skulder. Skulden har minskat till följd av lån i bolagen har amorterats och ersatts med kommunintern utlåning.

Finansieringsrisk

Risken för att inte kunna låna upp kapital till investeringar och omsättning av gamla lån begränsas genom att befintliga låns förfall sprids ut över tid. I diagrammet nedan visas hur koncernens skuld på 2,2 miljarder kronor förfaller till betalning under de närmaste åren. I koncernen finns det vid årsskiftet nästan 1,3 miljarder kronor i likvida medel till en följd av försäljningen av bolagen Sollentunafastigheter 3 AB och Sollentunafastigheter 1 AB som har sålts under 2021 respektive 2020. Över 28 procent av koncernens skuld (610 mnkr) förfaller till betalning under det närmast året vilket kan ses som en stor risk. Risken minimeras av koncernens stora kassa.

Ränterisk

Genomsnittsräntan för koncernen lån uppgår till 0,62 procent (0,35%) vilket har inneburit en kostnad på 20 miljoner kronor. Upplåningen inom koncernen löper med både rörlig och fast ränta. I tabellen ovan visar de rosa staplarna hur länge lånen kommer att ha dagens räntenivå. För lånen med rörlig ränta fastställs räntan för 3 månaders perioder.

Räntan har stigit betydligt under 2022 och nya lån har idag en ränta på mellan 3,8- 4,1 procent beroende på vilken löptid som väljs. Om koncernens alla lån omräknas till dagens räntenivå skulle det innebära en räntekostnad på 85 miljoner kronor. För över 28 procent av skulden kommer räntan att

justeras under det kommande året. Ränterisken kan minimeras genom att dotterbolagen får ta interna lån och på så sätt minska den externa upplåningen.

För en del av koncernens lån används ränteswappar för att säkra risken av ränteförändringar. Instrumentens nominella värde uppgår till 230 miljoner kronor vilket innebär att lån på 230 miljoner kronor har en förutbestämd ränta. Marknadsvärdet är negativt och uppgår till - 6 miljoner kronor. Marknadsvärdeförändringar under Swapavtalens löptid redovisas inte i resultatet.

Stigande räntor påverkar framtida investeringar. Investeringsprojekt behöver ses över och för bolagens del behöver investeringarna generera högre intäkter för att täcka framtida räntekostnader. För kommunkoncernen utgör inte stigande räntor någon större risk men de enskilda bolagen kommer att få kraftigt ökade räntekostnader. För kommunens fastighetsbolag kommer det att vara viktigt med starka kassaflöden för att klara av räntebetalningarna.

För de kommunala bolagen finns det begränsningar om hur mycket räntekostnader i förhållande till bolagens resultat som får dras av i inkomstdeklarationen och det är viktigt att räntekostnaderna inte överstiger 30 procent av bolagens resultat innan avskrivningar för då uppstår högre skattekostnader. Inför kommande år finns det stor risk för att alla räntekostnader inte kan dras av skattemässigt, vilket kommer innebära högre skattekostnad i koncernen.

För VA verksamheten som ska bedrivas till självkostnad kommer den högre räntenivån samt stora investeringar innebära en kraftigt höjd VA taxa framöver.

Risk med borgensåtagande

Kommunens åtagande för borgen uppgår till 2,2 miljarder kronor (2,6 mdkr). Åtagande är till dotterbolag samt en mindre del till ideella föreningar 7 miljoner kronor (7 mnkr). Dotterbolagens ekonomiska ställningar bedöms vara stabila vilket innebär att risken i åtagande gentemot dotterbolagen bedöms vara låg. Det finns alltid en risk för borgen till föreningarna och att kommunen kan behöva betala till banken. De borgensåtagande som finns har funnits i många år och hittills har föreningarna skött sina betalningar.

Utöver borgensåtagande har kommunen ett indirekt åtagande för kommunalförbundens skulder där kommunens andel uppgår till 431 miljoner kronor (355 mnkr), skulderna ökar i takt med stora investeringar i kommunalförbunden som äger infrastrukturen för vatten och avlopp i norra Stockholm. Kommunalförbunden finansierar sin verksamhet med taxor vilket påverkar VA-taxan. När det gäller Käppalaförbundet har ägarkommunerna beslutat att låna ut medel till Käppala och på så sätt minska extern upplåning samt att sänka förbundets räntekostnad.

2.3.6 Pensionsförpliktelser

Pensionsskulden i kommunen består huvudsakligen av tre delar, pensioner intjänade innan 1998 som redovisas som ansvarsförbindelse, kostnaden redovisas när pensionen utbetalas. Pensioner intjänade efter 1998 redovisas som kostnad när personalen tjänar in sin pensionsrätt. Årets intjänade pension består huvudsakligen av två delar avgiftsbestämd del som den anställda själv placerar och en förmånsbestämd ålderspension som redovisas som skuld i kommunen tills den anställde tar ut sin pension. Aktualiseringsgraden för kommunens pensionsåtagande uppgår till 95% (95%).

Pensionsskulden för kommunen och Brandkåren Attunda har beräknats enligt avtalen KAP-KL och AKAP-KL där SKR:s rekommendationer angående RIPS ränta ligger till grund för beräkningen.

Alla förtroendevalda inom kommunen tjänar in en avgiftsbestämd ålderspension enligt reglementen OPF-KL med undantag för de som tidigare har pensionsrätt enligt gamla reglementet PBF och har rätt till en förmånsbestämd ålderspension. Förtroendevalda som engageras på heltid eller på betydande del

av heltid (40% av det fastställda arvudet av kommunstyrelsens ordförande) i kommunen har rätt till visstidspension eller avgångsersättning. Pensionsskulden som avser ålderspensioner som utbetalas efter 65 år redovisas som skuld. Visstidspension eller avgångsersättning som kan falla ut innan 65 år redovisas som ansvarsförbindelse, i de fall en utbetalning har påbörjats redovisas posten som skuld.

I dotterbolagen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen. Bolagens övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 vilket innebär att kostnaden redovisas i enlighet med fakturerade premier från pensionsinstituten.

I Sollentuna Energi och Miljö AB finns tidigare intjänande pensioner redovisade som en skuld i balansräkningen, skulden svarar till fullo mot gjorda utfästelser.

Totalt uppgår pensionsförpliktelser till 1 632 miljoner kronor till anställda i koncernen. Kostnaden för årets pensioner uppgår till 171 miljoner kronor.

2023 råder ett nytt kollektivavtal i kraft som innebär att den avgiftsbestämda delen kommer att öka från 4,5 procent till 6 procent. Alla nyanställda kommer att enbart få avgiftsbestämd pension. Detta kommer att innebära en högre kostnad och en högre likviditetspåverkan på kommunen då en större del av kostnaden kommer att betalas löpande.

Den förmånsbestämda delen av pensionen som betalas ut när den anställda går i pension räknas upp med inflationen och eftersom inflationen är hög kommer skulden att öka kraftigt under de närmaste åren.

Kommunens pensionskostnad beräknas bli 270 miljoner kronor under 2023.

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Pensionsförpliktelse				
Avsättning inkl. särskild löneskatt	640	591	609	561
Kortfristig skuld inkl. särskild löneskatt	67	64	66	64
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	924	967	920	963
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring	11	11	-	-
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsstiftelse	=	=	=	=
Summa pensionsförpliktelser	1 642	1 633	1 586	1 588
Återlånande medel	1 642	1 633	1 586	1 588
Konsolideringsgrad (%)	95	95	95	95

2.4 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

2.4.1 Processer för fastställande av mål, budgetering, uppföljning

Ledningsprocessen *Planera och följa upp kommunens verksamhet och ekonomi* beskriver arbetet med planering och uppföljning.

Planera

Planeringsprocessen består av vårens budgetarbete och höstens verksamhetsplanering.

Budget

Som underlag till budgeten används lokalresursplan, beräkningsunderlag, omvärldsanalys, nämndernas budgetunderlag samt de politiska prioriteringarna utifrån kommunövergripande mål och den politiska plattformen. Kommunfullmäktige fastställer budgeten i juni månad.

Budgeten fördelar ram för respektive nämnd det kommande året. Ramen anges netto och är det högsta belopp nämnden får förfoga över. En volymkompensationsmodell tillämpas för vissa verksamheter.

Verksamhetsplanering

Utifrån fullmäktiges budgetbeslut upprättar nämnderna en verksamhetsplan. Som underlag till dessa används fastställd budget med resursfördelning, övergripande mål och centrala styrdokument.

Följa upp

Kommunstyrelsen tar fram anvisningar för en ändamålsenlig uppföljning av kommunens ekonomi, målluppfyllelse, riskhantering inom internkontroll och systematiskt kvalitetsarbete.

Nämnderna rapporterar löpande sin bedömning av ekonomi och verksamhet till kommunstyrelsen som i sin tur gör en helhetsbedömning av utvecklingen.

Rapportering

Den löpande uppföljningen ska bestå av följande delar:

- **Månadsrapporter** (endast ekonomi; februari, mars, oktober, november)
- **Tertialrapport** (april)
Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen. Kommunledningskontoret sammanställer rapporterna och kommunstyrelsen godkänner tertialrapporten.
- **Delårsrapport** per augusti med delårsbokslut och prognos
Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen. Kommunledningskontoret sammanställer rapporterna och fullmäktige godkänner delårsrapporten.
- **Verksamhetsberättelse och årsredovisning**
Nämnderna rapporterar verksamhetsberättelser till kommunstyrelsen.
Kommunledningskontoret sammanställer underlag från rapporterna till årsredovisningen.
Fullmäktige godkänner årsredovisningen senast under maj månad om inte särskilda skäl föreligger.

Intern kontroll

Enligt kommunallagen ska nämnderna tillse att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Det är varje nämnds ansvar att i samband med verksamhetsplaneringsarbetet genomföra en rikshanteringsprocess. Varje nämnd ska besluta om

arbetsätt och omfattning för riskhanteringsarbetet inom sin verksamhet. Riskanalysen ska mynna ut i en internkontrollplan – den blir en del av nämndens verksamhetsplan.

Riskanalysen ska utgå ifrån fyra kontrollområden:

- **Ändamålsenlighet och effektiv verksamhet:** Verksamheten ska vara ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Det innebär bland annat att ha kontroll över ekonomi och kvalitet samt att fattade beslut verkställs och följs upp.
- **Tillförlitlig rapportering:** Den finansiella rapporteringen och informationen om verksamheten ska vara tillförlitlig, räkenskaperna ska vara rättvisande.
- **Lagar och övriga regler:** Verksamheten ska följa tillämpliga lagar och övriga regler. Det omfattar såväl lagstiftning som kommunens interna regelverk, samt ingångna avtal.
- **Förtroende:** Verksamheten förhåller sig så att förtroendet för kommunen upprätthålls.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att se till att det finns en god internkontroll och samordnar den kungemensamma riskhanteringsprocessen. Kommunledningskontoret sammanställer nämndernas rapportering av internkontrollen och utvärderar kommunens samlade riskhanteringsprocess inom ramen för internkontroll. I de fall förbättringar behövs ska åtgärder föreslås.

2.4.2 Centrala styrdokument

Som utgångspunkt för verksamhetsplanering används kommunens *regler för ekonomi och verksamhetsstyrning* samt relevanta policydokument tagna av kommunfullmäktige, *ex policy för 2030*.

Kommunens bolag styrs av bolagsordningar och ägardirektiv. Där framgår kommunens ramar för de kommunala bolagens verksamhet. Bolagen utfärdar egna riktlinjer för finansiell planering. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker. Om det bedöms som lämpligt av respektive styrelse kan dessa baseras på tillämpliga delar i kommunens riktlinjer.

2.4.3 Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar om resursfördelning och övergripande mål samt styrdokument för hela den kommunala verksamheten.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämnder och gemensamma nämnders verksamhet. Kommunstyrelsen ansvarar för att leda och samordna kommunens ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen ska stödja och ha uppsikt över nämndernas, de kommunala bolagens och kommunalförbundens verksamheter samt leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamhet.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att tillse att det finns en god intern kontroll och samordnar en kungemensam riskhanteringsprocess.

I kommunstyrelsens uppsiktsplikt ingår att stödja nämnderna samt leda och samordna planering och uppföljning av kommunens ekonomi och verksamhet. I ansvaret ingår även att kontrollera att nämnderna inom sitt verksamhetsområde följer lagar, föreskrifter, mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig. En förutsättning för uppsikten är att kommunens nämnder lämnar korrekt information vid varje rapporteringstillfälle. Informationen ska vara transparent och innehålla tillförlitliga analyser. Avvikelse ska omgående rapporteras när dessa identifierats. Uppsiktsplikt innebär enligt kommunallagen att kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnder och

kommunens bolag oavsett om de är direkt eller indirekt ägda. I Sollentuna är de indirekt ägda genom Sollentuna Stadshus AB.

Uppsikten i Sollentuna kommun består av två delar; en formell del som innebär att ärenden bereds och beslutas i kommunstyrelsen och en intern/löpande del som innebär att löpande under året följa nämndernas verksamhet.

Nämnderna

Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de lagar och övriga föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när utförandet av en kommunal angelägenhet lämnats till privat utförare.

Nämnderna ansvarar för att leda och utveckla nämndens verksamheter. Respektive nämnd har huvudansvar för ekonomi- och verksamhetsstyrning inom sina ansvarsområden. Nämnden ansvarar för att styrningen sker i enlighet med kommunens ekonomi- och verksamhetsstyrningsregler.

För att möjliggöra en effektiv styrning ska nämnden tillse att det finns en ändamålsenlig tjänstemannaorganisation.

Sollentuna Stadshus AB

Sollentuna Stadshus AB:s uppgift är att samordna verksamheten i de helägda kommunala bolagen inom Sollentuna kommun med syfte att uppnå ett optimalt resursutnyttjande samt genom ekonomisk styrning utifrån ett helhetsperspektiv säkra det kommunala uppdraget för invånarna i Sollentuna kommun.

2.5 Händelser av väsentlig betydelse

Kriget i Ukraina

Efter Rysslands invasion av Ukraina har behovet av att förstärka det civila försvaret aktualiserats. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) fick i uppdrag att identifiera vilka åtgärder inom civilt försvar som skulle prioriteras under 2022, områden och prioriteringar som kommer återspeglas på kommunal nivå för att stärka och bygga upp det civila försvaret.

Som en följd av kriget har en energikris uppstått med ökade kostnader för bränsle och energi som följd. Detta har påverkat flera nämnder och bolag negativt med ökade driftskostnader som följd. Vidare har volatiliteten och därmed risken ökat i elhandelsverksamheten som bedrivs i dotterbolag till Seom AB.

Under året har hemkommunens verksamhet Centrum för integration och flerspråkighet (CIFS) tagit emot 185 nyanlända elever, varav 93 elever från Ukraina. 1 juli 2022 trädde ändringar i lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. i kraft. Syftet var att åstadkomma en jämnare fördelning över landet av boendeplatser för skyddsbehövande som kommer till Sverige med stöd av EU:s massflyktsdirektiv. Under året har ett boende startats upp för mottagande av flyktingar från Ukraina. Jourhemspoolen hade under första delen av året många förfrågningar från flera kommuner om plats för barn och unga från Ukraina.

Utveckling svensk ekonomi

Inflationen i form av konsumentprisindex steg till 12,3 procent under december månad, vilket är den högsta inflationen på drygt 30 år. Inflationen bekämpas genom att höja styrräntan vilket medför en

minskning av konsumtionen och investeringar. Minskad köpkraft har bland annat ändrat marknadsförutsättningarna inom bygg- och anläggningssektorn. Trots osäkerheter har flera spadtag för bostadskvarter tagits inom bla Häggvik, Tureberg och Väsjön.

Effekter kopplat till tidigare Covid-19-pandemi

Kommunledningskontoret har gjort en samlad utvärdering av kommunens krisledningsarbete på central och lokal nivå pga. covid-19 pandemin. Utvärderingen ska godkännas av kommunstyrelsen i samband med bokslut och delges kommunens revisorer.

Skolverket fick i uppdrag av regeringen att utreda konsekvenserna av covid-19-pandemin för skolväsendet. Den 1 juni 2022 lämnade Skolverket en delredovisning av uppdraget i form av en rapport "Kunskapsstappet i grundskolan under covid-19-pandemin". Av enkätundersökningen framkommer att ett kunskapsstapp bedöms inom alla årskurser. Kunskapsstappet återfinns främst för elever med hög frånvaro där även en följd av pandemin varit att elevfrånvaron ökat.

Inom socialtjänsten har inflödet av ärenden inom missbruk och beroende ökat. Nämnden ser detta som en så kallad postpandemieffekt. Antalet aktualiseringar, utredningar och beviljade insatser har ökat under året. Situationen är liknande i andra kommuner.

Ytterligare följd effekter av pandemin återfinns inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten där verksamheten fortfarande redovisar en eftersläpning av tidigare års svårigheter att genomföra tillsynsplanerna.

Kommunens naturreservat och parker blev under pandemin alltmer populära besöksmål vilket ledde till högre kostnader för skötsel, städning, skräpplockning och dylikt redan år 2021. Besöksstrycket har under 2022 varit fortsatt högt.

AB SOLOM

Under 2022 har ett flertal missförhållanden framkommit inom verksamheterna hemtjänst samt avlösarservice, ledsagarservice, kontaktpersoner och kontaktfamilj. Som framgår nedan har bristerna resulterat i att bolaget tilldelats varningar och blivit föremål för s.k. beställningsstopp samt att en visselblåsarutredning har genomförts.

När det gäller hemtjänstverksamheten har följande inträffat. I februari 2022 mottog SOLOM ett e-postmeddelande i vilket det gjordes gällande att det förekom fusk med tidsregistreringar i hemtjänsten. Anklagelserna utreddes men det uppdagades inga felaktigheter. Under augusti inkom ett meddelande till kommunens visselblåsarfunktion där det framfördes misstankar om att vissa anställda genom manuella justeringar i tidrapporteringsystemet lagt till tid som inte hade utförts hos brukare. Det påstods även att det förekom icke-tillåtna tidsavdrag i timanställdas arbetspass. Kommunen uppdrog åt en oberoende granskare att genomföra en utredning, vilken var klar 2023-03-29. Denna kom att bekräfta visselblåsarens påstående att det förekommit oegentligheter. I utredningen konstaterades att det under perioden den 1 januari 2022 och den 15 januari 2023 hade lagts till drygt 3 000 timmar i efterhand genom manuella justeringar. Det gick inte att konstatera att samtliga timmar var felaktiga men bedömningen var att det inte gick att utesluta att det handlade om besök som rapporterats, men som inte ägt rum, vilket medfört att såväl kommunen som brukare lidit ekonomisk skada. Utredningen fann även att bolagets egna utredningar av tidigare misstankar om fusk med tidrapporteringen hade varit bristfälliga.

Den 17 oktober 2022 inledde vård- och omsorgsnämnden en s.k. reaktiv granskning av hemtjänstverksamheten till följd av att det inkommit klagomål från en kunds anhörig om uteblivna insatser. Klagomålet föranledde en fördjupad granskning av tidregistreringssystemet. Den 24 oktober 2022 införde vård- och omsorgsnämnden ett s.k. beställningsstopp för AB SOLOMs hemtjänst på grund av de felaktigheter som förekommit i tidregistreringssystemet. Enligt nämndens bedömning hade AB

SOLOM brutit mot avtalet med kommunen genom att inte följa gällande rutiner för avstämning och rapportering av utförda hemtjänstinsatser. Den 18 januari 2023 avslutade vård- och omsorgskontoret sin utredning och konstaterade i sin rapport att det förelåg brister i AB SOLOMs egenkontroll och att AB SOLOM hade begärt ersättning för tid som inte hade utförts. Vård- och omsorgskontoret ansåg även att AB SOLOM saknade den insyn och kontroll som behövs för att säkerställa att verksamheten bedrivs med god kvalitet och i enlighet med utförarens avtal med vård- och omsorgsnämnden. Mot denna bakgrund föreslog vård- och omsorgskontoret att AB SOLOM skulle tilldelas en varning samt att felaktigt utbetald ersättning skulle återkrävas. Den 24 januari 2023 beslutade vård- och omsorgsnämnden i enlighet med vård- och omsorgskontorets förslag och förelade AB SOLOM att senast den 21 april 2023 ha åtgärdat bristerna. Tidigare beslutat beställningsstopp skulle bestå till dess att bristerna var åtgärdade.

Den 3 februari 2023 beslutade styrelsen mot denna bakgrund att tillsätta en extern, oberoende utredning. Denna utredning kom senare att bekräfta vad som framkommit vid tidigare utredningar. Av kommunen, vård- och omsorgsnämnden och bolaget genomförda utredningar har därmed gett belägg för att det finns en problematik med uteblivna insatser och – som en följd därav – en skyldighet för bolaget att kompensera brukarna och kommunen för därför erhållna ersättningar. I mars 2023 återbetalades därför 1 miljon kronor till Kommunen, kostnaden är uppbokad i AB SOLOM:s bokslut 2022. Kommunens visuellblåsarutredning visade även att uppgifterna om icke-tillåtna tidsavdrag för timanställda förefaller vara korrekta vilka kommer att rättas under 2023.

Även inom verksamhetsgrenen avlösarservice, ledsagarservice, kontaktperson/kontaktfamilj LSS har det förekommit betydande brister. Under januari 2022 inledde vård- och omsorgskontoret en reaktiv granskning i form av en verksamhetsuppföljning. Vid uppföljningen identifierades en rad brister som innebar att bolaget inte uppfyllde kraven i avtalet med kommunen. Bristerna bestod bland annat i försenad verkställighet av beslut rörande enskilda brukare, vilket innebar att de insatser de beviljats inte hade utförts, och brister i genomförandeplaner och dokumentation. Bristerna, som bedömdes som allvarliga, medförde att vård- och omsorgskontoret den 20 mars 2022 föreslog att vård- och omsorgsnämnden skulle tilldela bolaget en varning och förelägga bolaget att senast den 31 augusti 2022 ha åtgärdat bristerna. Vid sammanträde den 26 april 2022 meddelade vård- och omsorgsnämnden ett beslut i enlighet med vård- och omsorgskontorets förslag.

I maj 2022 lämnade bolaget in en handlingsplan med åtgärder för att komma tillrätta med bristerna. I ett tjänsteutlåtande den 18 januari 2023 föreslog vård- och omsorgskontoret att bolaget skulle tilldelas en andra varning och att verksamheten för avlösar- och ledsagarservice skulle beläggas med beställningsstopp. Av tjänsteutlåtandet framgår att bolagets handlingsplan följts upp vid tre tillfällen under 2022 och att de i handlingsplanen föreslagna åtgärderna är tillräckliga men att bolaget enligt kontorets uppfattning brutit i att genomföra dem, vilket medför att allvarliga brister kvarstår. Den 24 januari 2023 fattade vård- och omsorgsnämnden beslut i enlighet med vård- och omsorgskontorets förslag. I slutet av februari 2023 gjorde vård- och omsorgskontoret efter en förnyad uppföljning bedömningen att av bolaget vidtagna åtgärder var tillräckliga för att åtgärda identifierade brister vilket medförde att vård- och omsorgsnämnden den 27 februari 2023 hävde beställningsstoppet för avlösarservice och ledsagarservice.

Mot bakgrund av den kritik som riktats mot bolagets verksamhet både under och efter räkenskapsåret beslutade styrelsen den 23 mars 2023 att uppdra åt bolagets tillförordnade VD att skyndsamt vidta erforderliga åtgärder för att återupprätta allmänhetens och kommunens förtroende för bolaget och dess verksamhet. Bolagets styrelse har genom sin ordförande polisanmält händelserna inom hemtjänstverksamheten med stöd av genomförd visuellblåsarutredning och har fullt fokus på att komma tillrätta med bristerna inom hemtjänsten, så att beställningsstoppet hänförligt till den verksamhetsgrenen snarast kan hävas. Beställningsstoppet inom hemtjänstverksamheten har hävts den 2 maj 2023. Styrelsen har även tillsatt en ny tillförordnad VD som tillträdde sin tjänst 2023-04-24.

Digitalisering

Nationella digitaliseringsstrategin

Utifrån den nationella digitaliseringsstrategin har en kartläggning av förskolornas och skolornas digitalisering genomförts i förskolan och grundskolan, syftet har varit att kartlägga hur verksamheterna ligger till i digitaliseringsarbetet. I och med genomförd kartläggning kan konstateras att det finns betydande skillnader i och mellan verksamheterna. I förskolan finns skillnader avseende hur förskolorna använder digitaliseringen i undervisningen och i grundskolan återfinns skillnaderna i tillgången till kvalitativt tekniskt och pedagogiskt stöd i verksamheterna.

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om planbeskrivning ställde från och med 1 januari 2022 krav på planbeskrivningens digitala funktionalitet. Det handlar både om att innehållet i planbeskrivningen sorteras till teman, grupper och undergrupper och att informationen ska kopplas digitalt på olika sätt.

Förebyggande arbete för äldre

Förebyggande verksamheter, träffpunkter för äldre, har under året tagits över i vård- och omsorgsnämndens regi och ett arbete pågår med att utveckla de förebyggande insatserna. Vård- och omsorgsnämnden har också fattat beslut om verksamhetsövergång av dagverksamhet för äldre till egen regi.

För att upptäcka och förebygga välfärdsbrott har nämnden fattat beslut om att upphandla hemtjänsten enligt lag om offentlig upphandling (LOU) istället för lag om valfrihetssystem (LOV). Detta bedöms kunna bidra till en ökad kvalitet och stärka möjligheterna att motverka fusk och oegentligheter.

LSS-verksamhet avvecklade

Teater Satellitens dagliga verksamhet inom kultur- och fritidsnämnden, har lagts ner under 2022. Samtliga deltagare har valt annan aktör och personalen har gått vidare till en annan arbetsgivare.

Ny översiktsplan och strategisk plan för exploatering

Kommunfullmäktige antog den nya översiktsplanen för kommunen under februari och arbete pågår med riktlinjer för hållbart byggande liksom för bostadsförsörjning. Kommunstyrelsen beslutade under april om strategisk plan för exploatering för att visa på prioriteringar under den kommande planeringsperioden 2022-2025.

Revisionsrapporter/Utredningar

Arbetsmiljö

Uppföljning av föregående års arbetsmiljöinspektion genomfördes 9 juni av Arbetsmiljöverket. De åtgärder som Arbetsmiljöverket identifierade och stickprovsinspektionerna visade att kommunen vidtagit de åtgärder som behövdes och ärendet har därmed avskrivits.

PwC - utredning av den kommunala elevhälsan

Under år 2022 genomfördes på uppdrag av utbildningsnämnden en extern utredning av elevhälsans och studie- och yrkesvägledarfunktionens organisation. Genom utredningen belystes den kommunala organisationens tillgång till utbildad personal samt nyckeltal för respektive skola som finns hos den kommunala huvudmannen. Vidare belystes i vilken utsträckning elevhälsan hos den kommunala huvudmannen lever upp till skollagens krav och intentioner. Som ett resultat av den externa utredningen har utvecklingsbehov hos den kommunala huvudmannen identifierats. Bland annat i form av ökad tillgång till skolpsykolog, central samordnande funktion för studie- och yrkesvägledning samt tydliggörande av elevhälsan inom ordinarie systematiska kvalitetsarbete.

Årlig granskning av överförmyndarnämndens arbete

Överförmyndarnämndens arbete har genomgått den årliga granskningen av Länsstyrelsen. Av Länsstyrelsens rapport framgår att kritiken riktats mot nämnden i tre ärenden. Skälet till kritiken är att nämnden brustit i följande delar:

- Ingen överlämning av redovisningshandlingar
- Bristfällig bevakning av redovisningshandlingar
- Makulering av arvodesbeslut

Verksamheten har kartlagt och analyserat ärenden som varit föremål för kritiken.

2.6 Resultatuppföljning - kommunen

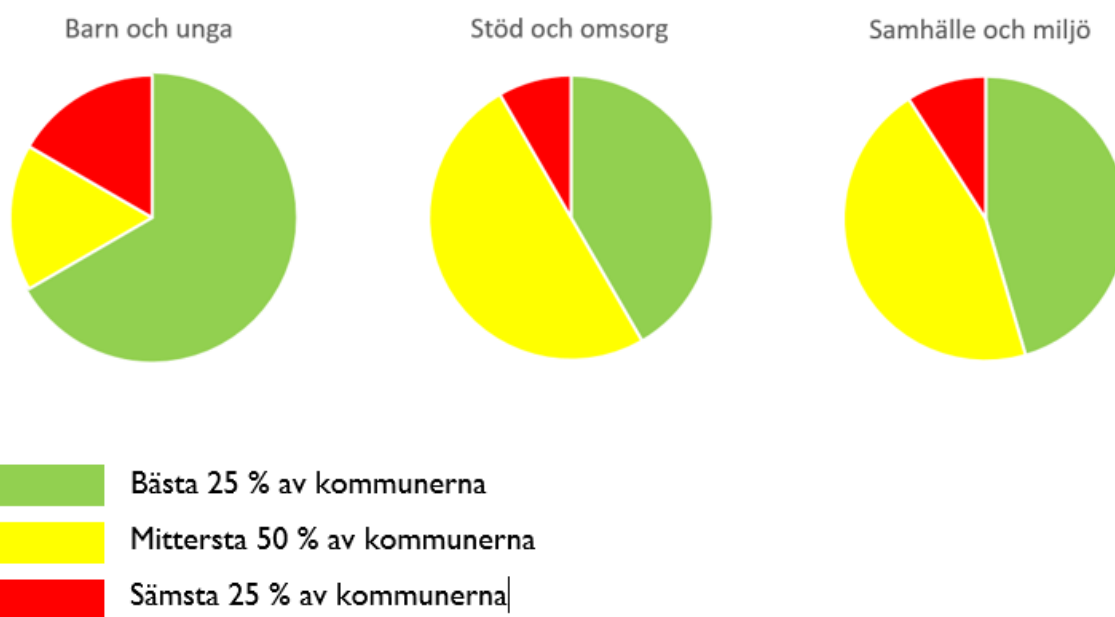
Jämförelser med andra kommuner

Sollentuna kommuns resultat i KKiK 2022

Sollentuna kommun deltar i Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) projekt Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK) som har ambitionen att i ett övergripande perspektiv beskriva kommunens kvalitet och kostnadsläge i jämförelse med andra kommuner. Nyckeltalen möjliggör jämförelser med andra kommuners resultat, men visar också på utvecklingen i den egna kommunen över tid. Att jämföra och analysera nyckeltal ger kunskap som kan bidra till förbättringar och verksamhetsutveckling.

KKiK 2022 innehåller ett 40-tal olika kvalitets- och kostnadsnyckeltal som delas upp i tre områden: Barn & unga, Stöd & omsorg, samt Samhälle & miljö. Nedanstående cirkeldiagram redovisar Sollentunas resultat i jämförelse med andra kommuner avseende kvalitetsnyckeltalen. Vissa av nyckeltalen ingår som indikatorer i kommunens kvalitetsstyrning och redovisas i nästa avsnitt.

När KKiK-resultaten redovisas använder SKR en färgsättning som innebär att de 25 procent av kommunerna som har bäst resultat får grön markering, de 25 procent av kommunerna som har sämst resultat får röd markering och övriga kommuner får gul markering. Färgsättningen är relativ och visar om resultatet är bra eller dåligt i jämförelse med andra, inte om resultatet i sig är bra eller dåligt.

Barn & unga: Sollentuna får en grön färgmarkering på en majoritet av kvalitetsnyckeltalen inom området Barn & unga. Det gäller exempelvis skolresultaten i årskurs 6 och årskurs 9 samt andelen

gymnasieelever med examen inom fyra år. Nyckeltal som får en röd markering avser personaltätheten i förskolan samt andelen barn som deltar i musik- eller kulturskola.

Stöd & omsorg: Sollentuna får en gul färgmarkering på hälften av kvalitetsnyckeltalen inom området Stöd & omsorg. Det gäller exempelvis flera nyckeltal från brukarundersökningarna inom IFO, LSS och särskilt boende. Väntetiden till LSS-boende och till beslut om försörjningsstöd är exempel på nyckeltal som får en grön markering. Nyckeltal med en röd markering avser brukarundersökningen inom hemtjänsten.

Samhälle & miljö: Sollentuna får en gul eller grön färgmarkering på en majoritet av kvalitetsnyckeltalen inom området Samhälle & miljö. Nyckeltal med grön markering avser till exempel mängden kommunalt avfall och nöjdheten med skötseln av kommunens utomhusmiljöer. Gul markering gäller exempelvis Nöjd-Kund-Index företagsklimat (avser kommunens myndighetsutövning) och andelen ekologiska livsmedel. Nyckeltal med en röd markering avser bemötandet vid kontakt med tjänsteperson i kommunen.

Sollentunas resultat i SCB:s medborgarundersökning 2022

Sollentuna fick ett bra betyg i SCB:s medborgarundersökning när invånarna fick tycka till om kommunen och dess verksamheter.

98 procent svarade att de tycker att kommunen är en mycket eller ganska bra plats att bo och leva på, vilket är bland de tio bästa resultaten i 2022 års undersökning.

92 procent svarade att de tycker att kommunen sköter sina verksamheter på ett mycket eller ganska bra sätt. Endast tre kommuner i Sverige fick ett bättre resultat i 2022 års undersökning.

Undersökningen visade bland annat att utbildningsverksamheterna för barn och unga får ett bra betyg i Sollentuna. En stor majoritet tycker att förskolan, grundskolan och gymnasieskolan fungerar bra i kommunen.

Exempel på ett annat område som får höga betyg i Sollentuna är goda möjligheter till idrott, motion och friluftsliv. Undersökningens resultat visade bland annat att en stor andel invånare är nöjda med utbudet av friluftsområden och utbudet av allmänna träningsplatser utomhus, t ex utegym.

Ett område i undersökningen där Sollentuna i vissa delar får ett sämre betyg avser tryggheten i samhället.

2.6.1 Resultatstyrning

2.6.1.1 Trygghet och välfärd genom livet

Beskrivning

Sollentuna kommun vill ge alla invånare de bästa förutsättningarna i livet.

- Alla ska känna sig trygga och nöjda med det kommunen erbjuder och det ska finnas möjlighet att leva ett gott liv i Sollentuna utifrån varje individs behov.

Kommunens invånare ska ges möjlighet att själva styra över sina val och kunna utvecklas efter egen vilja och förmåga.

- Kommunens service ska utvecklas så den är i samklang med det invånarna efterfrågar, både idag och i framtiden.

- År 2030 ska inga områden i Sollentuna finnas med på polisens lista över utsatta områden.

Kommentar

Av målets 18 indikatorer som utgör operationaliseringen av fullmäktiges mål har 8 indikatorer uppnått angiven styrgräns, 7 uppnått den lägre styrgränsen och 3 ej uppnått den lägre styrgränsen. Baserat på indikatorernas utfall, nämndernas beskrivningar av aktiviteter samt utvecklingsuppdragets utveckling bedöms målet som delvis uppnått för 2022.

I grundskolans årskurs 6 och 9 noteras att ämnen där flest elever nått betygen A eller B även har ett högre antal elever som inte når kunskapskraven, detta gäller bland annat ämnet engelska vilket har en direkt påverkan på behörigheten till gymnasieskolan. Gällande behörighet till gymnasieskolan samt meritvärde finns skillnad mellan pojkar och flickor där pojkar i lägre utsträckning uppnår gymnasiebehörighet samt har lägre meritvärde än flickor.

I gymnasiet har skolnärvaron under läsåret sjunkit från 90 procent till 85 procent, främst bland elever i årskurs 3. Detta bedöms få en direkt påverkan på elevernas studieresultat och andel elever med gymnasieexamen. Detta föranleder fler mentorsträffar med koppling till SKR:s projekt fullföljd utbildning och ett arbete för att hitta en förbättrad systematik i att fånga upp frånvarande elever och en ökad förståelse för anledningar till frånvaro.

Brukarbedömningen för individ- och familjeomsorg skiljer sig åt mellan verksamheter som riktar sig till vuxna respektive barn och unga. Vuxna upplever sig få en mer förbättrad livssituation inom socialpsykiatri, missbruk och våld i nära relationer än via ekonomiskt bistånd. En trolig orsak är att ekonomiskt bistånd är en reglerad insats med lite möjlighet till påverkan och att rådande konjunktur och inflation slår hårt mot de som redan befinner sig i ett utsatt läge ekonomiskt. Barn/ungdomar och vårdnadshavare upplever inte i samma utsträckning en förbättrad livssituation. Många familjer som idag utreds av socialnämnden har en mycket komplex och mångfacetterad problembild. Många har problem med psykisk ohälsa och även trångboddhet är ett stort bekymmer för många. Det är kö till psykiatri vilket leder till att alla barn och unga inte får det stöd de önskar och behöver. Socialnämnden kan inte påverka trångboddheten eller kompensera för uteblivna insatser från psykiatri vilket gör att flera familjer inte upplever en förbättrad situation trots insatser.

Inom LSS och äldreomsorg har uppföljningen både på individ- och utförarnivå ökat. Detta har medfört nya insikter om kvalitetsnivå samt lett till att flera utförare inom hemtjänst har sagts upp, sagts upp på egen begäran eller har belagts med beställningsstopp. Kortsiktigt kan förändringen ha påverkat brukarnas upplevda trygghet men i det längre perspektivet bedöms detta leda till ökad trygghet och kvalitet. I samband med individuppföljningen för personer med funktionsnedsättning har

kvalitetsfrågor ställts till 225 personer inom insatserna daglig verksamhet, bostad med särskild service, korttidsvistelse, korttidsstillsyn och bostadsanpassningsbidrag. Nöjdheten i kvalitetsfrågorna och den nationella brukarundersökningen är mycket hög men når totalt sett inte upp till den övre styrgränsen. Sollentuna ligger bland de 15 procent med högst resultat inom flera viktiga områden. Allra högst resultat får bemötande, trygghet och om man får hjälp när man behöver det. Socialstyrelsens brukarundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" som riktar sig till personer över 65 år med hemtjänst eller är boende på särskilt boende visar generellt på sämre resultat i år mot tidigare år, både i landet och i Sollentuna, och Sollentunas resultat ligger lägre än riksgenomsnittet. Generellt är nöjdheten lägre inom området hemtjänst. De frågor som sticker ut mest jämfört med de nationella resultaten är att de äldre anser i lägre grad att handläggbarbeslutet är anpassat efter den äldres behov och att de äldre känner sig i lägre grad trygga hemma med stöd av hemtjänsten. Inom särskilt boende anger fler att de är mer nöjda med personalens bemötande och känner sig tryggare. Inom särskilt boende finns flera styrkor som visar på högre nöjdhet än jämfört med medel i riket. Det finns stora skillnader hur nöjda de äldre är med både sin äldreomsorg mellan de olika utförarna. Ett viktigt förbättringsområde är att äldre med äldreomsorg i Sollentuna besvärar av ensamhet.

Indikator	Utfall 2022	Styrgräns 2022
 Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%) 	81	80
 Elever i åk 2 som känner sig trygga, kommunal gymnasieskola, andel (%) 	91	91
 Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala grundskolor, andel (%) 	86	89
 Elever i åk 9 som är behöriga till gymnasieskolan, kommunala grundskolor, andel (%) 	91	93
 Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt – förbättrad situation, andel (%) 	76	85
 Elever i åk 9, meritvärde kommunala grundskolor, genomsnitt (17 ämnen) 	260	254
 Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%) 	85	88
 Brukarbedömning boende LSS totalt - brukaren trivs alltid hemma, andel (%) 	85	86
 Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg, helhetssyn, andel (%) 	78	89
 Brukarbedömning särskilt boende, äldreomsorg, helhetssyn, andel (%) 	76	85
 Elever som inte upplever sig mobbade under lång tid i kommunala grundskolor, minst ett år, andel (%) 	98,2	99

Indikator	Utfall 2022	Styrgräns 2022
 Nöjdhet med fritidshemmets verksamhet, kommunala grundskolor - Vårdnadshavare i förskoleklass och grundskolans lågstadium, samt elever i åk 3 som uppger att de är nöjda med verksamheten på fritidshemmet, andel (%). Sammanvägt värde. 	90	85
 Nöjdhet med förskolans verksamhet, kommunala förskolor - Vårdnadshavare som uppger att de är nöjda med verksamheten, andel (%). 	93,5	90
 Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%) 	82,2	77
 Elever med godkända betyg, kommunal vuxenutbildning, andel (%) 	85	84
 Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) 	40	48
<i>Kommentar till rapport</i> Utfallet avser 2021. Utfallet för 2022 redovisas i den centrala databasen Kolada i maj 2023.		
 Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%) 	51	46
<i>Kommentar till rapport</i> Utfallet avser 2021. Utfallet för 2022 redovisas i den centrala databasen Kolada i maj 2023.		
 Nöjdhet med verksamheten, kommunal gymnasieskola - Elever i årskurs 2 som svarar positivt på frågan "jag kan rekommendera min skola", andel (%) 	78	80

2.6.1.1.1 Inga utsatta områden 2030

Status

Beskrivning av utvecklingsuppdrag

Sollentuna kommun har som uttalat mål att inte ha några områden med på Polisens lista över utsatta områden 2030. För att förbättra livsvillkoren i utsatta områden behöver de kommunala verksamheterna samordna insatser för att motverka och förebygga social utsatthet. Samtliga nämnder behöver under perioden följa effekterna av de aktiviteter som genomförs och agera proaktivt om eftersträvd effekt uteblir.

Orsak

Polisen upprättar årligen en lista över utsatta områden utifrån tre kategorier: utsatt område, riskområde och särskilt utsatt område. Sollentuna kommun hade 2020 två områden med på Polisens lista, Tureberg (Bagareby) klassas som riskområde och Edsberg (Edsbergs C/Edsberg Ö) som utsatt område. Kommunens mål är att inget område i kommunen skall finnas med på Polisens lista 2030.

Kommentar

Under året har flera nämnder arbetat med att ta fram statistik på områdesnivå och det framkommer att till exempel gymnasiebehörigheten är lägre i Tureberg (Bagarby) och Edsberg jämfört med övriga statistikområden i kommunen. En hemkommunkonferens med kommunala och fristående skolor och förskolor i Tureberg och Edsberg har genomförts, i syfte att skapa delaktighet i kommunens målsättning om inga utsatta områden 2030 även hos fristående verksamheter. Antalet orosanmälningar och inledda utredningar i de utsatta områdena bedöms som lågt.

Flera nämnder har under året haft insatser för att öka förvärvsfrekvensen i Tureberg och Edsberg, och som inkluderat insatser riktat till bland annat unga personer och nyanlända. Därutöver har informationsinsatser för att nå gruppen som saknar sysselsättning i de utsatta områdena har genomförts.

Flera exempel på samverkan mellan olika nämnder som stärkts. Bland annat samverkan mellan socialkontoret och skolorna respektive fritidsgårdarna i Tureberg och Edsberg med olika inriktningar, bland annat på tema orosanmälningar, föräldrastöd och utbildningsinsatser kring hedersförtryck, våld i nära relationer och våldsbejakande extremism.

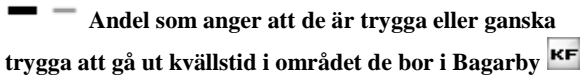

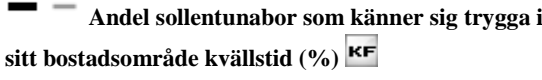

Under året har en förstärkning av socialsekreterare i fältteamet gjorts vilket möjliggjort att nå fler ungdomar. Förstärkt samarbete med fokus på missbruk har etablerats. Mobila fritidsledare arbetat med främjande insatser utifrån behov som framkommit i den gemensamma lägesbilden (EST - Effektiv samverkan för trygghet). Ett brett utbud av aktiviteter erbjuds i Tureberg och Edsberg inklusive flertalet sommarlovsaktiviteter.

Arbetet med avhopparverksamhet har fortsatt under året bland annat genom kompetensutveckling.

Arbetet med välfärdsbrott inom vård och omsorg samt uppföljning av hemtjänstverksamheter har intensifierats under året. Omställning i upphandling av hemtjänsten från lagen om valfrihetssystem till lagen om offentlig upphandling har skett vilket bidrar till en ökad kvalitet och samverkan samt ger större möjligheter att motverka fusk och oegentligheter.

I syfte att uppfylla mer välskötta och trygga områden i den fysiska miljön har gränsdragningar för geografiska ansvarsområden tydliggjorts och kommunikationsvägar inom kommunen förstärkts. Fortsatt bostadsplanering för ett varierat bostadsbestånd gällande lägenhetsstorlekar och upplåtelseformer sker.

Indikator	Utfall 2022	Styrgräns 2022
■ — Andel deltagare från utsatta områden som börjat arbeta eller studera 	72	
■ — Andel deltagare i kommunens arbetsmarknadsverksamhet från utsatta områden 	37	
■ — Andel godkända betyg, studerande från utsatta områden 	73	
■ — Andel studerande från utsatta områden 	20	
■ — Andel som anger att de är trygga eller ganska trygga att gå ut kvällstid i området de bor i Edsberg 	-	-
<i>Kommentar till rapport</i> Ingen mätning under 2022		

Indikator	Utfall 2022	Styrgräns 2022
 <p>Andel som anger att de är trygga eller ganska trygga att gå ut kvällstid i området de bor i Bagarby </p>	-	-
<p><i>Kommentar till rapport</i> Ingen mätning under 2022</p>		
 <p>Andel sollentunabor som känner sig trygga i sitt bostadsområde kvällstid (%) </p>	-	-
<p><i>Kommentar till rapport</i> Ingen mätning under 2022</p>		

2.6.1.2 Hållbar och konkurrenskraftig tillväxt

Beskrivning

Sollentuna förenar det bästa av två världar – stadens utbud och närheten till naturen. Det är en av anledningarna till att kommunen växer tillsammans med både invånare och företag.

- När vi planerar och bygger Sollentunas framtid sker det genom en hållbar tillväxt ur ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.
- Vi tar hand om naturområden och tar ansvar för att vara en klimatsmart kommun med målet att bli den första kommunen som inte tär på jordens resurser.

Kommentar

Av målets 5 indikatorer som utgör operationaliseringen av fullmäktiges mål har samtliga uppnått angiven styrgräns. Baserat på indikatorernas utfall och nämndernas beskrivningar av aktiviteter bedöms målet som uppnått för helåret.

Till och med december färdigställdes 856 bostäder, vilket med råge överträffade kommunens styrgräns om 500. Av dessa var 785 (92%) lägenheter i flerbostadshus. En stor del av lägenheterna och framför allt i Södra Häggvik är små. De är då mindre än hälften så stora som en genomsnittlig lägenhet, varför utfallet inte är helt jämförbart med utfall tidigare år eller med målvärdet. Generellt eftersträvas en blandning av olika upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar. Den fortsatta utvecklingen i Södra Häggvik följs därför mycket noga. En bostadsanalys av kommunen har genomförts under 2021 och resultaten stäms av mot pågående projektfölj även i övriga stadsdelar.

För fjärde året i följd tar Sollentuna ett kliv framåt i Nöjd-Kund-Index-undersökningen (NKI), som undersöker företagarnas nöjdhet med kommunens myndighetsutövning gällande anmälan, ansökan och tillsyn. På två år har Sollentuna gått fram sju enheter och har mätåret 2021 ett NKI om 77, två enheter över styrgränsen.

Högst NKI har brandskydd följt av livsmedelskontroll. De båda myndighetsområdena har legat högt under en längre tid och så ser trenden ut i resten av landet. I Sollentuna ligger brandskydd kvar på sin höga nivå från 2020, medan livsmedelskontroll tar ytterligare några kliv framåt och landar på ett NKI om 82 på skalan som går från 0 till 100.

Bygglov, som gick kraftigt framåt mellan 2019 och 2020, ligger kvar på ungefär samma nivå 2021, med ett NKI på 68, vilket är högre än genomsnittet i landet. Denna trend ser ut att fortsätta under 2022. Miljö- och hälsoskydd samt markupplåtelse är de områden som går starkast framåt i Sollentuna under 2021. Båda områdena har ett NKI över 70, vilket är gränsen för vad som betecknas ”hög NKI”. Serveringstillstånd är det område som ligger lägst i Sollentuna, med ett NKI om 64.

Företagens nöjdhet med kommunens upphandling mäts (Nöjd-Upphandlings-Index, NUI). Offentliga upphandlingar är en viktig del av hur det lokala företagsklimatet uppfattas. NUI redovisas separat från NKI-indexet och uppgår i Sollentuna till 63. Det är på samma nivå som jämförbara kommuner och med riket i genomsnitt.

Indikator	Utfall 2022	Styrgräns 2022
 Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI 	77	75
 Nöjd-Kund-Index (NKI) Bygglov, SKR:s mätning företagsklimat. 	72	70
Kommentar till rapport Det slutgiltiga NKI-resultatet för år 2022 redovisas först under våren år 2023. Det preliminära utfallet visar dock att verksamheten uppnår styrgränsen.		
 Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år 	34	30
 Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år 	38	35
 Antal inflyttningsklara bostäder 	856	500

2.6.1.3 Attraktiv och effektiv organisation

Beskrivning

Verksamheterna i Sollentuna kommun utvecklas ständigt för att höja kvaliteten på kommunens service och tjänster.

- I en tid av utveckling och utmaningar behöver vi en aktiv, ansvarsfull ekonomisk politik och smarta, effektiva lösningar i alla verksamheter.
- Att vara en attraktiv arbetsgivare som kontinuerligt utvecklar medarbetare och ledare är avgörande för att kunna leverera den service som invånarna efterfrågar.

Kommentar

Av målets 27 indikatorer som utgör operationaliseringen av fullmäktiges mål har 18 indikatorer uppnått angiven styrgräns, tre uppnått den lägre styrgränsen, tre ej uppnått den lägre styrgränsen och övriga tre har inget utfall. Baserat på indikatorernas utfall och nämndernas beskrivningar av aktiviteter bedöms målet som uppnått för 2022.

Kommunens mätning av Hållbart medarbetarengagemang (HME) ligger på en stabil nivå. Över de senaste tre åren är det särskilt HME för styrning som har ökat. Detta kan vara frukten av ett ökat fokus och mer dialog kring styrning inom kommunkoncernen samt kommunens arbete med ledarutveckling. Resultaten och förklaringarna skiljer sig därtill mellan olika delar av kommunorganisationen. Inom exempelvis utbildningssektorn framhålls medarbetarnas delaktighet att komma med gemensamma lösningar och ett ledarskap som vågar prioritera som möjliga förklaringar till goda HME-resultat.

Samtliga nämnder har redovisat att de har genomfört årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Tre av fem nämnder har kommenterat sina åtgärder och uppger att de arbetar aktivt med dessa åtgärder. Mer information går att ta del av i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Bland Sveriges alla kommuner år 2021 var genomsnittlig sjukfrånvaro 7,5 procent och 7,9 procent i Sollentuna, Årsredovisning 2022

Stockholms län. Sollentuna hade 2021 sjukfrånvaro på 6,1 procent vilket var näst lägst i länet men under 2022 ökade sjukfrånvaron till 6,5 procent. Till stor del förklaras sjukfrånvaron av korttidssjukfrånvaro men långtidssjukfrånvaros (över 60 dagar) andel ökar. Korttidssjukfrånvaron är som störst inom sektorer som kräver fysisk närvaro medan möjligheten till distansarbete bedöms ha haft en positiv inverkan på sjuktalet inom andra sektorer.

Trots ett högre inflöde av ansökningar till särskilt boende är både utredningstid och väntetid till särskilt boende kort. Detta tros bero på att flera ansökningar kommit direkt i anslutning till slutenvården. När en brukare flyttar från sjukhus in på särskilt boende förkortas utredningstid och verkställighet.

Inom flertalet verksamhetsområden redovisas en lägre nettokostnadsavvikelse än angiven styrgräns. Det område som redovisar en sämre avvikelse än styrgräns är nettokostnadsavvikelsen inom området för funktionshinder LSS: Nyckeltalen för nettokostnadsavvikelser är preliminära då räkenskapsammandraget ännu inte är klart. Nyckeltalen störs också av en eftersläpning av referenskostnaden och andra kommuners utfall. Verksamhetsområdet för funktionshinder LSS redovisar ökade nettokostnader gentemot föregående år med 5 %, vilket beror på att verksamheten påverkas av högre kostnader för kostnadsintensiva verksamheter som daglig verksamhet och boende med särskild service men också av stigande snittpriser. Med definitiva värden och uppgifter om andra kommuners utfall kan nettokostnadsavvikelsen komma att justeras.

Indikator	Utfall 2022	Styrgräns 2022
  Sjukfrånvaro, (%) 	6,5	6
  Personalomsättning, extern (%) 	12,9	15
  Årlig uppföljning av systematisk arbetsmiljö 	Ja	Ja
  Budgetavvikelse (%) 	1,3	0
  Nettokostnadsavvikelse LSS (%) 	3,5	0,9
  Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%) 		
Kommentar till rapport		
Utfall saknas; rapporteras under 2023. Se preliminära uträkningar i de verksamhets specifika indikatorerna för nettokostnadsavvikelse.		
  Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde 	9	10
  Andel granskade årsräkningar den 1/7 av de som är inkomna i tid. 	94	99
  Utredningstid i antal dagar från ansökan till beslut om LSS-insats (alla insatser), medelvärde 	56	60
  Väntetid i antal dagar från beslut till första erbjudna inflyttningsdatum avseende boende enligt 9 § 9 LSS, medelvärde 	19	34

Indikator	Utfall 2022	Styrgräns 2022
Kommentar till rapport		
Få personer har flyttat in under året och utfallet utgörs därför av ett genomsnitt av de senaste två åren.		
 Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde 	33	40
 Upplåning för egen räkning, maxvärde, mdkr 	0	2
Kommentar till rapport		
Kommunen har inga externa lån.		
 Andel bygglovsärenden med en handläggningstid inom 10 veckor, (%) 	99 %	99 %
 Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%) 	-19,4	-11,5
 Budgetavvikelse, exploateringsinvesteringar 	6,4	5
 Tillgänglighet e-post på Kontaktcenter - skriftliga svar	93,09	95
 Budgetavvikelse (%) lokalinvesteringar		
Kommentar till rapport		
Indikatorn kommer att justeras till 2023.		
 Kassaflöde budget		
Kommentar till rapport		
Indikatorn kommer att utgå; hänvisas till indikatorn budgetavvikelse, exploateringsinvesteringar.		
 Skattefinansiering av investeringar 	176	75
 HME Jag lär mig nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete 	82,6	75
 HME Ledarskap 	83	75
 HME Motivation 	81,3	75
 HME Styrning 	82,8	75
 Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9 (%) 	-2,1	-0,4
Kommentar till rapport		
Avvikelsen mot styrgränsen beror på att antalet elever i årskurs 6-9 är fler än budget. Avvikelsen ligger inom volymnämnden.		
 Soliditet, (%) 	54	60
 Årets resultat, % av skatteintäkter (exkl reavinst) 	6,5	2,5
Kommentar till rapport		
Resultatmålet uppnås utifrån det goda resultat som nu görs. Ökat skattenetto är en stor bidragande förklaring till det goda resultatet.		

Indikator	Utfall 2022	Styrgräns 2022
  Prognossäkerhet (%) 	0,9	0,5

2.6.2 Uppdrag

Nämnderna lämnar status och lägesrapport för aktuella uppdrag från kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. En sammanställning av nämndernas uppdrag finns i bilagorna till årsredovisningen.

Tre uppdrag är avslutade enligt plan. Nio uppdrag är pågående enligt plan. Två uppdrag har ej påbörjats.

Avslutade uppdrag enligt plan:

- Samlad utvärdering av kommunens krisledningsarbete på central och lokal nivå på grund av Covid 19 pandemin. (KS), se bilaga.
- Redovisning av socialnämndens åtgärdsplan för att nå en budget i balans (SN), se bilaga.
- Utredda förutsättningarna för minskat bidragsberoende (ett gemensamt uppdrag till natur- och tekniknämnden, kompetens- och arbetsmarknadsnämnden och socialnämnden), se bilaga.

Pågående uppdrag enligt plan:

- Ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning 2022 – 2026 i Sollentuna kommun.
  - Arbetet med att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjningen pågår i linje med kommunstyrelsens beslut. Uppdraget ska redovisas i samband med tertialrapport 1, 2023.
- Utarbeta förslag till riktlinjer för hållbart byggande.
  - Arbetet med att ta fram förslag till riktlinjer för hållbart byggande pågår med avsikten att återrapporteras till kommunstyrelsen under första kvartalet 2023.
- Utvecklad styrning av bolagskoncernen.
  - Arbetet pågår och väntas tas upp för beslut i KF i mars.
- Möjligheterna för fler ungdomar att få sommarjobb.
  - Kommunstyrelsen ges i uppdrag att se över hur kommunen i samverkan med näringslivet kan bidra till att fler ungdomar i kommunen får möjlighet till sommarjobb. Uppdraget ska redovisas i samband med tertialrapport 1, 2023.
- Utveckla kommunikation om felanmälan.
  - Kontaktcenter och samhällsbyggnadsavdelningen samverkar kring uppdraget. Uppdraget ska redovisas i samband med tertialrapport 1, 2023.
- Uppdrag angående reservkraft för el.
  - Uppdraget som är ett samarbete mellan SKAB, SEOM och KKK fortsätter under 2023. En återrapport sker till KS i februari 2023
- Postutdelning Kärrdal.
  - Kommunledningskontoret får i uppdrag att snabbutreda kommunens påverkansmöjligheter och alternativa åtgärder som kan underlätta för kommuninvånarna som berörs av Postnords indragna postutdelning i Kärrdal. Utredningen ska vara kommunstyrelsen tillhanda den 16 februari.
- Uppdrag angående översyn av arbetsformerna mellan det nya mark- och exploateringsutskottet och samhällsbyggnadsnämnden gällande översiktsplan.
  - Kommunledningskontoret ska se över hur arbetsformerna mellan det nya mark- och exploateringsutskottet och samhällsbyggnadsnämnden gällande översiktsplanen ska

utformas. Uppdraget ska rapporteras till kommunstyrelsen i februari 2023.

- Lägesrapport pågående exploateringsprojekt.
  - Enligt beslut i kommunstyrelsen ska en lägesrapport över exploateringsprojektet bifogas tertiärrapporten.

Ej påbörjade uppdrag

Bägge uppdragen beslutades i samband med KF-budget 2023 som antogs i december. Uppdragen ska återrapporteras i tertiärrapport 1, 2023.

- Digitalisering av arkiv
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över möjliga former för de rådgivande organen avseende brukardialog för kommande mandatperiod

2.6.3 Internkontroll - riskhantering

Sollentuna kommun ska ha en väl fungerande internkontroll. Enligt kommunallagen ska nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Syftet med den interna kontrollen är att säkra en effektiv förvaltning och att undvika att det begås allvarliga fel. Uppföljning av riskhanteringen inom ramen för internkontroll är integrerad i den ordinarie uppföljningsprocessen där lägesrapportering sker tertiärvis.

I Sollentuna kommuns nämnders internkontrollplaner har totalt 48 risker identifierats. Nämnder har under året genomfört kontroller och åtgärder enligt plan, majoriteten kontroller och åtgärder har rapporterats med status pågående eller utan avvikelse. Nedan avvikelser har noterats i uppföljningen, för samtliga finns åtgärder redovisade i respektive nämndsrapport.

Utfall för risker i nämndernas internkontroll

Större avvikelser

- Brister i IT-säkerhet leder till att integritetskänsliga uppgifter inte hanteras korrekt. (Utbildningsnämnden)

Implementering av skoladministrativt för grundskola och förskola är genomfört, införandet har totalt sett varit framgångsrikt även om det kantats av en del motgångar framförallt gällande integrationer mot andra system innehållande känsliga personuppgifter. Åtgärder har vidtagits löpande, det har inte i något fall kunna konstaterats att känsliga uppgifter på något sätt blivit tillgängliga för obehöriga.

Mindre avvikelser

- Brister i faktureringsunderlag inom plan- och exploateringsverksamheten (Kommunstyrelsen)
- Att kränkningar inte utreds systematiskt (Utbildningsnämnden)
- Risk finns för personuppgiftsincidenter p.g.a. omfattande personuppgiftshantering (Utbildningsnämnden)
- Resultatet för ÅK 3 försämras (Utbildningsnämnden)
- Brister i faktureringsunderlag inom plan- och exploateringsverksamheten (Samhällsbyggnadsnämnden)
- Otillåten påverkan (Kommunstyrelsen)
- Beslutsattest av egen faktura/kostnad (Socialnämnden).
- Avgifter från enskild tas inte ut enligt rutin (Socialnämnden)
- Studerande måste byta anordnare (Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden)
- Kontrollskuld (Miljö- och byggnadsnämnden)

Ej kontrollerad risk

- Informationshanteringsplaner är inte upprättade (Kommunstyrelsen)

2.7 Väsentliga personalförhållanden

2.7.1 Kommunen

Sollentuna kommun växer och utvecklas. Medarbetarna i kommunen har ett viktigt gemensamt uppdrag – att ge alla invånare och företag bästa möjliga service. Att säkra kompetensförsörjningen är avgörande för att kommunen ska kunna nå sina uppsatta mål.

Anställda i Sollentuna Kommun	2022	2021	2020	2019
Antal anställda	3 268	3 233	3 218	3 313
kvinnor (%)	72,0	73,0	74,0	73,0
män (%)	28,0	27,0	26,0	27,0
Antal tillsvidareanställda	2 492	2 469	2 476	2 491
kvinnor	1 885	1 880	1 877	1 867
kvinnor deltid (%)	10,0	10,1	9,1	9,3
män	607	589	559	624
män deltid (%)	8,4	8,0	7,2	8,8

Antal anställda i Sollentuna kommun uppgick 2022 till 3 268. Andel tillsvidareanställda uppgick till 76% och av dessa hade 90,4% heltidsanställning. De anställda i Sollentuna fördelar sig på 72% kvinnor och 28% män. Tabellen innefattar alla anställda inom kommunen. Kommunen har ingen vård och omsorg vad gäller utfördelen, den sker via bolag/externa utförare.

Anställningsformer m.m.	2022	2021	2020	2019
Antal tidsbegränsade anställningar	289	339	296	323
Antal timanställda	487	425	446	499
Antal årsarbetare	2 654	2 675	2 649	2 687
Andelen kvinnor i chefsbefattning av totala antalet chefer (%)	73,1	75,0	76,2	69,4

Andelen tidsbegränsade anställningar har minskat med 14,7 % jämfört med 2021. Däremot kan en viss ökning ses på antal timanställda jämfört med föregående år.

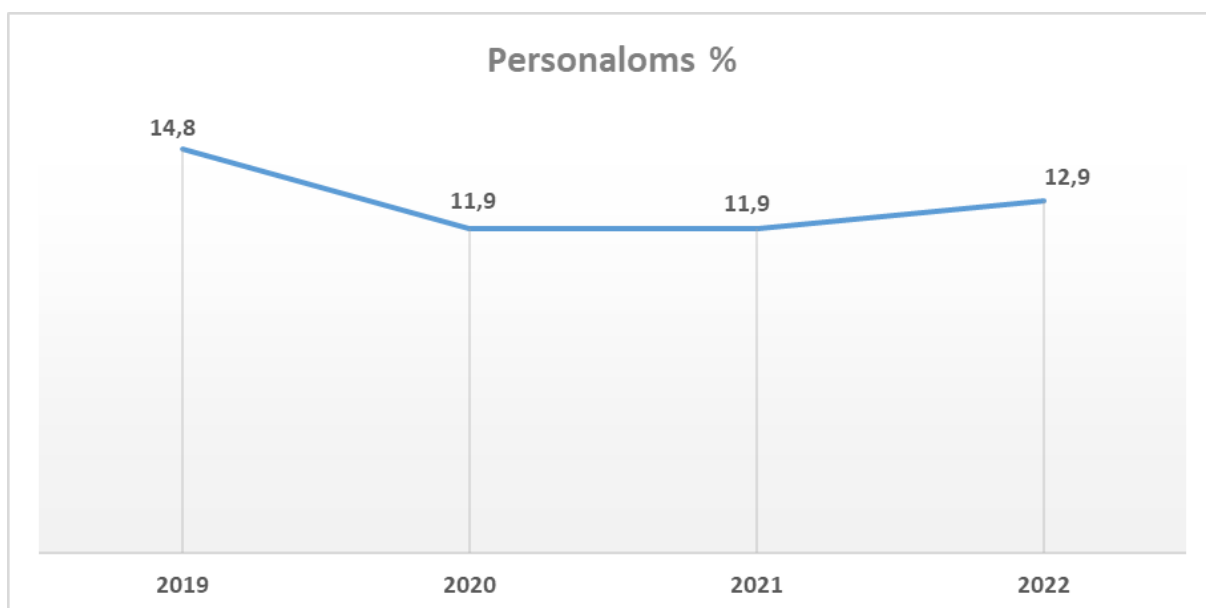
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Sollentuna kommun växer och befolkningen beräknas öka under den närmaste perioden. Rekryteringsbehovet inom offentlig verksamhet är stort i hela landet och många av de kompetenser som behövs finns i bristyrken. Det behövs många nya medarbetare i kommuner och regioner de kommande tio åren. Stora pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster gör att kommuner och regioner behöver rekrytera drygt 410 000 nya medarbetare i välfärden fram till 2031 enligt Sveriges Kommuner och Regioners senaste personalprognos.

Rekrytering till följd av personalomsättning är den största förklaringen till det framtida rekryteringsbehovet i Sollentuna kommun. Pensionsavgångar är också en bidragande faktor till det ökade rekryteringsbehovet även om effekten inte är lika omfattande som den som följer av personalomsättningen. Detta ställer således krav på välfungerande HR-processer i verksamheterna i form av: attrahera, rekrytera, introducera och utveckla. Detta utgör processer som ska säkerställa personalförsörjningen

Rutinen för strategisk kompetensförsörjning, som tidigare år förenklats och integrerats i verksamhetsplaneringen, fortsätter. Den syftar till att underlätta och identifiera viktiga verksamhetsnära åtgärder för att stärka personalförsörjningen för varje kontor och säkra kommunens kompetensbehov framåt. Process för strategisk kompetensförsörjning har tagits fram genom underlag i form av personalnyckeltal, utfall från exitenkät som visar avgångsorsaker, kandidatupplevelse i rekryteringsprocesser samt utdrag från JÄMIX (jämförbarhetsindex).

Särskilda satsningar har fortsatt genomföras inom ledarutveckling för såväl befintliga som potentiella chefer. Ännu en omgång av kommunens ledarutvecklingsprogram och andra ledarskapsåtgärder har avslutats under året och nya påbörjats. Syftet med ledarskapsutbildningarna är att chefer och ledare får kunskap om ledarskapsmodellen i kommunen samt att utvecklas i ledarrollen.

Personalomsättningen för 2022 uppgår till 12,9 procent vilket är under uppsatt styrgräns men en ökning jämfört med 2021, vilket kan bero på att rörligheten i stort sett har ökat i länet efter pandemin.

Av den totala personalomsättningen har 12,3 procent slutat på egen begäran och 1,6 procent gått i pension.

Trots att personalomsättningen har ökat ligger den dock lägre än åren innan pandemin. Bland Sveriges kommuner år 2021 var genomsnittlig personalomsättning 10 procent och 12 procent i Stockholms län, för Sollentuna kommun var personalomsättningen 11,9 procent.

Personalpolitik

Goda arbetsförutsättningar i form av välfungerande medarbetarskap, ledarskap och arbetsmiljö är viktiga förutsättningar för att kunna behålla och rekrytera kompetent personal. Medarbetarna ska få möjlighet att påverka förutsättningarna för sitt arbete.

Under 2021 har det systematiska arbetsmiljöarbetet digitaliserats i kommunen och används av samtliga kontor. Fördelarna med ett samlat systemstöd är att både överblick och information om aktiviteter gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet kunnat förtydligas. Exempel på detta är checklistor för organisatorisk och social arbetsmiljö, skyddsronder, handlingsplan för medarbetarenkät och andra delar i arbetsmiljöarbetet. Arbetet med att stärka den digitala hanteringen av det systematiska arbetsmiljöarbetet kommer att fortsätta under 2023 där chefernas dokumentations kompetens i systemen Stratsys och KIA kommer att vara i fokus.

Resultaten av medarbetarenkäten för Sollentuna kommun 2022 är sammantaget på en hög nivå, totalt 82,3, en ökning jämfört med 2021 (81,4). Positiv utveckling kan bland annat ses i ledarskap och styrning. Med en svarsfrekvens på över nittio procent utgör medarbetarundersökningen ett värdefullt underlag i det vidare arbetet. I medarbetarenkäten 2022 ställdes frågor för tredje året som har bäring på aktiva åtgärder, däribland kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Utbildning inom detta område har inkluderats i e-utbildningen för systematiskt arbetsmiljöarbete.

Arbetsmiljö och goda arbetsförutsättningar är en prioriterad fråga i Sollentuna kommun. Aktiviteter har genomförts i syfte att förbättra samverkan med fackliga ombud, skyddsombud och kommunledningsgruppen där ett partsgemensamt åtgärdsprogram i syfte att ytterligare stärka arbetsmiljön tagits fram. Det partsgemensamma arbetet utgår från medarbetarundersökningen, PWC:s granskning av arbetsmiljön, samverkansavtalet, Arbetsmiljöverkets inspektionsrapport med mera. Uppföljning och rapportering av det förstärkta arbetsmiljöarbetet kommer fortsätta rapporteras i samband med en årlig uppföljning.

Under året har nya anvisningar för distansarbete tagits fram utifrån ett kommungemensamt projekt, samverkats och lokalt anpassats. Anvisningarna är implementerade och möjliggör distansarbete upp till 60 procent, utifrån verksamhetens behov för administrativ personal. Därutöver har hälsofrämjande insats genomförts i form av höjt friskvårdsbidrag från 1 300 kr till 1 600 kr där även kravet på egenfinansiering av köpen om 25 procent tagits bort vilket medfört en högre nyttjandegrad.

Partsgemensamt arbete om nytt samverkansavtal pågår i syfte att skapa goda förutsättningar för fackligt samverkan i kommunen. Utbildningsinsats för samverkansgrupper kommer att pågå under 2023.

Sjukfrånvaro (%)	2022	2021	2020	2019
Sjukfrånvaro Sollentuna kommun- andel av totalt arbetad tid	6,5	6,1	7,2	5,7
Korttidssjukfrånvaro- 2-14 dagar- andel av totalt arbetad tid	3,3	3,2	4	2,7

Sjukfrånvaro (%)	2022	2021	2020	2019
Långtidssjukfrånvaro- 15-90 dagar eller längre- andel av totalt arbetad tid	3,1	3,2	3,1	2,9
Långtidssjukfrånvaro- 60 dagar eller längre- andel av den totala sjukfrånvaron	35,1	30,6	26	33,8
Sjukfrånvaro för kvinnor- andel av totalt arbetad tid för kvinnor	7	6,5	7,7	6,3
Sjukfrånvaro för män- andel av totalt arbetad tid för män	5,1	5,2	5,6	4
Sjukfrånvaro per åldersgrupp- andel av tot arbetad tid				
-29 år och yngre	6,2	5,6	7,4	5,9
-30 -49 år	5,9	5,6	7,1	5,5
-50 år och äldre	7,4	6,9	7,2	5,9

Sjukfrånvaro

År 2021 var den genomsnittliga sjukfrånvaron för Stockholms läns samtliga kommuner 7,9 procent och Sollentuna kommun hade en total sjukfrånvaro på 6,1 procent. För 2022 har sjukfrånvaron ökat till 6,5 procent vilket är högre än sjukfrånvaronivån för åren innan pandemin då de varit mellan 5,5 och 5,7 procent.

Den totala sjukfrånvarostatistiken på kommunen visar att det fortfarande är korttidssjukfrånvaron som är något högre även om en tydlig ökning av långtidssjukfrånvaron, särskilt 60 dagar eller mer av den totala sjukfrånvaron (35,1) kan ses jämfört med 2021. Detta kan bland annat förklaras med att långtidssjukfrånvaron är hög inom Vård- och omsorgskontoret där orsakerna bedöms vara kopplade till fysiska åkommor som inte är arbetsrelaterade.

Korttidssjukfrånvaron är störst framförallt i de verksamheter som kräver fysisk närvaro till exempel inom Utbildningskontoret samt Kultur- och fritidskontoret. Men däremot har korttidssjukfrånvaron sjunkit i vissa sektorer där distansarbete har varit möjligt vid milda symptom. Där bedöms distansavtalet bidra med en god effekt.

Andelen sjukfrånvaro hos kvinnor har ökat jämfört med föregående år men är dock inte lika hög som det har varit under pandemin. Men däremot har sjukfrånvaron för män varit stabilt och ligger ungefär i linje med föregående år. Sjukfrånvaro i alla åldersgrupper har ökat, särskilt åldersgruppen 50 år och äldre. Detta kan förklaras med att de flesta långtidssjukskrivningarna har varit inom denna åldersgrupp.

2.7.2 Kommunala bolagen

Personal bolagskoncernen 2022

Personal 2022	antal anställda	kvinnor	män	sjuk frånvaro	personal omsättning
AB SOLOM	481	80 %	20 %	8,2 %	17,0 %
Sollentuna Energi och Miljö AB	105	34 %	66 %	2,9 %	1,9 %
Sollentunahem AB	96	51 %	49 %	4,7 %	17,1 %
Sollentuna Kommunfastigheter AB	29	43 %	57 %	2 %	13,8 %

Personal bolagskoncernen 2021

Personal 2021	antal anställda	kvinnor	män	sjuk frånvaro	personal omsättning
AB SOLOM	493	80 %	20 %	8,7 %	9,9 %
Sollentuna Energi och Miljö AB	105	35 %	65 %	1,7 %	3,8 %
Sollentunahem AB	78	46 %	54 %	4,7 %	16,7 %
Sollentuna Kommunfastigheter AB	28	45 %	55 %	1,6 %	10,3 %

I tabellerna ovan ingår de bolag i kommunkoncernen som har anställd personal.

För AB SOLOM har personalomsättningen ökat kraftigt jämfört med pandemiåren och uppgår till 17 procent. Den höga personalomsättningen beror på en ökat rörelse på arbetsmarknaden samt en allmän brist på legitimerad vårdpersonal. Personalomsättningen för Sollentunahem AB är fortsatt hög och överstiger bolagets mål på 15 procent.

AB SOLOM bedriver en personalintensiv verksamhet, bolagets verksamhet och framgång vilar på ett kontinuerligt tillflöde av kompetent personal. Förmågan att attrahera framtida personal inom vård och omsorg är avgörande för verksamheten. Ökade krav på formell kompetens i bolaget och/eller branschen kan ytterligare försvåra kompetensförsörjningen. Bolaget märker fortsatt av svårigheter i kompetensförsörjningen inom sjuksköterskeområdet och övrig legitimerad vårdpersonal. Behov av inhyrning på grund av svårigheter att rekrytera är en ständig riskfaktor

Även i de andra bolagen är det svårt att rekrytera och behålla kompetent personal inom vissa yrkesgrupper. Det är viktigt att arbeta aktivt med att stärka varumärken och att vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna möta utmaningen.

2.8 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation.

Sollentuna kommun har de tre senaste åren haft ett positivt balanskravsresultat och har därmed inget underskott att återställa.

Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 343 mnkr (535 mnkr) vilket därmed lever upp till lagens krav. Jämfört med föregående år har balanskravsresultatet försämrats.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått. Huvudprincipen vid avstämning är att intäkterna ska överstiga kostnaderna och att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämningen görs. Därför börjar balanskravsutredningen med årets resultat enligt resultaträkningen som justeras för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Därefter finns det möjlighet att gottgöra resultatet för realisationsvinster/förluster som uppstått vid avyttring av tillgångar om dessa avyttringar bidrar till en god ekonomisk hushållning (t.ex. kostnadsbesparingar) i framtiden. Återföringen ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Efter dessa justeringar redovisas ett resultat efter balanskravsjusteringar. Om resultatet så medger och fullmäktige så beslutar görs sedan en reservering till resultatutjämningsreserven alternativt lyfts medel fram från resultatutjämningsreserven för att hantera negativa resultat efter balanskravsjusteringar.

Årets balanskravsutredning redovisas nedan.

Balanskravsutredning	2022	2021	2020
Årets resultat enligt resultaträkningen	345	535	129
- Samtliga realisationsvinster		-	-46
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-2	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	0	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- Återföring av prealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	343	535	83
- Reservering av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Balanskravsresultat	343	535	83

2.9 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.9.1 Utvärdering av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För en finansiell bedömning finns kommunallagens mål för den ekonomiska förvaltningen som omfattar hela kommunkoncernen. Den innebär att kommunen ska ha en god ekonomisk hushållning både i sin egen

verksamhet och i verksamhet som bedrivs genom annan juridisk person. I kommunens regler för ekonomi- och verksamhetsstyrning finns Sollentuna kommuns tolkning av kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. Det ska finnas ett tydligt samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effektivitet. Sollentuna kommun utvärderar och motiverar årligen i kommunens redovisning om kommunen har en god ekonomisk hushållning. Bedömningen görs utifrån följande:

- Uppfyllelsen av de kommunövergripande målen
- Uppfyllelsen av de finansiella målen
- Uppfyllelsen av balanskravet
- Utvecklingen avseende nämndernas ekonomi
- Utvärdering av nämndernas internkontroll

Nedan redovisas en genomgång av de olika områdena.

Uppfyllelsen av de kommunövergripande målen

Kommunens målstyrning utgår från kommunfullmäktiges mål och till dem kopplade indikatorer, där grunduppdraget följs upp på kommunnivå. Nämnderna följer upp grunduppdraget mer detaljerat inom sina verksamhetsområden. I tabellen nedan visas en sammanställning av mål och indikatorer för kommunfullmäktige:

Målstyrning		Kvalitetsindikatorer			
Utfall	Mål	Grön	Gul	Röd	-
	Trygghet och välfärd genom livet	8	7	3	3
	Hållbar och konkurrenskraftig tillväxt	5	0	0	0
	Attraktiv och effektiv organisation	18	3	3	3
		59 %	19 %	11 %	11 %

Kommunen har generellt goda eller godtagbara resultat, men ytterligare arbete återstår för att nå fullmäktiges ambitionsnivå. Målet trygghet och välfärd genom livet bedöms delvis uppnått, då bl.a. resultat för brukarbedömningar inom hemtjänst och särskilt boende är under acceptabel styrgräns och vissa resultat inom skolan och LSS ännu inte är på önskad nivå.

Utvecklingen inom de kommunövergripande målen för 2022 bedöms uppnå kraven på god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Hur en kommun väljer att analysera och kommentera sin ekonomi och balanskravet blir naturligtvis kopplat till om kommunen har ett resultat som väl överstiger balanskravet, ligger i närheten av balanskravet eller ligger under balanskravet. I koncernen finns ett gemensamt mål där bolagen ingår och för Sollentuna kommun finns det tre mål för den finansiella planeringen. Av bolagsordningar och ägardirektiv framgår kommunens ramar för de kommunala bolagens verksamhet. Bolagen utfärdar egna riktlinjer för finansiell planering m.m. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker. Om det bedöms som lämpligt av respektive styrelse kan dessa baseras på tillämpliga delar i kommunens riktlinjer. Sollentuna kommuns mål för den finansiella planeringen avser såväl räkenskapsår, budgetår som de efterföljande planåren. Det är tre mål, vilka också kan uttryckas som mått/nyckeltal. Från och med 2020 finns ett finansiellt mål för kommunkoncernen.

Målen för 2022 är:

1. Soliditeten innebär ett mått på hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade av eget kapital. Kommunens mål innebär att soliditeten inte bör understiga 60 procent exklusive pensionsförpliktelser redovisade som ansvarsförbindelser. Soliditetsmålet uppnås inte då utfallet är 54 % för år 2022. Det beror på att kommunen från och med räkenskapsåret 2021 inkluderar finansiell leasing enligt RKR R5, vilket innebär att balansomslutningen ökat med drygt 2,3 miljarder kronor. Enligt tidigare års beräkningsmetod skulle årets soliditet vara 69 %.
2. Kommunens resultatmål ska långsiktigt i driftbudgeten, exklusive realisationsvinster, uppgå till 2,5 procent av intäkter från skatter, utjämningsystem och generella statliga bidrag samt fastighetsavgift. För verksamhetsåret 2022 är resultatmålet satt till 2,5 procent. Resultatmålet är uppnått för år 2022.
3. Finansiering av kommunens verksamhet för egen räkning får inte överstiga 2 miljarder kronor i externa lån. Detta för att inte räntekostnaderna ska ta för stor andel av verksamheternas driftbudget samt att soliditetskravet ska uppfyllas. Finansieringsmålet för 2022 är uppnått.
4. Kommunkoncernens upplåning ska inte överstiga 4 miljarder kronor. Detta för att inte risken för ökade räntekostnader inom kommunkoncernen inte ska blir för stor. Finansieringsmålet för 2022 är uppnått.

Det andra målet analyserar det ekonomiska resultatet i ettårsperspektivet, men utgör också förutsättningen för en ansvarsfull och långsiktig god ekonomisk utveckling. De tre övriga målen utgör summan av flera års resultat och uttrycker den ekonomiska styrkan, betalningsförmågan, på kort respektive lång sikt.

	Mål	Målvärde	Utfall
	Soliditeten bör inte understiga 60 procent exklusive pensionsförpliktelser redovisade som ansvarsförbindelser.	> 60 %	54 %
	Kommunens resultatmål ska långsiktigt i driftbudgeten, exklusive realisationsvinster, uppgå till 2,5 procent av intäkter från skatter, utjämningsystem och generella statliga bidrag samt fastighetsavgift.	2,5 %	6,5 %
	Finansiering av verksamheten för egen räkning får inte överstiga 2 miljarder i externa lån.	< 2 000 mkr	-
	Kommunkoncernens upplåning ska inte överstiga 4 miljarder kronor.	< 4 000 mkr	2 175 mkr

Finansiella mål i koncernen

Kommunen äger via Sollentuna Stadshus AB flera dotterbolag med olika verksamheter. För att se bolagsstrukturen hänvisas till kapitlet 2.1 om den kommunala koncernen.

Bolagen i kommunkoncernen, ska drivas så att resultaten tillåter såväl konsolidering av bolagen samt för vissa bolag utdelning till ägaren. Bolagen följer kommunens ägardirektiv och har 2020 haft resultat som har tillåtit utdelning till ägaren under 2021 enligt fullmäktiges direktiv samt konsolidering av bolag.

Balanskravet

Balanskravet är uppnått och beskrivs mer under kapitel 2.8 Balanskravsresultat.

Nämndernas ekonomi

Årets resultat inklusive realisationsvinster är 345 miljoner kronor. Resultatet exklusive realisationsvinster är 291 miljoner kronor. Resultatmålet för 2021 är 2,5 procent. Utfallet är 6,5 procent.

Av driftredovisningen framgår att nämnderna sammantaget redovisar ett överskott på 52 miljoner kronor. De nämnder som mest bidragit till överskottet är Kommunstyrelsen, Utbildningsnämnden samt Socialnämnden. Under kapitel 6 Driftredovisning redovisas alla nämnders utfall.

Internkontroll

Varje nämnd har i samband med verksamhetsplaneringen genomfört en risk- och väsentlighetsanalys inom sitt verksamhetsområde. Analysen har utmynnat i en internkontrollplan. Samtliga nämnder har följt upp, vidtagit åtgärder och rapporterat sitt arbete i tertiärrapport, delårsrapport och verksamhetsberättelse. Av 48 identifierade risker rapporteras större avvikelser i ett fall där åtgärder har genomförts och uppföljning skall ske under kommande verksamhetsår. Under 2023 kommer uppföljning att göras av det utvecklingsarbete som gjorts rörande nämndernas riskhantering och internkontroll.

Helhetsbedömningen för 2022 är att riskhanteringsprocessen inom ramen för internkontroll är tillräcklig och har utvecklats sedan föregående år.

Sammanfattande bedömning

Mot bakgrund av det som redovisats ovan samt i avsnitten ekonomisk ställning, bedöms att Sollentuna kommun uppnår de uppsatta kriterierna för god ekonomisk hushållning gällande verksamhetsåret 2022.

2.9.2 Ekonomisk ställning

Sollentuna kommunkoncernen

Belopp i mnkr	utfall 2020	utfall 2021	utfall 2022	Budget 2022
Verksamhetens intäkter	2 113	2 544	2 435	2 142
Verksamhetens kostnader	-5 636	-5 784	-6 013	-5 803
Avskrivningar	-563	-412	-423	-364
Verksamhetens nettokostnader	-4 086	-3 652	-4 002	-4 025
Skatteintäkter, utjämning mm	4 009	4 237	4 450	4 247
Verksamhetens resultat	-77	585	448	222
Finansiella Intäkter	696	667	28	3
Finansiella kostnader	-23	-26	-24	-16
Årets resultat	596	1 226	451	209

Kommunkoncernens resultat uppgår till 451 miljoner kronor.

Resultatet är 242 miljoner kronor bättre än årets budget som uppgår till 209 miljoner kronor.

Skillnaden mot budget beror på att Sollentuna kommuns resultat är mycket bättre än budget medan bolagens resultat är i nivå med budget. I årets resultat ingår det reavinsterna från försäljning av exploateringsfastigheter på 61 miljoner kronor. I 2021 års resultat ingår intäkter från försäljning av bolag och exploateringsfastigheter med 962 miljoner kronor.

Prognosen som gjordes i samband med delårsbokslutet per augusti uppgick till 518 miljoner kronor. Det är kommunens resultat som avviker från prognosen.

De olika bolagens resultat före bokslutsdispositioner och skatt framgår nedan.

Belopp i mnkr	utfall 2020	utfall 2021	utfall 2022	Budget 2022
Sollentuna Stadshus AB	4	-1	-2	-10
Sollentuna Energi och Miljö AB	91	91	97	91
AB SOLOM	2	10	4	0
Sollentunahem AB	67	-16	25	38
Sollentunafastigheter 2 AB	12	8	13	14
Sollentuna fastigheter 3 AB	-6	-5	-	-
Sollentuna Kommunfastigheter AB	-30	11	-2	4

Sollentuna Energi och Miljö AB redovisar ett bättre resultat, där framförallt fjärrvärmeverksamheten har en positiv budgetavvikelse till följd av höga elpriser och högre anslutningsintäkter. Elnätsverksamhetens resultat är sämre till följd av lägre intäkter från anslutningsavgifter samt en högre kostnad för nätförlustkostnader.

AB SOLOM redovisar ett resultat som är bättre än budget, båda verksamhetsområdena SOL (äldreomsorg) och LSS visar ett bättre resultat än budgeterat. Efter pandemin har beläggningsökningen på SÄBO ökat vilket påverkar resultatet positivt.

Sollentunahem AB redovisar ett sämre resultat jämfört med budget. Detta beror bland annat på lägre intäkter med fler vakanser och försenad inflyttning. Bolaget har också ökade kostnader för skötsel, el samt förgäveskostnader på 5,8 miljoner kronor kopplade till investeringar. Räntekostnaderna är också högre. Sollentunafastigheter 2 AB har ett resultat som är något sämre än budget. Kostnader för el och reparationer har ökat jämfört med budget. Administrationskostnaderna för båda bolagen är lägre än budget.

Sollentuna Kommunfastigheter AB har ett resultat som är sämre än budget, vilket främst beror på ökade räntekostnader.

Sollentuna kommun

Belopp i mnkr	utfall 2020	utfall 2021	utfall 2022	Budget 2022
Verksamhetens intäkter	995	1 254	1 071	970
Verksamhetens kostnader	-4 963	-4 777	-4 941	-5 027
Avskrivningar	-360	-199	-259	-130
Verksamhetens nettokostnader	-4 328	-3 722	-4 129	-4 187
Skatteintäkter, utjämning mm	4 009	4 237	4 450	4 248
Verksamhetens resultat	-319	515	321	61
Finansiella intäkter	452	50	83	51
Finansiella kostnader	-4	-30	-58	-7
Årets resultat	129	535	345	105

Kommunens resultat för 2022 uppgår till 345 miljoner kronor. I resultatet ingår realisationsvinster från

exploateringsfastigheter och anläggningstillgångar på 61 miljoner kronor. Resultatet exklusive realisationsvinster uppgår till 284 miljoner kronor, vilket är 179 miljoner kronor bättre än årets budget.

Positiva budgetavvikelser

- Nämnderna redovisar ett resultat som är 52 miljoner kronor bättre än budget. (se 6.2)
- Årets skattenetto är 190 miljoner bättre än budget
- Årets finansnetto exklusive ränta för finansiella leasing är 33 miljoner kronor bättre än budget till följd av högramarknadsräntor.
- Av budget posten Oförutsett har 30 miljoner kronor inte använts

Negativa budgetavvikelser

- Kostnader för utrangeringar av anläggningar och avsättning för framtida åtagande inom fastighetsområdet uppgår till 116 miljoner kronor och dessa poster är inte budgeterade.
- Kostnader för finansiell leasing uppgår till -19 miljoner kronor och är inte budgeterade. Enligt redovisningsprinciperna ska kommunens inhyrda lokaler redovisas som om kommunen själv äger fastigheterna. Justeringen innebär minskade kostnad för hyror (123 mnkr) ökade avskrivningar (94 mnkr) och ökade räntekostnaderna (53 mnkr).
- Årets finansnetto exklusive ränta för finansiella leasing är 33 miljoner kronor bättre än budget

Modell för finansiell analys

Den finansiella analysen i Sollentuna utgår från den så kallade RK-modellen. I den analyseras kommunens ekonomi ur fyra perspektiv: resultat, kapacitet, risk samt kontroll. Syftet med analysen är att identifiera finansiella problem i kommunen och skapa en uppfattning om kommunen har god ekonomisk hushållning idag och hur utvecklingen framåt bedöms.

2.9.2.1 Resultat

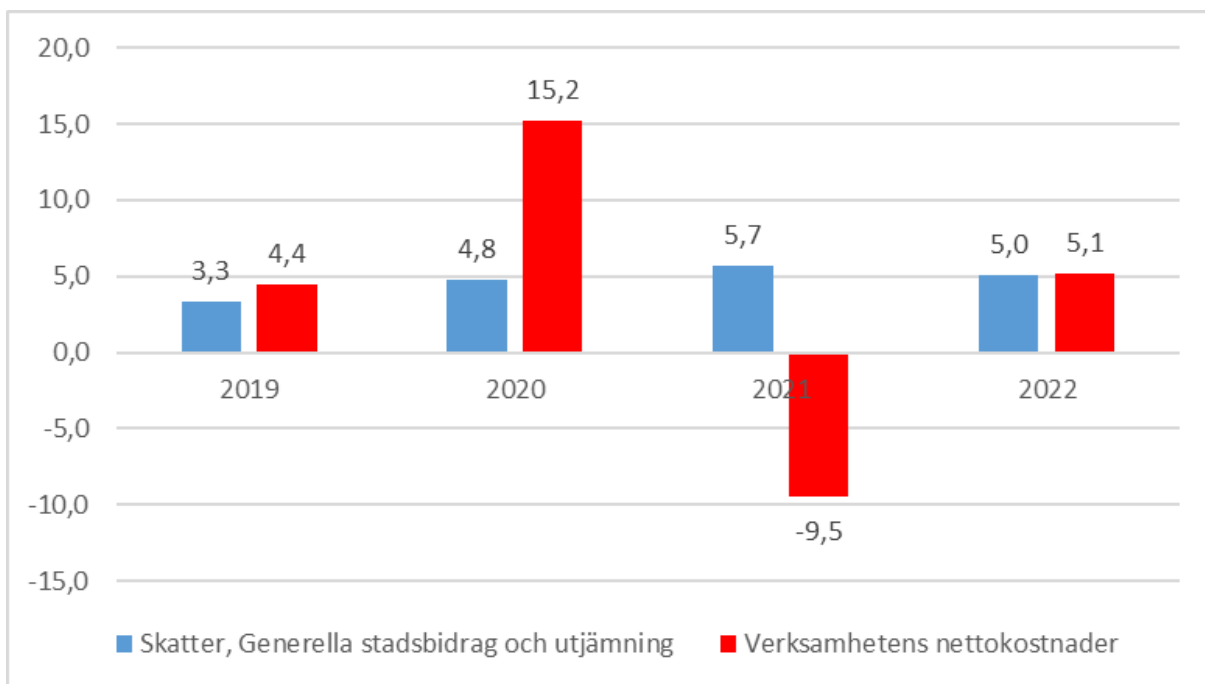
Årets resultat och realisationsvinster	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Årets resultat (mnkr)	269	56	129	535	345
Årets resultat exkl. realisationsvinster (mnkr)	77	36	59	276	291
Årets resultat som andel av skatter, statsbidrag och utjämning %	7,2	1,5	3,2	12,6	7,8
Årets resultat exkl realisationsvinster som andel av skatter, statsbidrag och utjämning %	2,1	0,9	1,5	6,5	6,5

Sollentuna kommun redovisar 2022 ett resultat på 345 miljoner kronor, vilket är ett lägre resultat än 2021. Reducerat för reavinster så är dock resultatet bättre än 2021.

Kommunens resultatmål definieras som resultatet (exklusive reavinster) som andel av intäkter från skatter, statsbidrag och utjämning och ska långsiktigt uppgå till 2,5 procent. Målet ska garantera en långsiktig stabil finansiell utveckling och att finansieringen av dagens verksamhet inte skjuts över till kommande generationer. Om inte målet uppnås måste den löpande verksamheten tillföras medel antingen från tidigare uppbyggt kapital, försäljning av tillgångar eller genom lån. Intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning ska räcka både till löpande kostnader och till att finansiera nya investeringar. Det innebär ett behov av överskott i verksamheten.

Detta resultat uppgick 2022 till 6,5 procent vilket framgår av tabellen ovan. Kommunen uppfyllde därmed det långsiktiga målet med god marginal.

Förändringar av nettokostnader och intäkter från skatter, statsbidrag och utjämning

Kommunens intäkter från skatter, statsbidrag och utjämning ökade med 5,0 procent mellan 2021 och 2022. De egna skatteintäkterna ökade med ca 298 miljoner kronor samtidigt som Generella statsbidragen minskade med drygt 85 miljoner kronor. Kommunens nettokostnader, exklusive realisationsvinster, ökade i år med 5,1 procent. Nettokostnaderna ligger på en något högre nivå än budgeterade nettokostnader.

Nettokostnadsandel

	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	Mål 2022
Verksamhetens int/kost nettokostnadsandel	94,1 %	94,7 %	100,7 %	89,3 %	88,2 %	95,5 %
Avskrivningars nettokostnadsandel	4,6 %	5,0 %	9,0 %	4,7 %	5,8 %	3,1 %
Verksamhetens nettokostnad	98,7 %	99,8 %	109,7 %	94,0 %	94,0 %	98,6 %
Finansiella posters nettokostnadsandel	-0,8 %	-0,7 %	-11,2 %	-0,5 %	-0,6 %	-1,0 %
Resultatets nettokostnadsandel	97,9 %	99,1 %	98,5 %	93,5 %	93,5 %	97,5 %
Mål nettokostnadsandel <	98,5	98,6	98,9	97,2	97,5	97,5

På lång sikt kan inte de löpande kostnaderna överstiga de löpande intäkterna utan att kommunens ekonomi urholkas och att man äventyrar god ekonomisk hushållning. Kommunen kommer dessutom bryta mot kommunallagens krav om ekonomi i balans. Ett sätt att mäta detta är att sätta samtliga löpande kostnader (inklusive netto av finansiella poster) i relation till intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning. Uppgår denna relation till en andel lägre än 100 har kommunen en positiv balans mellan intäkter och kostnader. För att generera ett överskott och därmed värdesäkra det egna kapitalet ska intäkterna överstiga kostnaderna. Sollentuna har beslutat för 2022 att överskottet ska vara 2,5 procent. Således ska nettokostnadsandelen uppgå till maximalt 97,5 procent. Kommunens nettokostnadsandel uppgår 2022 till 93,5 procent.

Årets investeringar

	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Nettoinvesteringar	533	432	174	124	343
Investeringar i förhållande till SI + GB	14,4 %	11,3 %	4,3 %	2,9 %	7,7 %
Exploateringsutgifter	405	238	292	167	179
Exploateringsinkomster	315	40	0	0	68
Exploatering netto	90	198	292	167	111

Sollentuna kommuns samlade nettoinvesteringar uppgick 2022 till 343 miljoner kronor, vilket är en ökning från åren 2020 - 2021 då investeringarna var lägre under pandemiåren. Kommunens investeringar beskrivs mer under rubriken investeringsredovisningen.

Självfinansieringsgrad

	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	83	58	281	581	176

Kommunens finansieringsutrymme utgörs av årets resultat plus avskrivningar.

Självfinansieringsgraden mäter hur stor andel som detta utrymme utgörs av nettoinvesteringarna. En självfinansieringsgrad på 100 procent eller högre innebär att kommunen har självfinansierat samtliga investeringar gjorda under året. Det innebär att kommunen inte behöver ta upp några nya lån och kan placera medel för framtida bruk. Självfinansieringsgraden för 2022 års investeringar uppgår till 176 procent och innebär att kommunen fullt ut finansierade årets investeringar via den löpande verksamheten.

Att självfinansieringsgraden är så hög beror på kombinationen av ett bra resultat för året i kombination av relativt låga investeringar.

2.9.2.2 Kapacitet

Soliditet

	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Soliditet %	69	62	60	56	54
Soliditet, inklusive pensionsförpliktelse	54	48	48	46	45

Soliditeten visar hur stor andel av tillgångarna som finansierats med eget kapital respektive extern finansiering via lån. Enligt kommunens finansiella mål ska kommunen ha en stark långsiktig betalningsförmåga och en så långt som möjligt självfinansierad investeringsverksamhet. Soliditeten bör därför inte understiga 60 procent enligt nuvarande målnivå.

För innevarande räkenskapsår 2022 så klarar inte kommunen en soliditet på 60 procent då utfallet hamnar på 54 procent, dvs något lägre än föregående år. Att kommunen inte klarar nuvarande mål beror på att kommunen anpassat redovisningen gällande finansiell leasing, vilket innebär att

fastigheter som kommunen hyr ska omräknas som att kommunen äger dessa vilket ökar balansomslutningen. Om finansiella leasingen skulle exkluderas vore årets utfall 69 procent. Målet för soliditeten kommer att sänkas och är för året 2023 sänkt till 50 procentenheter.

En tolkning av god ekonomisk hushållning är att kommunens soliditet bör vara oförändrad eller öka över en längre period. En kraftigt sjunkande soliditet indikerar att kommunens finansiella situation försämras. Kommunens soliditet enligt balansräkningen har minskat kontinuerligt de senaste åren. Minskningen förklaras genom att kommunen inte fullt ut självfinansierat investeringar som legat på en hög nivå i förhållande till vad den löpande verksamheten genererat för kassaflöde. Kommunen har alltså en hög soliditet. Att under en expansiv fas inte fullt ut finansiera årets investeringar och därmed möta en sjunkande soliditet behöver inte väcka oro. Detta gäller så länge kommunen har en långsiktig plan hur de kommande investeringarna ska finansieras samt har kontroll över skuldsättningen. Inkluderas pensionsförpliktelserna som inte är upptagna på balansräkningen blir minskningen över tid inte lika stor. Detta förklaras av att pensionsförpliktelsen minskar över tid då den årliga uppräkningsgraden är lägre än den årliga utbetalningen.

2.9.2.3 Risk

Kassalikviditet

Mkr	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Omsättningstillgångar	1 128	1 545	2 285	2 664	2 288
Kortfristiga skulder	997	1 529	2 243	1 990	1 391
Kassalikviditet	113	101	102	134	164

Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, dvs kassalikviditet. Om kassalikviditeten är 100 procent eller högre så innebär det att kommunens kortfristiga skulder kan betalas med egna medel utan extern upplåning. Utöver detta har kommunen tillsammans med dotterbolagen en beviljad kredit på kommunkoncernkontot på 445 miljoner kronor för att möta kommunkoncernens kortsiktiga likviditetsbehov. På längre sikt krävs andra finansieringsalternativ som extern upplåning eller motsvarande.

Kommunens borgensåtagande

Ändamål (mnkr)	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022
Egna bolag	1 211	2 135	2 371	2 568	2 186
Föreningar	9	8	8	7	7
Kommunalförbund	284	306	323	355	431
Totalt	1 504	2 449	2 702	2 930	2 624

Kommunens borgensansvar har ökat fram till 2021 men i år minskat då bolagen lånat internt av kommunen i stället för externt av Kommuninvest. Detta då det funnits likvider i kommunen efter tidigare bolagsförsäljningar. Risken bedöms ändå låg att kommunen måste infria dessa övriga borgensåtaganden, då kommunen har stor kontroll på bolagens verksamheter och utveckling.

2.9.2.4 Kontroll

Prognossäkerhet

Avvikelse årets utfall jämfört med prognos i augusti.	År 2020	År 2021	År 2022	Mål
Nämndernas avvikelse i mnkr	36,7	60,7	36,0	+/-
Nämndernas avvikelse i procent	1,0	1,6	0,9	0,5
Årets resultat exkl reavinster i mnkr	-91,1	25,5	-66,9	--

Prognossäkerheten mäts som avvikelsen mellan lagd prognos i augusti jämfört med årets utfall. Målet för nämndernas rapportering är en avvikelse som inte ska vara större än +/- 0,5 procent. Årets prognossäkerhet 0,9 % nådde inte det satta målet 0,5 % men har förbättrats gentemot föregående år. Prognossäkerheten beskrivs mer på nämndnivå under kapitel 6.2 Driftsredovisning.

2.10 Förväntad utveckling

Kommunen

Kommunens budget för 2023 samt plan 2024-2025 framgår nedan.

Kommunens finansiella mål: Resultatmål, soliditet samt extern finansiering kommer uppnås utifrån den budget/plan som är lagd.

Resultatmålet ska långsiktigt uppgå till 2,5 procent. Budget för 2023 är lagd något lägre för att därefter stiga till önskad nivå.

Soliditeten ska inte understiga 50 procent (inklusive finansiell leasing). Lagd budget/plan uppfyller detta mål.

Extern finansiering (upplåning). I beloppet långfristiga skulder ingår ingen extern upplåning.

RESULTATBUDGET

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Plan	Plan
År	2022	2023	2024	2025
Verksamhetens intäkter	1 071	980	990	1 000
Verksamhetens kostnader	-4 941	-5 296	-5 403	-5 436
Avskrivningar	-259	-171	-186	-211
Verksamhetens nettokostnader	-4 129	-4 487	-4 599	-4 647
Skatteintäkter	4 375	4 571	4 787	5 011
Generella statsbidrag och utjämning	75	-42	-66	-163
Verksamhetens resultat	321	42	122	201
Finansiella intäkter	83	71	71	71
Finansiella kostnader	-58	-23	-23	-23
Årets resultat	346	90	170	249
Resultatmål, procent		2,0	3,6	5,1

BALANSBUDGET

Belopp i mnkr	Utfall	Budget	Plan	Plan
År	2022	2023	2024	2025
Tillgångar				
Anläggningstillgångar	8 332	7 397	7 853	8 242
Omsättningstillgångar	2 288	2 802	2 829	2 960
Summa tillgångar	10 620	10 199	10 682	11 202
Eget kapital. Avsättningar och skulder				
Eget kapital	5 701	5 535	5 615	5 694
Avsättningar	843	860	910	960
Långfristiga skulder	2 685	1 425	1 425	1 425
Kortfristiga skulder	1 391	2 379	2 732	3 123
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	10 620	10 199	10 682	11 202
Soliditet, procent	54	54	53	51

2.10.1 Kända framtida förhållanden

Koncernen

Försäljningen av bolaget Sollentunafastigheter 2 AB har pausats, Under 2023 kommer fullmäktige ge ett uppdrag till Sollentuna Stadshus AB att avvakta med försäljningen.

Bolagen

Sollentunahem AB har under de senaste åren satsat på att komma igång med nyproduktion. Bolaget har ett uppdrag att nyproducera 1 500 hyresrätter fram till och med 2029. Under 2023 kommer uppdraget formuleras så att nyproduktionen av hyresrätter ska ske i den takt och omfattning som är möjlig, sett till bolagets likviditet och marknadens förutsättningar. Byggmarknaden är fortfarande stark och tillgången på mark är starkt begränsad, Bolagets ägardirektiv avseende nyproduktion kommer att ändras.

För Sollentuna Kommunfastigheter AB innebär färdigställandet och inflyttningen till fastigheten Centrum 2 (Turebergshuset) ökade hyresintäkter samtidigt som inhyrningskostnaderna minskar.

Utbyggnadstakten i kommunen är fortsatt hög vilket Sollentuna Energi och Miljö AB tydligt märker i de framtida planerade investeringsvolymerna. Bolaget kommer fortsatt att ha stora investeringar i Väsjöområdet och Södra Häggvik under de kommande åren.

Elnätsverksamheten är ett reglerat naturligt monopol. På grund av detta regleras den tillåtna intäkten i en så kallad intäktsram. Den tillåtna intäktsramen beslutas i förväg för en fyraårsperiod av Energimarknadsinspektionen. Det finns en osäkerhet inför reglerperiod 2024 - 2027

AB SOLOM kommer att ha fortsatta fokus på att behålla ett långsiktigt och hållbart resultat. Detta kommer att spegla nästa års verksamhet. Det fortsatta arbetet inom äldreomsorgen kommer att fokusera på att behålla debiteringsgrad och öka volymen.

2.10.2 Risker och osäkerhetsfaktorer

Kommunen

BNP tillväxten sjönk 2022 till 2,6 procent att jämföra med året innan 5,4 procent. Under det fjärde kvartalet 2022 sjönk BNP med 0,5 procent jämfört med föregående kvartal och svensk ekonomi bedöms vara i en lågkonjunktur 2023. EU-kommissionen prognosticerar att Sveriges tillväxt 2023 blir den lägsta i hela EU.

Svenska hushåll är mer räntekänsliga än hushåll i andra länder till följd av hög belåningsgrad och korta räntebindningstider. Hushållen pressas från flera håll och deras reala disponibla inkomster minskar både 2022 och 2023. De drar därför ner på konsumtionen under den kommande vår. Det tar därefter tid för ekonomin att återhämta sig och lågkonjunkturen förväntas vara till och med 2025, möjligtvis ännu längre.

Kombinationen av kraftigt ökat byggkostnadsindex samtidigt som hushållen blir pressade av höga räntor och priser innebär att förutsättningarna för bostadsmarknaden och bostadsbyggandet har försämrats mycket snabbt sedan början av 2022. För kommunen innebär det att riskerna i exploateringsverksamheten har ökat under de kommande åren. Exploaterings investeringsportfölj, där finansieringen av projekten är en väsentlig del av verksamheten, är av vikt för att uppnå ett bra kassaflöde, och indirekt finansiella målet självfinansieringsgrad.

Lågkonjunkturen kommer att innebära en ökad arbetslöshet och minskat antal arbetade timmar, vilket innebär en minskad ökningstakt för skatteunderlaget de närmaste åren. Inräknat pris- och löneutvecklingen under de kommande åren blir tillväxten i det reala skatteunderlaget negativt under 2023, och på en låg nivå åren därefter.

Pensionskostnaderna ökar kraftigt under perioden 2023 - 2024 beroende på ökningen av prisbasbelopp och nytt pensionsavtal. Det får en stor negativ effekt på kommunernas ekonomi de kommande 2 åren.

Bolagen

Elnätsverksamheten är ett reglerat naturligt monopol. På grund av detta regleras den tillåtna intäkten i en så kallad intäktsram. Den tillåtna intäktsramen beslutas i förväg för en fyraårsperiod av Energimarknadsinspektionen. Det finns en osäkerhet inför reglerperiod 2024 - 2027, då det finns indikationer om byte av metod.

Inom VA kommer kapitalkostnaderna öka i och med det högre ränteläget och högre avskrivningar på grund av den höga investeringstakten. Detta i kombination med högre avgifter från kommunalförbunden Norrvatten och Käppalaförbundet kommer att innebära en risk för stor höjning av VA taxan under de kommande åren.

Sollentuna Energi och Miljö AB och Sollentunahem AB säkrar delar av sina lån genom så kallade ränteswappar. På liknande sätt säkrar Sollentuna Elhandel AB försäljningen av fastprisavtal till slutkunder genom så kallade el-terminer.

Räntorna har under slutet på 2022 stigit kraftigt och fortsätter att stiga och vilket innebär högre räntekostnader. De nya regler för begränsade ränteavdrag som infördes 2019 kan komma att påverka framförallt fastighetsbolagens skattesituation framöver. Hur finansieringen av kommande nyproduktion löses blir därför extra viktigt för bolaget och kommunkoncernen där samarbete och gemensam strategi blir avgörande. Se även kapitel 2.3.5 finansiella risker.

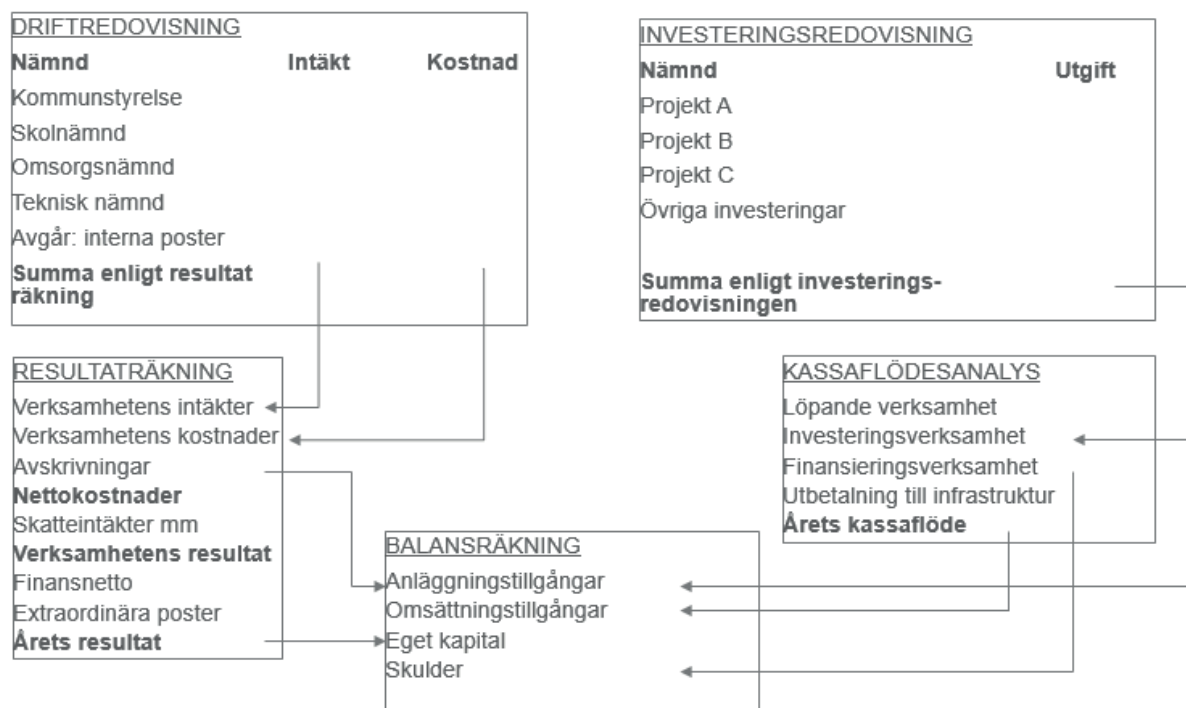
AB SOLOM agerar på en begränsad marknad såväl geografiskt som tjänstemässigt. Detta håller förvisso bolagets riskexponering på en förhållandevis låg nivå, men begränsar samtidigt också möjligheterna. Bolagets verksamhet och framgång vilar på ett kontinuerligt tillflöde av kompetent personal.

2.1 I Samband mellan årsredovisningens delar

Sambandet mellan drift- och investeringsredovisningen och årsredovisningens övriga delar framgår nedan.

Driftredovisningen summeras i resultaträkningens poster Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader.

Investeringsredovisningen summeras i kassaflödesrapportens poster Investering i immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar.

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som bara innehåller kommunexterna poster, har driftredovisningen påförts även interna poster inom kommunen, alltså köp och försäljning mellan nämnder. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen.

3 Resultaträkning

Belopp i mnkr	No t	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
		2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	3	2 435	2 544	1 071	1 254
Verksamhetens kostnader	4	-6 013	-5 784	-4 941	-4 777
Avskrivningar	5	-423	-412	-259	-199
Verksamhetens nettokostnader		-4 002	-3 652	-4 129	-3 722
Skatteintäkter	6	4 375	4 077	4 375	4 077
Generella statsbidrag och utjämning	7	75	160	75	160
Verksamhetens resultat		448	585	321	515
Finansiella intäkter	8	28	667	83	50
Finansiella kostnader	9	-24	-26	-58	-30
Resultat efter finansiella poster		451	1 226	345	535
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		451	1 226	345	535

4 Balansräkning

Belopp i mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2022	2021	2022	2021
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	9	9	0	0
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	9 792	9 037	5 094	3 726
- Maskiner och inventarier	12	147	128	45	56
- Övriga materiella anläggningstillgångar	13	1 395	1 668	785	869
Summa materiella anläggningstillgångar		11 334	10 833	5 923	4 651
Finansiella anläggningstillgångar	14	391	311	2 408	2 311
Summa Anläggningstillgångar		11 734	11 153	8 332	6 962
Bidrag till statlig infrastruktur		-	-	-	-
Omsättningstillgångar					
Förråd och exploateringsfastigheter	15	355	382	352	380
Fordringar	16	1 031	626	611	329
Kortfristiga placeringar		0	0	0	0
Kassa och bank	17	1 339	1 980	1 325	1 955
Summa Omsättningstillgångar		2 725	2 988	2 288	2 664
Summa Tillgångar		14 460	14 141	10 620	9 626
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget Kapital					
Årets resultat	18	451	1 226	345	535
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		8 817	7 614	5 355	4 910
Summa eget kapital		9 268	8 840	5 701	5 445
Avsättningar					
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	19	652	602	609	561
Andra avsättningar	20	649	620	234	205
Summa Avsättningar		1 300	1 222	843	766
Skulder					
Långfristiga skulder	21	2 342	2 966	2 685	1 425
Kortfristiga skulder	22	1 549	1 113	1 391	1 990
Summa skulder		3 892	4 079	4 076	3 415
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		14 460	14 141	10 620	9 626

Belopp i mnkr	No t	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	126	125	0	0
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	24	924	967	920	963
Övriga ansvarsförbindelser	25	438	363	2 624	2 930
Summa ansvarsförbindelser		1 362	1 330	3 544	3 893

5 Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	No t	Koncern		Kommun	
		2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Inbetalade skatter, fastighetsavgift och utjämnin		4 292	4 086	4 293	4 083
Inbetalningar av räntor och utdelningar		21	9	83	450
Övriga inbetalningar för den löpande verksamheten		2 203	2 058	841	1 023
Utbetalningar till anställda och leverantörer		-5 590	-5 446	-4 689	-4 841
Utbetalningar av räntor		-20	-15	-1	-1
Betalad skatt		-11	-34	-	-
Kassaflöde från den löpande verksamheten		895	658	526	714
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	-2	-	-
Investering i materiella anläggningstillgångar		-1 150	-851	-328	-193
Inbetalade gatukostnadsersättningar		35	64	35	64
Utgifter i exploateringsprojekt		-15	-297	-15	-297
Exploateringsinkomster		-22	321	22	321
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		70	32	61	26
Försäljning av aktier		0	866	0	-
Förvärv av finansiella tillgångar		-98	-7	-98	-7
Avyttring av finansiella tillgångar		20	7	1	1
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 159	133	-322	-85
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		23	100	0	0
Amortering av skulder för finansiell leasing		-	-	0	0
Amortering av långfristiga skulder		-399	-203	0	-200
Förändring dotterbolagens tillgodohavande på kommunens konto		-	-	-835	261
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-376	-103	-835	61
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till infrastruktur		0	0	0	0
Årets kassaflöde		-641	688	-630	690
Likvida medel vid årets början		1 980	1 292	1 955	1 265
Likvida medel vid årets slut		1 339	1 980	1 325	1 955

6 Driftredovisning

Lagregler

Drift- och investeringsredovisning regleras i 10 kap. 1 och 2 §§ LKBR.

Av 3 kap. 2 § LKBR framgår bl. a. att bokföringen ska vara ordnad så att verksamhetens ekonomiska utfall kan jämföras med fullmäktiges budget.

I 11 kap. 5–7 §§. kommunallagen (2017:725) finns bestämmelser om budgetens innehåll.

Redovisningsrådets rekommendation R14 reglerar vad som ska redovisas för Drifts- och Investeringsredovisning.

6.1 Driftsredovisningens uppbyggnad och principer för internredovisning

Driftredovisningen visar den löpande verksamhetens utfall gentemot budget. Den speglar också de ekonomiska relationerna mellan nämnder och verksamheter. Driftredovisningen innehåller därför kommun interna poster såsom köp och försäljning mellan varandra.

Den kommunövergripande resultaträkningen innehåller däremot bara kommunens externa intäkter och kostnader. Resultaträkningen omfattar även poster som inte finns i driftredovisningen; skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster.

Driftredovisningen baseras på nyckelfaktorer som beräknas inför varje verksamhetsår.

- Personalomkostnader, vilka består av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. För året var personalomkostnadspålägget 42,3 procent.
- Kapitalkostnader, vilka består av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Den interna räntan var för året 2,0 %.

Väsentliga gemensamma kostnader fördelas genom interndebitering. De är:

- Lokalkostnader.
- Försäkringskostnader
- IT-kostnader

Intäkter och kostnader som inte hör till någon nämnd bokförs centralt hos finanschefen.

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Omdisponering av anslag mellan nämnder samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin detaljbudget genom bruttointäkter och kostnader på nämndens avdelningar och enheter. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de inte påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten planeras för tre år i taget. Det första året utgör budgetåret och de följande två åren utgör plan år.

6.2 Driftredovisning

Nämndernas verksamhet

Nämndverksamheten redovisar sammanlagt ett överskott om 51,7 miljoner vilket motsvarar en budgetavvikelse på 1,3 %. Nämndverksamhetens nettokostnader blev 229,4 miljoner kronor högre än 2021. Den största nettokostnadsökningen återfinns inom vård- och omsorgsnämnden och utbildningsnämnden.

Nämnd	2022				Avvikelse	2021		
	Budget	Utfall		Utfall		Utfall		
Belopp i mnkr	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-214,8	389,7	-591,4	-201,7	13,1	381,1	-554,8	-173,7
Kommunrevisionen	-1,9	0,0	-1,6	-1,6	0,3	0,0	-2,5	-2,5
Utbildningsnämnden	-2 168,6	253,2	-2 395,1	-2 141,9	26,7	232,4	-2 308,7	-2 076,3
Kommunala skolor och förskolor	0,0	1 335,3	-1 331,0	4,3	4,3	1 303,7	-1 297,0	6,7
Kommunala gymnasieskolan	0,0	226,5	-224,6	1,9	1,9	218,5	-217,6	0,9
Vård- och omsorgsnämnden	-970,9	159,1	-1 132,1	-973,0	-2,1	160,6	-1 045,6	-885,0
Socialnämnden	-325,3	96,1	-403,0	-306,9	18,4	113,0	-397,2	-284,2
Kultur- och fritidsnämnden	-170,9	41,7	-214,6	-172,9	-2,0	35,3	-201,3	-166,0
Miljö- och byggnadsnämnden	-17,7	19,2	-39,1	-19,9	-2,2	21,9	-39,8	-17,9
Samhällsbyggnadsnämnden	-10,7	8,0	-20,3	-12,3	-1,6	6,7	-17,2	-10,5
Natur- och tekniknämnden	-124,6	36,5	-175,7	-139,2	-14,6	30,8	-152,5	-121,7
Klimatnämnden	-7,2	1,6	-7,1	-5,5	1,7	0,8	-5,8	-5,0
Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden	-65,2	38,7	-96,7	-58,0	7,2	39,6	-101,5	-61,9
Överförmyndarnämnden	-6,7	10,7	-16,8	-6,1	0,6	11,0	-17,3	-6,3
Nämndernas nettokostnader	-4 084,5	2 616,3	-6 649,1	-4 032,8	51,7	2 555,4	-6 358,8	-3 803,4
Pensionskostnader	-120,0	0,1	-115,8	-115,7	4,3	0,0	-133,8	-133,8
Avgår internränta	48,0	55,4	0,0	55,4	7,4	53,4	0,0	53,4
Oförutsedda medel, bundna	-30,0	0,0	0,0	0,0	30,0	0,0	0,0	0,0

Nämnd	2022					2021		
Kommungemensamma poster	0,0	12,7	-16,2	-3,5	-3,5	8,0	-7,6	0,4
Engångskostnad exploatering/fastigheter	0,0	63,2	-162,1	-98,9	-98,9	51,0	-138,5	-87,5
Realisationsvinst	0,0	54,9	-0,3	54,6	54,6	282,7	-24,3	258,4
Verksamhetens nettokostnad exkl. avskrivningar	-102,0	186,3	-294,4	-108,1	-6,1	395,1	-304,2	90,9
Justering för avskrivningar	130,0	0,0	259,0	259,0	129,0	0,0	199,0	199,0
Justering för interna poster	0,0	-1 731,6	1 743,5	11,9	11,9	-1 696,5	1 687,0	-9,5
Verksamhetens intäkter och kostnader	-4 056,5	1 071,0	-4 941,0	-3 870,0	186,5	1 254,0	-4 777,0	-3 523,0

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 13,1 miljoner vilket motsvarar en budgetavvikelse på 6,1 procent. Nämndens nettokostnader blev 28,1 miljoner högre än 2021.

Kommunledningsverksamheten redovisar ett överskott på 4,6 miljoner kronor. Överskottet beror främst på lägre personalkostnader till följd av vakanta tjänster, utnyttjade strategiska medel (konsultkostnader) inom IT och digitaliseringsområdet samt ett överskott inom IT-driften.

Samhällsbyggnadsverksamheten redovisar ett underskott på 8,9 miljoner kronor för helåret. Avvikelsen beror bland annat på en felaktigt budgeterad timtaxa samtidigt som antalet nedlagda timmar inom investeringsprojekt blev färre än budgeterat. Under 2023 kommer aktiviteter att genomföras för att öka andelen arbetad tid inom investeringsprojekt för att uppnå en budget i balans.

Kommunens fastigheter redovisar överskott om 17,7 miljoner kronor. Överskottet beror på högre intäkter från Vindkraftverken. Hyresintäkterna blev också högre till följd av KPI ökningen i oktober 2021. Kostnaden för förvaltningsarvode och fastighetsskötsel har minskat med nytt avtal.

Övriga verksamheter rapporterar endast mindre avvikelser.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden redovisar, inklusive resultatenheterna och inklusive volymavvikelse, ett överskott på 32,9 miljoner kronor. Budgetavvikelsen, som beräknas inklusive resultatenheter men exklusive volymavvikelse, motsvarar en avvikelse på 1,1 procent (23,5 mnkr). Nämndens nettokostnader (exklusive resultatenheterna) blev 65,6 miljoner högre än 2021.

Nämnden, exklusive resultatenheterna, redovisar ett överskott på 26,7 miljoner kronor. 9,4 miljoner kronor av överskottet beror på färre antal barn och elever inom förskola och gymnasieskola. Resterande 17,4 miljoner kronor utgörs bland annat av ökade intäkter från den retroaktiva avgiftskontrollen samt reserver som inte nyttjats.

De kommunala enheterna redovisar ett sammanlagt överskott på 6,2 miljoner kronor. Resultatenheten för kommunala grundskolor och förskolor redovisar ett överskott på 4,3 miljoner kronor. Överskottet är främst hänförligt till fler elever inom grundskolorna, intäkter från statsbidrag samt erhållna medel efter dom i Tingsrätten där Stockholm stad fått betala yrkat belopp avseende skolpeng. Rudbeck gör ett överskott på 1,9 miljoner kronor trots att skolan påförts 1 miljon kronor för tvist kopplad till

uppsägning av hyreskontrakt. Överskottet är hänförligt till lägre personalkostnader samt fler elever.

Vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett underskott på 2,1 miljoner kronor vilket motsvarar en budgetavvikelse på - 0,2 procent. Nämndens nettokostnader blev 87,9 miljoner högre än 2021.

I årets utfall ingår en extraordinär engångskostnad på 13,5 miljoner kronor avseende avveckling av lokalkontrakt för äldreboendet Bergkälla. Rensat för den extraordinära engångskostnaden redovisar nämnden ett överskott på 11,5 miljoner kronor.

Inom verksamhetsområdet för äldreomsorg redovisas ett underskott på 25,4 miljoner kronor vilket beror på att utfallet belastas av ökande volymer inom särskilt boende för äldre. Det ökade behovet av äldreboende har under året lett till att andelen personer som bor i äldreboende är den högsta sedan 2018.

Stimulansmedel från socialstyrelsen har kunnat nyttjas för vissa satsningar vilket motverkat äldreomsorgens underskott.

Verksamhetsområdena för Funktionshinder enligt LSS (lag om stöd och service för funktionshindrade) och SoL (socialtjänstlag) redovisar överskott med sammanlagt 18,6 miljoner kronor. Överskottet beror främst på att volymer inom olika insatser minskat. Insatser som till exempel personlig assistans, bostad med särskild service, hemtjänst under 65 år och annan bostad SoL.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar ett överskott på 18,4 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 5,7 procent. Nämndens nettokostnader blev 22,6 miljoner högre än 2021.

Överskottet beror på lägre kostnader för placeringar, ekonomiskt bistånd samt högre statsbidrag från bland annat Migrationsverket. Lägre personalkostnader redovisas också. De positiva avvikelserna återfinns främst inom verksamhetsområdena för Ekonomiskt bistånd, flyktingmottagande samt Barn och unga. Socialnämndens arbete utifrån beslutad åtgärdsplan har gett effekt och nämnden kan nu rapportera en verksamhet i enlighet med beslutad åtgärdsplan.

Familjerättsnämnden

Sollentuna har tillsammans med Sigtuna och Upplands Väsby kommuner en gemensam familjerättsnämnd. Sollentunas andel är drygt 40 procent. Nämnden omfattar frågor rörande faderskap, adoption samt vårdnad, boende och umgänge. Totalt redovisar familjerättsnämnden ett underskott mot budget på 1,2 miljoner kronor, varav Sollentunas del är 0,5 miljoner kronor. Det negativa resultatet beror på högre personal- och tolkkostnader än budgeterat. Inför 2023 kommer familjerättsnämndens verksamhetsområden organisatoriskt flyttas från socialnämnden till kommunstyrelsen.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett underskott på 2,0 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på - 1,2 procent. Nämndens nettokostnader blev 6,8 miljoner högre än 2021.

Underskottet återfinns inom idrott- och föreningsstöd samt LSS verksamhet. Inom idrottsverksamheten belastas verksamheten med ökade underhållskostnader och el. Verksamheten redovisar underskott trots ökade hallintäkter från kommunala skolor om 3 miljoner kronor. LSS-verksamheten redovisar underskott som till stor del beror på att verksamheten Teater Satelliten lagts ned där kvarvarande hyreskostnad belastar verksamheten.

Miljö- och byggnadsnämnden

Miljö- och byggnadsnämnden redovisar ett underskott på 2,2 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på -12,8 procent. Nämndens nettokostnader blev 2,1 miljoner högre än 2021.

Underskottet är en följeffekt av tidigare pandemi och befintlig lågkonjunktur. Miljö- och hälsoskyddsverksamheten har en kontrollskuld till följd av tidigare pandemi som ger lägre intäkter. Verksamheten har tagit in extrapersonal för att arbeta av skulden men förväntade effekter har uteblivit då verksamheten påverkats av sjukfrånvaro och personalförändringar. Under slutet av 2022 har personalstyrkan stabiliserats och kontroll- och tillsynsplaner inför 2023 skapats för att nå ett balanserat resultat kommande år. Bygglovsverksamheten är påverkad av rådande lågkonjunktur med färre bygglovsansökningar som följd. Verksamheten har försökt parera nedåtgående konjunktur genom att inte återrekrytera naturliga avgångar.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett underskott på 1,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på -15 procent. Nämndens nettokostnader blev 1,8 miljoner högre än 2021.

Större delen av underskottet (1,4 mnkr) återfinns inom detaljplaneverksamheten och beror främst på kostnader för utvecklingsarbete och rådgivning som inte är intäktsfinansierat. Övriga verksamheter redovisar mindre avvikelser jämfört med budget. Under år 2023 har budgetresurser tillförts för att undvika återkommande underskott inom detaljplaneverksamheten.

Natur- och tekniknämnden

Natur- och tekniknämnden redovisar ett underskott på 14,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på -11,8 procent. Nämndens nettokostnader blev 17,6 miljoner högre än 2021.

Trots ökade intäkter redovisar nämnden ett underskott. Underskottet beror främst på ökade elkostnader för gatubelysning, renhållningskostnader avseende gata- parkområden samt ökade kostnader för vintervägsunderhåll.

Nämndens verksamhet kommer från och med 2023 ingå under kommunstyrelsen. I samband med tertialrapport 1 2023 kommer en rapport att lämnas som beskriver verksamhetens effektivitet och eventuella underfinansiering.

Klimatnämnden

Klimatnämnden redovisar ett överskott på 1,7 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 23,6 procent. Nämndens nettokostnader blev 0,6 miljoner högre än 2021.

Överskottet beror främst på vakanser inom verksamheterna Strategiskt hållbarhetsarbete och Strategisk vattenplanering. Vakanserna har varit svårrekryterade men kommer tillsättas under år 2023.

Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden

Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett överskott på 7,2 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 11 procent. Nämndens nettokostnader blev 3,9 miljoner lägre än 2021.

Överskott om 4,9 miljoner kronor redovisas inom den kommunala vuxenutbildningen och beror på minskad volym av studerande inom grund- och gymnasial vuxenutbildning samt SFI. Inom området för arbetsmarknadsåtgärder redovisas ett överskott om 2,3 miljoner kronor som dels beror på vakanta tjänster men också färre deltagare i verksamheten inkluderat färre platser för sommarjobb.

Överförmyndaren

Överförmyndarnämnden redovisar ett överskott på 0,6 miljoner kronor, vilket motsvarar en budgetavvikelse på 9,0 procent. Nämndens nettokostnader blev 0,2 miljoner lägre än 2021.

Överskottet beror främst på lägre personalkostnader för administration. I samband med den ökade digitaliseringen har verksamhetens arbete förändrats där den administrativa delen kunnat bedrivas effektivare. Under senhösten togs beslut om att ersätta tidigare administrativa tjänst med en verksamhetsutvecklare för att möta de ändrade behoven i verksamheten kopplat till arbetet med interna kontroller och kvalitetsutveckling. Sollentuna kommuns extra utvecklingsbudget har inte tagits i anspråk under året.

Nämndernas budgetföljsamhet

Nämnd (belopp i mnkr)	2020		2021		2022	
	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Avvikelse mnkr	Avvikelse %
Kommunstyrelsen	0,0	0,0 %	11,6	6,3 %	13,1	6,1 %
Utbildningsnämnden	32,3	1,6 %	12,0	0,6 %	23,5	1,1 %
Vård- och omsorgsnämnden	57,5	6,0 %	49,9	5,3 %	-2,0	-0,2 %
Socialnämnden	-33,7	-11,7 %	18,6	6,2 %	18,4	5,7 %
Kultur- och fritidsnämnd	2,7	1,7 %	-2,3	-1,4 %	-2,0	-1,2 %
Miljö- och byggnadsnämnden	4,7	23,4 %	0,0	0,2 %	-2,3	-12,8 %
Samhällsbyggnadsnämnden	1,4	20,3 %	-0,6	-6,5 %	-1,6	-15,0 %
Natur- och tekniknämnden	-5,2	-4,5 %	-6,5	-5,6 %	-14,7	-11,8 %
Klimatnämnden	0,8	8,2 %	2,3	31,3 %	1,7	23,6 %
Kompetens- och arbetsmarknadsnämnden	1,5	2,6 %	3,1	4,8 %	7,2	11,0 %
Överförmyndarnämnden	0,3	4,0 %	0,4	5,6 %	0,6	9,0 %

Not: Budgetföljsamheten beräknas för utbildningsnämnden, inklusive resultatenheter och exklusive volymer.

I tabellen mäts budgetavvikelse som ett mått på budgetföljsamheten. En grundförutsättning för en stabil finansiell utveckling är att nämnderna har kontroll över ekonomin under året. I praktiken handlar det om att nämnderna arbetar med en budget i balans och vidtar nödvändiga åtgärder vid framförallt negativa avvikelser. Avvikelsen beräknas som avvikelsen mellan nämndens utfall och budget i belopp och procent. Tabellen visar förändringen av budgetföljsamheten för åren 2020 - 2022.

Av tabellen framkommer bland annat att budgetavvikelsen varierar stort mellan nämnderna. Hälften av nämnderna rapporterar överskott och hälften rapporterar underskott. Socialnämndens överskott är ett resultat av genomförd åtgärdsplan som beslutades 2020. Natur- och tekniknämnden som rapporterat underskott i ett par år har nu fått i uppdrag att återkomma med en analys av verksamhetens kostnadseffektivitet.

Måttet anges både i kronor som i procent då avvikelsen i procent blir missvisande för nämnder med liten omslutning.

Nämndernas prognosföljsamhet

Under året har nämnderna lagt prognos 6 gånger. Nämnderna har en tendens att överdriva sina kostnader och underskatta sina intäkter i början av året för att sedan till hösten göra en mer realistisk bedömning av den ekonomiska utvecklingen. Nyckeltalet för prognossäkerheten mäts som avvikelser mellan årets utfall och den prognos som lades i samband med delårsrapporten. Målet på prognossäkerheten är 0,5 procent. Utfallet för 2022 var 0,9 procent jämfört med 2021, 1,6 procent. Beloppsmässigt är det Kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden, socialnämnden och kompetens- och arbetsmarknadsnämnden som avviker mest. Procentuellt är det kompetens- och arbetsmarknadsnämnden som redovisar den största avvikelser. Inom några av nämnderna konstateras att det finns ett behov av att se över den interna ekonomistyrningen.

Nämnd/styrelse	Budget 2022	Budget med ombudgetering	Prognos febr	Prognos mars	Prognos april	Prognos aug	Prognos okt	Prognos nov	Utfall 2022
Kommunstyrelsen	-214,8	-214,8	-217,8	-217,8	-215,2	-210,7	-211,7	-206,3	-201,7
Kommunrevisio nen	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,9	-1,6
Utbildningsnäm nden	-2 168,6	-2 168,6	-2 167,7	-2 167,2	-2 176,9	-2 156,7	-2 147,0	-2 140,0	-2 141,9
Kommunala skolor och förskolor	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	-6,1	-5,5	4,3
Kommunal gymnasieskola	0,0	0,0	-2,5	-1,7	-1,6	-0,7	-1,2	-0,4	1,9
Vård- och omsorgsnämnde n	-970,9	-970,9	-959,2	-979,8	-981,8	-966,5	-965,9	-965,9	-972,9
Socialnämnden	-315,3	-325,3	-320,2	-323,8	-318,3	-314,2	-307,0	-304,1	-306,9
Kultur- och fritidsnämnden	-170,9	-170,9	-172,0	-172,0	-172,9	-171,5	-172,8	-172,8	-172,9
Miljö- och byggnadsnämnd en	-17,7	-17,7	-17,7	-17,4	-17,2	-20,1	-21,3	-21,2	-20,0
Samhällsbyggna dsnämnden	-10,7	-10,7	-10,7	-10,7	-11,8	-11,5	-11,3	-11,2	-12,3
Natur- och tekniknämnden	-124,6	-124,6	-124,6	-125,1	-131,1	-137,2	-136,1	-136,1	-139,3
Klimatnämnden	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2	-7,2	-6,1	-5,8	-5,6	-5,5
Kompetens- och arbetsmarknadsn ämnden	-65,2	-65,2	-65,2	-65,2	-65,2	-65,2	-65,2	-65,2	-58,0
Överförmyndarn ämnden	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7	-6,7	-6,6	-5,6	-5,8	-6,1
SUMMA	-4 074,5	-4 084,5	-4 073,1	-4 096,4	-4 107,8	-4 068,9	-4 058,9	-4 042,0	-4 032,9

Nämnd/styrelse	Budget 2022	Budget med ombudg etering	Progno s febr	Progno s mars	Progno s april	Progno s aug	Progno s okt	Progno s nov	Utfall 2022
KS oförutsedda medel	40,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0

En ombudgetering gjordes under hösten 2021 inför budget 2022 där socialnämnden fick förstärkning med 10 miljoner kronor, då det fanns en osäkerhet om genomförda åtgärder i samband med åtgärdsplanen skulle ge tillräcklig effekt med lågkonjunktur och befarade ökade kostnader inom ekonomiskt bistånd. Som framgår av utfallet behövde inte medlen användas.

7 Investeringsredovisning

7.1 Investeringsredovisningens uppbyggnad

Redovisningen nedan avser investeringar för samtliga berörda nämnder. För investeringsprojekt i fastigheter, anläggningar, gata och park anger fullmäktige i budget och plan ett ramanslag.

I investeringstabellen nedan ingår de investeringar i verksamhetsfastigheter och anläggningar som ska ägas av kommunen.

Särskilda medel anslås årligen av fullmäktige i form av ett ramanslag (så kallad limit), se övriga rader, förutom kommunstyrelsen. Fullmäktige uppdrar åt varje nämnd att löpande besluta om investeringar för nämndernas resultatenheter. Investeringar får endast göras i inventarier, fordon, maskiner och smärre ombyggnationer i förhyrda lokaler.

Utöver detta bedriver kommunen en omfattande exploateringsverksamhet – vilken avser åtgärder för att anskaffa, bearbeta, iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier. I exploateringsverksamheten ingår även att bygga gator, grönområden, anläggningar med mera. Finansiering av exploateringen sker genom markförsäljning och gatukostnadsersättning.

7.2 Investeringar

Kommunkoncernen

Kommunkoncernen investeringar uppgår till 1 150 miljoner kronor, vilket är under budgeten som uppgår till 1 689 miljoner kronor..

Investeringar har gjorts i Turebergshuset vilket innebär investeringar i inventarier, nyproduktion av bostäder, reinvesteringar i verksamhetslokaler samt infrastruktur som gator VA och Fjärrvärme.

Kostnaderna för renoveringen av Turebergshuset understiger budgeten. Flera projekt i Väsjön har försenats och några bostadsprojekt har flyttats fram.

Kommunens investeringar

Belopp i mkr	År 2022		Fleråriga projekt			
	Budget	Utfall	Totalbudget	Utfall tom 2022	Prognos	Klart år
Kommunstyrelsen	230,1	123,9				
Fördelat på:						
Norrvikens Sjösportcenter	10,6	9,9	27,5	10,6	27,5	2 023
Belsysning Sollentunavallen	4,0	2,9				
LSS boende Nocken/Tureberg	24,5	0,0	-	-	-	-
Väsjöskolan	25,0	0,8	-	-	-	-
Reinvesteringar	45,0	43,1	-	-	-	-
Hyregästanpassningar	5,0	0,9	-	-	-	-

	År 2022		Fleråriga projekt			
Nyinvesteringar gata/park/trafik	10,0	1,8	-	-	-	-
Turebergshuset IT och investeringar	91,0	54,3	91,0	58,2	82,0	2 023
Övrigt	15,0	10,2	-	-	-	-
Utbildningsnämnden	10,0	11,6	-	-	-	-
Vård- och omsorgsnämnden	3,7	0,1	-	-	-	-
Socialnämnden	1,2	0,0	-	-	-	-
Kultur- och fritidsnämnden	1,7	4,4	-	-	-	-
Natur- och tekniknämnden	50,0	51,8	-	-	-	-
Allmän platsmark	251,2	150,9	-	-	-	-
Summa	547,9	342,7				

Kommunen investerade för 342,7 miljoner kronor under 2022, att jämföras med budget 547,9 miljoner kronor. Utfallet består i huvudsak av reinvesteringar i kommunens lokaler och anläggningar, Turebergshusets inventarier, reinvesteringar i allmän platsmark och infrastrukturinvesteringar i samband med exploatering.

Skillnaden mellan budget och utfall uppgick till 205,2 miljoner kronor. Den största avvikelsen är infrastrukturprojekten med 100,3 miljoner kronor. Den ekonomiska utvecklingen i världen och Sverige har under 2022 påverkat bostadsmarknaden som i sin tur påverkat nybyggnationen av bostäder. De projekt som påverkats av ekonomiska läget och har störst budgetavvikelse är Väsjön och mässområdet. Projekt Tvärbanan har en större budgetavvikelse men det är beroende på förseningar vilket innebär förskjutningar i tid. Det är även en stor budgetavvikelse avseende kommunens verksamhetslokaler och anläggningar. Det beror främst på investeringar i Turebergshuset har förskjutits till 2023 och investeringar i två stycken LSS boenden ska utföras i SKAB.

Det sker en investering i ett nytt Sjösportcenter vid Norrviken och ackumulerade utfallet 2022 blev 10,6 miljoner kronor, och totalbudgeten uppgår till 27,5 miljoner kronor. Reinvesteringarna i lokaler och anläggningar uppgick till 43,1 miljoner kronor vilket är 1,9 miljoner kronor under budget. Större reinvesteringarprojekt var byte eller renovering av ventilation vid ett flertal lokaler. Det investerades inventarier 54,3 miljoner kronor i nyrenoverade Turebergshuset. Större infrastrukturinvesteringar utfördes i Väsjön, gamla mässområdet och Tvärbanan, med en station i Helenelund.

Reinvesteringar i allmän platsmark utgörs bland annat av renovering av bro över Turebergsleden på Sköldvägen, investering i gatubelysning i syfte om energieffektivisering samt ökad trygghet vid skol- och stationsområden, investeringar i förbättrad tillgänglighet har utförts i centrala Tureberg längs en gångbana men även påbörjats på ett par busshållplatser, i Silverdal har åtgärder för säkra skolvägar utförts vid en förskola samt återställning av Fågelsångsparken.

Utfallet för utgifterna är 100,3 miljoner kronor mindre än budget. Utgifter som förskjutits i tid utgörs främst av Väsjön cirka 52 miljoner kronor, tvärbanan ca 19 miljoner kronor och Mässan 17 miljoner kronor.

Det finns en nytt leasingavtal gällande Turebergshuset och nuvärdesberäkningen av avtalet uppgår till 427 miljoner kronor. Leasingavtalet tas inte upp i ovanstående tabell. I koncernen finns det inga nya

avtal som redovisas som tillgång enligt reglerna för finansiell Leasing.

Totala investeringsbudgeten för kommunstyrelsen avseende investeringar i verksamhetsfastigheter, anläggningar och cykel- och gångvägar uppgår till 96,0 miljoner kronor. Utfallet visar 56,6 miljoner kronor vilket innebär en avvikelse på 39,4 miljoner kronor.

Avvikelsen i verksamhetsfastigheter och anläggningar beror till största delen på flytt av i investeringsprojekt till Sollentuna kommunfastigheter AB, enligt tidigare beslut, samt förseningar i olika projekt.

Investeringsprojekt i koncernen som har beslutats av kommunfullmäktige

Fullmäktige har tagit ett beslut i anknytning till Sollentuna kommunfastigheter AB:s investering i ombyggnationen av Turebergshuset då Sollentuna kommun gett i uppdrag till bolaget att genomföra hyresgästanpassningar i samband med renoveringen av byggnaden. Kommunen beslutat om en hyresnivå på 33 miljoner kronor.

Sollentuna Kommunfastigheter AB har budgeterat ombyggnationen till 526 miljoner kronor. Ackumulerat utfall för investeringen tom dec 2022 uppgår till 421 miljoner kronor. Investeringen kommer att slutföras under början av 2023 så mindre åtgärder kommer att genomföras.

7.3 Exploatering

Belopp i mnkr	Årsbudget 2022	Utfall2022	Avvikelse
Detaljplaner inkomster	23,1	21,9	-1,2
Detaljplaner utgifter	-13,5	-14,8	-1,3
Netto detaljplaner	9,6	7,1	-2,5
Allmän platsmark inkomster	71,5	33,5	-38,0
Allmän platsmark utgifter	-251,2	-150,9	100,3
Netto allmän platsmark	-179,7	-117,4	62,3
Mark inkomster	141,5	13,1	-128,4
Mark utgifter	-65,8	-13,8	52,0
Netto mark	75,7	-0,7	-76,4
SA Exploateringsnetto	-94,4	-111,0	-16,6

Det råder osäkerhet i exploateringsprojekten med anledning av stigande priser, inflation och räntehöjningar som väntas påverka marknadsförutsättningarna inom bygg- och anläggningssektorn.

Ekonomiska risker inom plan- och exploateringsverksamheten omfattar ett behov av att bevaka kostnad- och prisutveckling för de pågående och de eventuellt kommande projekten. I och med det ekonomiska läget finns en risk avseende markpriserna och hur de kommer att påverkas under de

kommande åren. Det är av vikt att bevaka de entreprenader som handlas upp inom bland annat Malmplan (fd Mässområdet), Tårpilen liksom i Väsjön. Den finansiella risken i de större projekten uppskattas att ligga i intervallet 25 % - 40 %. Därav är det kritiskt att finansieringen säkerställs och överväganden om tidsförskjutningar sker i samverkan med berörda exploatörer. Eventuell påverkan på framdrift inom planverksamheten har sannolikt en fördröjd effekt och kort- och långsiktiga effekter för plan- och exploateringsverksamheten ska analyseras löpande.

Kommunstyrelsen - mark:

Intäkterna uppgick 2022 till 13,1 miljoner kronor, att jämföras med budgeterade 141,4, vilket är en differens på -128,4 miljoner kronor. Intäkterna är låga jämfört med de tidigare åren då ekonomi var gynnsam för nybyggnationer av bostäder. Största delen av intäkterna har förskjutits framåt i tid och det gäller främst Staven cirka 33 miljoner kronor, gemensamma anläggningar i Väsjön 20 miljoner kronor samt Kronåsen cirka 7 miljoner kronor. I och med det ekonomiska läget är risken stor att det på några år framåt inte går att få ut samma markpriser som innan lågkonjunkturen. I och med minskade intäkter har även utgiftssidan minskat och utfallet är 52 miljoner kronor mindre än budgeterat, Nettot, utfallet kassaflödet, uppgår till -0,7 miljoner kronor vilket kan jämföras med budgeterade 75,7 miljoner kronor, en differens på -76,4 miljoner kronor..

Samhällsbyggnadsnämnden – detaljplaner, allmän platsmark:

Intäkterna för allmän platsmark är 33,5 miljoner kronor vilket är 38 miljoner mindre än budgeterade 71,5 miljoner kronor. Minskningen utgörs främst av Tvärbanan cirka 9 miljoner kronor, Väsjön Torg 10 miljoner kronor samt Mässområdet cirka 7 miljoner kronor. Utfallet för utgifterna är 100,3 miljoner kronor mindre än budget. Utgifter som förskjutits i tid utgörs främst av Väsjön cirka 52 miljoner kronor, tvärbanan ca 19 miljoner kronor och Mässan 17 miljoner kronor. Nettot utfallet uppgår till -117,4 miljoner kronor vilket är 62,3 miljoner bättre än budgeterade -179,7 miljoner kronor.

Detaljplanerna ger ett negativt netto på -2,5 miljoner kronor jämfört med budget.

Summa Exploateringsnetto

Exploateringsnettot uppgår till ett underskott på -111,0 miljoner kronor vilket kan jämföras med budget -94,4 miljoner kronor, således ett underskott med -16,6 miljoner kronor.

8 Noter

Följande noter redovisas till de finansiella rapporterna.

Not 1 Redovisningsprinciper

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Not 3-9 Resultaträkning

Not 10-25 Balansräkning

Not 26 Leasing

Not 27 Upplysningar om upprättade särredovisningar

Not 28 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision

8.1 Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänt

Sollentuna kommun har upprättat årsredovisningen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) med följande undantag i rekommendationerna:

R14 Drift- och investeringsredovisning

- Driftrapportens uppbyggnad är utifrån Verksamheterna där redovisningen inkluderar interna transaktioner, avskrivningar samt generella bidrag som är riktade mot förvaltningar i vissa fall. Exploateringsverksamheten redovisas inte i nämndernas resultat liksom reavinster/förluster.
- Investeringsredovisningen visar endast projekt som är fleråriga och avslutats under året.
- Investeringsredovisningens samband till kassaflödesrapporten saknas.

Förvaltningsberättelsen saknar ibland uppgifter gällande kommunkoncernen som helhet främst beroende på att det inte budgeterats/satts mål på den nivån utan mer på de olika enheterna.

Sammanställd redovisning

Sollentuna kommuns sammanställda redovisning har upprättats enligt lagen om kommunal redovisning och rekommendation från rådet för kommunal redovisning. I koncernboksutet ingår de bolag eller kommunalförbund där kommunen innehar en röstandel över 20 procent. I koncernen ingår, moderbolaget Sollentuna Stadshus AB (100%), med dotterbolag samt kommunalförbundet Brandkåren Attunda (21,5 %) . Sammanställningen har skett enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Obeskattade reserver har efter avdrag av latent skatt förts till koncernens egna kapital.

Dotterbolagens årsredovisningar är upprättade enligt regelverket K3. Regelverket K3 innebär bland annat att bolagens anläggningstillgångar skrivs av med komponentavskrivning.

Sollentuna energi och miljö AB redovisar från och med 2014 överskott för verksamheterna VA och renhållning som en skuld. Verksamheterna bedrivs enligt självkostnadsprincipen och ska över tid redovisa ett noll resultat. Årets resultat för VA och Renhållningen uppgår till 7 miljoner kronor (11 mnkr). I redovisningen har resultatet nollats ut genom att minska intäkter med 13 miljoner kronor (-15 mnkr) samt ökat årets finansnetto med 6 mnkr (+4 mnkr).

Skuld till VA och avfall redovisas med 18 miljoner kronor i posten långfristiga skulder samt 5 miljoner kronor som kortfristig skuld.

Uppskjuten skatteskuld

Koncernen redovisar uppskjuten skatt på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda värden och skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt på skattemässiga avdrag och underskott.

Intäkter

Skatteintäkter

Skatteintäkterna beräknas enligt följande:

- Preliminära månatliga skattebetalningar under 2022.
- En prognos från SKR avseende slutavräkning 2022.
- Slutavräkning 2021 enligt det slutliga taxeringsutfallet.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter som redovisas per 2022-12-31 baseras på SKR:s decemberprognos, i enlighet med rekommendation RKR R2 och SKR cirkulär 22:54. Efter bokslutets upprättande publicerar SKR en ny prognos i februari 2023 (SKR cirkulär 23:07) som redovisar ett utfall för 2022 som är 6 mnkr bättre än tidigare prognos.

Kostnader

Personalkostnader

Lönekostnader för timanställda, kostnad för övertid, fyllnadstid, obekvämt arbetstid och jour bokförs med en månads eftersläpning, vilket innebär att lönekostnader avseende december månad bokförs i januari nästkommande år. En uppskattad skuld är uppbokad i samband med bokslutet.

Avskrivningar

Immateriell anläggningstillgång

Enligt 7 kap. 3 § första stycket LKBR ska anläggningstillgångar med begränsad nyttjandeperiod skrivas av systematiskt över denna period. Av andra stycket samma paragraf framgår att nyttjandeperioden för en immateriell anläggningstillgång ska anses uppgå till högst fem år, om inte en annan längre tid med rimlig grad av säkerhet kan fastställas.

Avskrivningstid för goodwill är fastställd utifrån bedömda avtalstider vilka sammantaget överstiger ÅRL:s riktlinje om fem års nyttjandeperiod. Antaganden är gjorda i enlighet med BFNAR 2012:1 och ÅRL:s avskrivningsregler avseende immateriella anläggningstillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas:

System 5 år

Goodwill 7 år

Materiella anläggningstillgångar

Avskrivning av materiella anläggningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Anskaffningsvärdet skrivs av månadsvis efter bedömd ekonomisk livslängd med början månaden efter att tillgången är färdigställd. Omprövning av nyttjandeperioder sker löpande om det finns omständigheter som pekar på att det finns behov av det. Detta innebär lika stora avskrivningsbelopp varje år. Tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs det inga avskrivningar på. Byggnader, gator, vägar och parker delas in i komponenter med olika avskrivningstider från 3 - 100 år beroende på komponent. Maskiner

och inventarier skrivs av mellan 3-25 år.

Tillgångar

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar

Posten består av upparbetade systemkostnader hos AB SOLOM samt egenupparbetade system hos Sollentuna Energi och Miljö AB. Sollentuna Energi och Miljö AB tillämpar den s k ”aktiveringsmodellen” avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar. Metoden innebär att samtliga utgifter som uppfyller kriterierna i K3 aktiveras som immateriell anläggningstillgång och skrivs av under tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har upptagits till ett anskaffningsvärde bestående av investeringsutgifter minus investeringsbidrag samt minskat med årliga avskrivningar. Inköp över 40 000 kronor aktiveras som anläggningstillgång. För många objekt saknas ett marknadsvärde (vägar, parker etc.). Värdet ligger i stället i nyttan för verksamheten. De samlade tillgångarnas marknadsvärde är svårbedömt.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång.

Skulder

Avsättningar

En avsättning är en skuld som är oviss vad det gäller förfalldatum eller belopp. Det ska finnas en befintlig förpliktelse som en följd av inträffade händelser och det ska vara troligt att det krävs ett utflöde av resurser samt att en tillförlitlig uppskattning kan göras av beloppet.

Pensionsskulden

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare. Skulden redovisas enligt den så kallade ”blandmodellen”. Den samlade pensionsskulden finns dels under avsättningar för pensioner och dels som en ansvarsförbindelse i balansräkningen. Pensioner intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelser. Pensionsutfästelser enligt visstidsförordnanden eller omställningsstöd till förtroendevalda enligt pensionsreglemente redovisas som ansvarsförbindelser innan beslut om utbetalning. När beslut om utbetalning tagits redovisas skulden som avsättning. Förmånsbestämd ålderspension intjänad efter 1998 redovisas som avsättning. Den avgiftsbestämda ålderspensionen som ska utbetalas nästa år redovisas som en kostnad i resultaträkningen och är upptagen som kortfristig skuld i balansräkningen. Löneskatt ingår i pensionsskulden med 24,26 procent på pensionskostnaderna. Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt direkt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar som dels är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer, dels handlas på en öppen marknad till kända belopp eller har en kortare återstående löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

8.2 Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Uppskattningar och bedömningar har gjorts på följande områden:

- Kundfordringar - reserverade kundförluster har gjorts för förfallna kundfordringar som är äldre än 90 dagar.
- Avsättningar - dessa beskrivs under noten för avsättningar.

8.3 Not 3-9 Resultaträkning

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 3 Verksamhetens intäkter	2022	2021	2022	2021
Taxor och avgifter	261	217	261	217
Hyror och arrenden	592	598	162	135
Försäljning av el, fjärrvärme, VA	812	712	-	-
Statliga bidrag	202	235	202	235
Övriga bidrag	137	146	137	146
Försäljning av verksamhet o konsulttjänster	289	268	233	215
Övriga intäkter	81	72	15	10
Försäljning exploateringsfastigheter	54	295	54	295
Reavinst på anläggningstillgångar	7	1	7	1
Summa verksamhetens intäkter	2 435	2 544	1 071	1 254

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 4 Verksamhetens kostnader	2022	2021	2022	2021
Lämnade bidrag	-107	-121	-107	-121
Köp av huvudverksamhet	-1 833	-1 752	-2 131	-2 024
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	-2 069	-2 024	-1 631	-1 603
Pensionsutbetalning och pensionsskuldökning	-199	-224	-171	-188
Lokal och markhyror	-67	-24	-172	-180
Fastighets- och entreprenadkostnader	-346	-392	-145	-99
Bränsle, energi och vatten	-683	-550	-57	-44
Övriga kostnader	-610	-552	-448	-407
Skatter	-20	-34	-	-
Reaförlust på anläggningstillgångar	-1	-1	-1	-1
Utrangering av mark/byggnad och teknisk anläggning	-78	-110	-78	-110
Summa verksamhetens kostnader	-6 013	-5 784	-4 941	-4 777

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 5 Avskrivningar				
Immateriella tillgångar	-2	-2	-	-
Byggnader och tekniska anläggningar	-367	-350	-133	-126
Finansiell leasing	-10	-16	-94	-48
Maskiner och Inventarier	-34	-34	-21	-21
Nedskrivningar	-10	-10	-11	-4
Summa avskrivningar	-423	-412	-259	-199

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 6 Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	4 264	3 980	4 264	3 980
Slutavräkning 2022	87	0	87	0
Slutavräkning 2021	24	85	24	85
Slutavräkning 2020	0	12	0	12
Summa skatteintäkter	4 375	4 077	4 375	4 077

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 7 Generella statsbidrag och utjämning				
Regleringsbidrag	206	220	206	220
Kostnadsutjämningsbidrag	196	202	196	202
Kommunal fastighetsavgift	128	122	128	122
Generella bidrag	14	34	14	34
Inkomstutjämningsavgift	-400	-356	-400	-356
LSS utjämning	-69	-62	-69	-62
Summa generella statsbidrag och utjämning	75	160	75	160

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 8 Finansiella intäkter				
Resultat från försäljning/likvidering av bolag	0	657	0	0
Utdelningar från koncernföretag	0	0	28	28
Utdelningar från aktier och andelar	4	2	4	2
Resultat från andelar i intresseföretag	7	1	-	-
Ränteutgifter från dotterbolag/intresseföretag	6	5	33	13

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Övriga finansiella intäkter	12	2	18	7
Summa finansiella intäkter	28	667	83	50

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 9 Finansiella kostnader	2022	2021	2022	2021
Räntekostnad på finansiell leasing	-5	-7	-53	-25
Räntekostnader på pensioner	-5	-4	-4	-4
Övriga räntekostnader	-14	-15	0	-1
Summa finansiella kostnader	-24	-26	-58	-30

8.4 Not 10-25 Balansräkning

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 10 Immateriella tillgångar	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	26	17	-	-
Nyanskaffningar	0	2	-	-
Omklassificeringar	2	7	-	-
utrangeringar /försäljningar	-4	-	-	-
Utgående anskaffningsvärde	24	26	-	-
Ingående ackumulerade avskrivningar	-17	-15	-	-
Årets avskrivningar	-2	-2	-	-
utrangeringar /försäljningar	4	-	-	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-15	-17	-	-
Summa immateriella tillgångar	9	9	-	-
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	4	5	-	-

Posten består av förvärvade IT system (0,5 mkr) hos AB SOLOM samt egentillverkade system (1,4 mkr) hos Sollentuna Energi och Miljö AB. Sollentuna Energi och Miljö AB tillämpar den s k ”aktiveringsmodellen” avseende internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar. Metoden innebär att samtliga utgifter som uppfyller kriterierna i K3 aktiveras som immateriell anläggningstillgång och skrivs av under tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	13 568	13 304	4 224	3 851
Årets nyanskaffning	251	94	228	53

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Överfört från pågående nyanläggning	982	576	104	352
Årets försäljning	-4	-350	-4	-2
Årets utrangering	-77	-46	-9	-30
Omklassificering	20	-9	1	0
Utgående anskaffningsvärde	14 740	13 569	4 544	4 224
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 560	-4 368	-1 625	-1 514
Årets avskrivning	-356	-352	-133	-125
Årets försäljning	0	148	0	0
Årets utrangering	69	15	2	14
Omklassificering	1	-3	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 846	-4 560	-1 756	-1 625
Ingående nedskrivningar	-189	-178	-20	-17
Årets nedskrivning	-20	-11	-10	-3
Utgående nedskrivning	-209	-189	-30	-20
Ingående finansiell leasing	217	-	1 147	-
Årets anskaffning finansiell leasing	0	233	427	1 195
Årets avskrivning	-10	-16	-94	-48
Historiska anskaffningar mot eget kapital	102	-	1 330	-
Historiska avskrivningar mot eget kapital	-80	-	-347	-
Omklassificering till operationell leasing	-122	-	-127	-
Utgående finansiell leasing	107	217	2 336	1 147
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	9 792	9 037	5 094	3 726
* Varav mark	530	540	157	159
* Varav exploateringsfastigheter	19	22	19	22
* Varav kulturfastigheter	46	50	46	50
* Varav verksamhetsfastigheter	4 025	3 711	1 311	1 359
* Varav finansiell leasing	102	217	2 336	1 147
* Varav affärsfastigheter (bolag)	2 149	1 996	0	0
* Varav gator, parker, naturreservat	1 175	936	1 175	936
* Varav tekniska anläggningar	1 745	1 565	50	53
Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	9 792	9 037	5 094	3 726
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	27	25	22	21

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 12 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	400	396	210	214
Årets nyanskaffning	34	13	0	3
Omklassificering	7	5	0	0
Överfört från pågående nyanläggning	9	28	9	28
Utrangering	-68	-40	-63	-35
Utgående anskaffningsvärde	381	402	156	210
Ingående ackumulerade avskrivningar	-274	-264	-154	-152
Omföringar	0	2	0	0
Utrangeringar	75	23	64	21
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-35	-35	-21	-23
Utgående ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-235	-274	-111	-154
Summa maskiner och inventarier	147	128	45	56
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	4	4	2	3

Bedömd nyttjandeperiod för kommunen 2021 var felaktigt registrerad med 11 år. Är nu rättat till 3 år.

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 13 Övriga materiella anläggningstillgångar				
Ingående anskaffningsvärde pågående arbeten	1 668	1 549	869	1 113
Årets nyanskaffning	966	769	215	160
Årets försäljning	0	-7	0	-7
Årets utrangering	-72	-20	-71	-20
Omföring till färdiga byggnader och anläggningar	-1 144	-614	-204	-377
Omklassificering	-24	-9	-24	0
Summa övriga materiella anläggningstillgångar	1 395	1 668	785	869

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 14 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier i dotterbolag	-	-	540	540
Aktier i övriga bolag	39	7	7	7
Andelar	77	94	77	70
Fordran Dotterbolag	-	-	1 671	1 671
Övriga långfristiga fordringar	233	163	93	3
Bostadsrätter	20	20	20	20

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Uppskjuten skattefodran	22	27	-	-
Summa finansiella anläggningstillgångar	391	311	2 408	2 311

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 15 Förråd och exploateringsfastigheter	2022	2021	2022	2021
Förråd/Beredskapslager	3	2	0	0
Exploateringsfastigheter	352	380	352	380
Summa förråd och exploateringsfastigheter	355	382	352	380

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 16 Fordringar	2022	2021	2022	2021
Kundfordringar	141	77	118	59
Diverse kortfristiga fordringar	262	215	32	31
Momsfordringar	60	50	60	50
Upplupna intäkter	131	77	29	13
Upplupna skatteintäkter och fastighetsavgift	273	155	273	155
Förutbetalda kostnader	164	52	99	21
Summa fordringar	1 031	626	611	329

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 17 Kassa och bank	2022	2021	2022	2021
Koncernkonto - kommunens andel	778	578	778	578
Koncernkonto dotterbolagens andel	547	1 377	547	1 377
Övriga konton	15	25	0	0
Summa kassa och bank	1 339	1 980	1 325	1 955

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 18 Eget kapital	2022	2021	2022	2021
Ingående eget kapital	8 840	7 574	5 445	4 869
Justering eget kapital - redovisning av äldre hyres/leasing avtal	-23		-89	
Justering eget kapital - anpassning till ny redovisningslag	0	40		41
Årets resultat	451	1 226	345	535
Summa eget kapital	9 268	8 840	5 701	5 445

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 19 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	2022	2021	2022	2021
Förmånsbestämd ålderspension	582	535	582	535
Pensioner brandmän	33	31	1	1
Garanti och visstidspension	0	1	0	1
Pensioner till förtroendevalda (från 65 år)	26	24	26	24
Pensioner intjänande innan 2001 hos Sollentuna Energi och Miljö AB	11	11	-	-
Summa avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	652	602	609	561

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 20 Andra avsättningar	2022	2021	2022	2021
Deposition Stockholm Ström	69	69	69	69
VA Anläggningsavgifter	191	165	0	-
Övriga avsättningar	81	83	165	136
Uppskjuten skatt	308	303	0	-
Summa andra avsättningar	649	620	234	205

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 21 Långfristiga skulder	2022	2021	2022	2021
Skulder till kreditinstitut	2 184	2 560	-	-
Varav kortfristig	-223	-100	-	-
Finansiell leasing	130	222	2 452	1 154
Gatukostnadsersättning	183	232	183	232
Statliga investeringsbidrag	31	27	31	27
Övriga skulder	37	25	19	12
Summa långfristiga skulder	2 342	2 966	2 685	1 425

Uppgifter om skulder till kreditinstitut				
Genomsnittlig upplåningsränta %	0,62	0,30	-	-
Genomsnittlig räntebindningstid, år	2,45	2,31	-	-
Nominellt värde säkringsinstrument mnkr	230	260	-	-
Marknadsvärde instrument mnkr	0	-6	-	-

För en del av koncernens lån används ränteswappar för att säkra risken av ränteförändringar.

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 22 Kortfristiga skulder				
Skuld till kreditinstitut som förfaller inom ett år	223	100	-	-
Kortfristig skuld till koncernföretag	-	-	543	1 377
Leverantörsskulder	417	310	246	173
Moms och särskilda punktskatter	10	3	10	3
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	56	54	56	54
Övriga kortfristiga skulder	105	122	40	43
Förutbetalda skatteintäkter	1	40	1	40
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	736	484	495	300
Summa kortfristiga skulder	1 549	1 113	1 391	1 990

VA-anläggningar (anslutningsavgifter) redovisas enligt följande:

Anläggningsavgifterna (intäkterna) periodiseras över den planmässiga avskrivningstiden för ledningsnätet (50 år) Det år som anläggningen tas i bruk, bokas dock 10 % av anläggningsavgiften som en engångsavgift för täckande av merkostnader som projektering och projektledning.

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 23 Panter och därmed jämförliga säkerheter				
Fastighetsineckningar	1	1	-	-
Kapitallöfte B2 KB	125	124	-	-
Företagsinteckning till kreditinstitut	0	0	-	-
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	126	125	-	-

Kapitallöfte B2 KB var 2021 var felaktigt registrerad till 118 mnkr. Är nu rättat till 124 mnkr.

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 24 Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningar				
KPA - pensioner intjänade för 1998 (inkl löneskatt)	915	961	915	957
KPA - åtagande politiker (innan 65 år)	4	4	4	4
Särskild avtalspension inom räddningstjänsten	5	2	1	2
Summa pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningar	924	967	920	963

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
	2022	2021	2022	2021
Not 25 Övriga ansvarsförbindelser				
Borgen för pensioner i Sollentuna Energi och Miljö AB	-	-	11	11
Borgen för skulder	7	7	2 182	2 564
Borgen för skulder i kommunalförbund	431	356	431	355

Belopp i mnkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Summa övriga ansvarsförbindelser	438	363	2 624	2 930

Sollentuna kommun har i augusti 2016 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmar vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Sollentuna kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelse till 540 357 097 316 kronor och totala tillgångar till 537 006 752 858 kronor. Sollentuna kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 2 715 632 188 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 2 638 772 628 kronor.

8.5 Not 26 Leasing

Kommunkoncernen

Den kommunala bolagskoncernen redovisar all leasing som operationell och ingår inte i redovisningen nedan. I Koncernen har det har gjorts en avstämning med SEOM:s revisor angående leasingavtal för bilar, där man kom fram till att det var för lågt belopp att ta upp i koncernredovisningen i SEOM och samma bedömning har gjorts i Stadshus och kommunen. Hyresavtal för inhyrda lokaler är antingen korta då flera sägs upp eller så hyr bolagen in lokaler inom koncernen.

Kommunen

Under 2022 har en genomgång av de största hyresavtalen, vilket resulterat i att 43 avtal har bedömts vara finansiella leasingavtal enligt RKR R5. Det innebär ett fastighetsvärde ca 2,5 miljarder kronor och motsvarande ökning av leasingsskuld.

Resultaträkningen har påverkats 2022 på så sätt att verksamhetens kostnader minskat med 123 miljoner kronor samtidigt som avskrivningar ökat med 94 miljoner kronor och räntan ökat med 56 miljoner kronor. Netto en resultatförsämring i år med ca 27 miljoner kronor efter ändrad redovisning av finansiell leasing.

Under 2021 gjordes en genomgång av de största hyresavtalen, vilket resulterat i att 6 avtal har bedömts vara finansiella leasingavtal enligt RKR R5. Dessa avtal har inneburit en ökning av fastigheternas värde med ca 1,1 miljarder kronor och motsvarande ökning av leasingsskuld.

Resultaträkningen har påverkats 2021 på så sätt att verksamhetens kostnader minskat med 66 miljoner kronor samtidigt som avskrivningar ökat med 48 miljoner kronor och räntan ökat med 25 miljoner kronor. Netto en resultatförsämring i år med ca 6 miljoner kronor efter ändrad redovisning av finansiell leasing.

Efter avslutat räkenskapsår 2021 fick vi kännedom om att ett av hyresavtalen sagts upp vilket har ett finansiellt leasingvärde på ca 140 miljoner kronor. Justering av detta gjordes 2022.

Belopp i kr**Not 26 Leasing**

	2022-12-31	2021-12-31
Finansiella leasingavtal		
Fastigheter		
Totala minimileaseavgifter	3 184 179 604	1 487 092 583
Framtida finansiella kostnader	-732 579 485	-328 041 427
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	2 451 600 119	1 159 051 155
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	87 728 544	37 106 272
Senare än 1 år men inom 5 år	373 523 032	156 882 858
Senare än 5 år	1 990 348 543	965 062 025
Summa finansiell leasing	2 451 600 119	1 159 051 155
Leasingavgifter		
Operationell leasing överstigande 1 år		
Maskiner och Inventerier		
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	2 261 046	441 655
Senare än 1 år men inom 5 år	4 581 232	302 521
Senare än 5 år	1 053	0
Summa operationell leasing	6 843 331	744 176

8.6 Not 27 Upplysningar om upprättade särredovisningar

Sollentuna energi och miljö AB med dotterbolag har upprättat särredovisningar för:

- Fjärrvärmeverksamhet enligt Fjärrvärmelagen (2008:263), förordningen (2006:1203) om redovisning av fjärrvärmeverksamhet och i EI:s föreskrifter (EIFS 2010:1) om redovisning av fjärrvärmeverksamhet.
- Elnätsverksamhet enligt Ellagen (1997:857), i förordningen (1995:1145) om redovisning av nätverksamhet och i EI:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2012:4) om redovisning av nätverksamhet.
- VA-verksamhet enligt Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Dessa redovisningar finns tillgängliga hos bolaget.

8.7 Not 28 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i tkr	Koncern	Koncern	Kommun	Kommun
Not 28 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision	2022	2021	2022	2021
Kostnad för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde/auktoriserad revisor	1 387	1 145	340	340
Förtroendevalda revisorer/lekmannarevisorer	250	250	250	250
Total kostnad för räkenskapsrevision	1 637	1 395	590	590
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde/auktoriserad revisor	2 005	1 243	760	760
Förtroendevalda revisorer/lekmannarevisorer	452	419	252	219
Total kostnad för övrig revision	2 457	1 662	1 012	979
Total kostnad för revision	4 094	3 057	1 602	1 569